

KATOLIČKI LIST

M. Marko

ZVONIK

GODINA: VI

BROJ: 1 (51)

Subotica, siječanj (januar) 1999.

Cijena: 7,00 N. din.

OČE, DA SVI BUDU JEDNO, KAO MI!

OČE, DA SVI BUDU JEDNO...

Isus je objavitelj Oca. On nam je kazao o njemu sve što mi ograničeni ljudi o njemu možemo znati. Ali, ne samo to. Mi možemo od Isusa naučiti kakav treba biti naš odnos prema Ocu. A naučio nas je Isus i moliti. Jedna od najdubljih i najdirljivijih Isusovih molitava jeste molitva za jedinstvo. Za jedinstvo je Isus molio u okviru svoje svećeničke molitve (Iv 17).

Kad mi u Katoličkoj crkvi čujemo riječ jedinstvo i kad molimo za jedinstvo onda obično molimo i mislimo na jedinstvo svih kršćana, tj. da se kršćani različitih Crkava, kao i kršćani koji pripadaju raznim sektama ujedine te da bude samo jedna Crkva Kristova. Međutim, kad je Isus molio za jedinstvo molio je puno više od toga. Samo Isus zna što je jedinstvo i kako je divno živjeti u jedinstvu - biti u jedinstvu. Isus ima iskustvo jedinstva. On živi u jedinstvu s Ocem i Duhom Svetim. To je savršeno jedinstvo.

Kad je Isus molio za jedinstvo onda je imao pred sobom svoje učenike i sve ljude: izgubljene, raspršene, posvađane, opterećene raznim podijeljenostima...

Kako je i za što je to Isus molio? Evo, tog divnog i dubokog teksta Isusove molitve za jedinstvo:

"Oče sveti, sačuvaj ih u svom imenu koje si mi dao: da budu jedno kao i mi. Ne molim samo za ove, nego i za one koji će na njihovu riječ vjerovati u mene: da svi budu jedno kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu da svijet uzvjeruje da si me poslao. I slavu koju si ti dao meni ja dadoh njima: da budu jedno kao što smo mi jedno - ja u njima i ti u meni, da tako budu savršeno jedno da svijet upozna da si me ti poslao i ljubio njih kao što si mene ljubio" (Iv 17, 11.20-23).

Isus je dakle molio da među njegovim učenicima vlada savršeno jedinstvo. To savršeno jedinstvo je zajedništvo ljubavi osoba Presvetog Trojstva. To jedinstvo moguće je ostvariti samo uzajamnom ljubavlju. Iako nam je posve jasno što to znači, ipak moramo ustvrditi da smo često vrlo, vrlo daleko od takvog jedinstva. I zato ne osjećamo Očevu neizmjernu ljubav prema nama. I zato nismo svjedoci! I zato kršćanstvo nije privlačno. I zato na svijetu ima još uvijek više od četiri milijarde nekršćana. I zato nemamo puninu radosti. I zato ne uživamo veličinu i moć Božje slave.

Neka nas ovogodišnja MOLITVA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA potakne da prije svega molimo za NAŠE JEDINSTVO. Molimo da se svi posvađani kršćani pomire; da svi oni koji jedni s drugima "ne pričaju", počnu razgovarati "jezikom ljubavi". Neka se ostvari ono što je sv. Pavao savjetovao Efežanima i Kološanima: "Daleko od vas svaka gorčina, i srdžba, i gnjev, i vika, i hula sa svom opakosću. Budite jedni drugima dobrosrtni, milosrdni; praštajte jedni drugima kao što i Bog u Kristu nama oprostio" (Ef 4,31-32). "A povrh svega - ljubav! To je sveza savršenstva. I mir Kristov neka upravlja srcima vašim..." (Kol 3,14-15).

Budemo li tako živjeli iskusit ćemo snagu, veličinu i milinu jedinstva i to će pridonijeti da budemo veliki i slavni. Snagom jedinstva doista bi se događalo ono što je Chiara Lubich, utemeljiteljica "duhovnosti jedinstva" u jednom ushićenju zapisala: "Nebrojene osobe pošle bi natraške širokim putem propasti i obraćale bi se Bogu ulazeći na uski put... Sabrale bi se obitelji razdijeljene svađama, ugašene zbog neshvaćanja, mržnje, i u lješinu pretvorene rastavama. A djeca bi se rađala u ozračju ljubavi ljudske i božanske i bila bi iskovana u nove ljude za jedno sutra, više kršćansko. Vidjeli bismo konačno da svijet postaje bolji, a Nebo se spušta od milja na zemlju i sklad stvorenja ostaje okvirom slozi svih ljudskih srdaca..." (Prijedlozi života, str. 145).

Na nedavno održanoj svečanoj sjednici Uredničkog vijeća ovoga Lista bijaše ozračje zajedništva ljubavi, te stoga i radosti i slave! Ta sjednica je razlogom nade da će i ovaj i sljedeći brojevi ZVONIKA doprinositi JEDINSTVU i poticati čitatelje na to jedinstvo. To je i meni kao uredniku najveća želja i molitva Ocu, na početku ove Nove godine, godine Gospodnje 1999.

S tom željom i molitvom, srdačno vas pozdravljam.

Vaš urednik

DAROVI

Protekli mjesec je bilo vrijeme radosnog blagdanskog darivanja. Željeli smo kao i do sada obradovati bliske nam osobe nekim lijepim, vrijednim darom.

Da li uopće razmišljamo što za nekoga predstavlja vrijednost? Što bi ga obradovalo?

Dok se otvaraju šarene kutijice i blješti skupocjeni nakit iz brižno dizajniranih kutijica čuvenih juvelira,

sjetih se jednog susreta prije nekoliko godina. Bilo je to neposredno prije Božića kada sam se vraćala kući iz kupovine darova za svoje drage prijatelje. Na uglu ulice u kojoj živim sretoh malu susjedu koja je vodila za ručicu svog mladeg brata. Bila je razdragana kao uvijek premda je na sebi imala izbljedjele hlače starijeg brata i za dva broja veće cipele koje je "naslijedila" od starije

sestre. Radoznalo djetinje me je upitala što sam to kupila, a kad joj odgovorih, ona mi reče: "A ja ću za Božić ili Novu godinu dobiti najljepši poklon od svih. Dobiću malog bracu ili seku!" I veselo odskakutaše njih dvoje niz ulicu. Takvo sretno iščekivanje poklona rijetko se vidi na licima djece koja primaju na dar najljepše igračke i najskuplje slatkiše.

Bog nam je darovao svoga Sina jedinca (usp. Iv 3,16). Tolika je bila njegova ljubav za čovjeka. Imamo li mi u sebi barem toliko poštovanja i ljubavi za čovjeka, bližnjeg da mu poklonimo dio svog vremena, svoje pažnje i ljubavi? Da podijelimo s njim makar dio problema, koju suzu? Zašto umjesto kratkog telefonskog poziva i čestitke za Božić ne zakucamo na vrata prijatelja, ne pružimo mu ruku, zagrlimo ga?! Sigurno bi nam se tada skupa s vratima stana otvorilo i prijateljevo srce. Možda bi i u njegovim očima ugledali radost, čistu i otvorenu, sličnu onoj koja je blistala na licu moje male susjede koja je tog Božića dobila najvredniji dar - malog brata Ivana.

Bernarda

Piše: Andrija Kopilović ✍

10. 01. 1999.

Blagdan Krštenja Gospodinova

Iz 42,1-4,6-7
Dj 10,34-38
Mt 3,13-17

MILJENIK DUŠE MOJE

Prorok Izaija govori o Mesiji. On je Pomazanik. Pomazan je Duhom Svetim. To izlivanje Duha od njega čini novog i drugačijeg proroka od bilo kojeg drugog u povijesti. On nije oštar na riječi i nije sudac. On je liječnik. Ne lomi ni napukle trske, ne gasi ni stijenja što tek tinja. On je došao spasiti ono što je izgubljeno. Stoga je Mesija neobičan u svom nastojanju i razumiju ga samo oni koji ga trebaju. Postoji opasnost da ga samouvjereni i samozvani pravednici ne prepoznaju. Njegov način evangeliziranja nije opomena nego liječenje. Zato je Tvorac Novoga saveza s posve jasnim poslanjem: da otvori oči slijepima, da izvede sužnje iz zatvora, dovede k svjetlu one što žive u tami... Ako smo mesijanski narod, kršteni Duhom Svetim kao Isus, onda za nas u Novome savezu ne može biti drugoga puta do čovjeka osim Isusovog puta i Isusovog načina susretanja s ljudima. Stoga se metoda naviještanja Ivana Krstitelja i Isusa Krista bitno razlikuju. Jedan je za Stari savez, a drugi je za Novi savez. Mi smo sada u Novom savezu i poslanici i suradnici, jer smo po krštenju primili to poslanje. Otvoriti oči slijepima, oslobađati sužnje i izvoditi ih iz tamnice ali ne sudom, nego liječeći, zacjeljujući, pomažući - dobro- tom. Zato će Isus i moći reći: "Kojom mjerom mjerite i vama će se mjeriti." Izaija je već u svojoj viziji vidio nove odnose među vjernicima za spas nevjernika i onih koji su u grijehu, daleko od vjere. Taj novi odnos jest "biti spasitelj drugih".

24. 01. 1999.

3. nedjelja u godini

Iz 8,24-9,3
1 Kor 1,10-13,17
Mt 4,12-23

POGANI OTVORENIH OČIJU

Bog nikada svojih ne zaboravlja. Narod Staroga saveza puno puta je osjetio na sebi ruku Božju - i onda kad ih je milovala i onda kada ih je karala. Zemlja Zebulonova i zemlja Neftalova su pokajne. Puno puta su osjetile tešku ruku Gospodnju. A Galileja je lutala do te mjere da je u izrealskome poimanju Izabranoga naroda čak nazivana poganskom. Ali, radi vjernosti koju Bog ima prema Savezu, on nikada ne napušta svojih - tako prorok u ovom odlomku tješi narod. Bog otvara oči poganima, a i onima koji su toliko bili u tami da su smrtni kraj nastanjivali, svanula je upravo u Galileji žarka svjetlost. Isus je prošao Zemljom tumačeći Evanđelje upravo Galileji poganskoj. Onaj koji je imao milost da mu se otvore oči, osjetio je radost života na svjetlu. To je veselje veće od radosti žetelaca ili lovaca koji dijele plijen. Jer je jaram tame skinut i šiba sudbine uklonjena. Čovjek koji spozna istinu, i to istinu koja oslobađa, uistinu osjeća to obraćenje i veselje koje ga u cijelosti zahvaća te se osjeća kao novi stvor. No, potrebno je otvoriti oči, vidjeti istinu, prihvatiti istinu i zaživjeti istinu. Tek kada je primljena i zaživljena, ona postaje spasi- teljskom. I mi nekad bijasmo pogani, i sada se nekad opoganimo ali, sreća naša, Isus Krist je svjetlost i uvijek je spreman otvoriti nam oči.

17. 01. 1999.

2. nedjelja kroz godinu

Iz 49,3,5-6
1 Kor 1,1-3
Iv 1,29-34

SVJETLOST NARODIMA

Izaija u tekstovima o Sluzi Jahvinu govori puno, čak tako precizno da te odlomke Izaijine knjige neki nazivaju Petim Evanđeljem. U liturgiji Crkve danas je pred nama jedan tekst koji je prekretnica. Sluga Jahvin je ne samo Isus nego je to i njegov vjerni narod. Izrael je mjesto u kome se Bog proslavljuje, bilo da su vršili njegova djela, bilo da im je opraštao grijehe... Važno je naglasiti da je Izrael uvijek mjesto proslave Božje. Međutim, i Sluzi kao i narodu, Bog poručuje: premalo je biti samo sluga, jer Sluga će biti postavljen za svjetlost naroda da spas donese sve do na kraj zemlje. U ovom starozavjetnom odlomku naslućuje se poslanje navjestitelja i objavitelja, ali ne bilo kakvoga nego onoga koji objavljuje svu istinu. Mi kršćani tvrdimo kako vjerujemo da je u Isusu Kristu završena Objava i da je Bog sve što je imao reći rekao u Isusu Kristu i po Isusu Kristu. Stoga će Pavao i tvrditi da nema imena i spasenja mimo i izvan Isusa Krista. On nam je sve objavio što je potrebno za spasenje a svojim životom je tako zasjao da je mogao sebe nazvati svjetlom i tko za njim ide, ne ide u tami. Isus je, dakle, jedini učitelj i jedini pravi, cjeloviti uzor svakom kršćaninu. Onaj tko sluša njegov glas oblikuje svoj život po Isusovom, jer on reče: Učite se od mene jer sam blaga i ponizna srca. Slušajući njega, Pavao kaže da se preoblačimo u njega.

31. 01. 1999.

4. nedjelja kroz godinu

Sef 2,3; 3,12-13
1 Kor 1,26-31
Mt 5,1-12a

SKROMAN I ČEDAN NAROD

Narodi dolaze i prolaze. Kulture se izmjenjuju. Ponekad se čovjek zaprepasti diveći se tekovinama prošlosti i postavlja pitanje kako je sve to moglo proći. Odlomak proroka Sefanije hoće odgovoriti upravo na pitanje zašto mnogi velikani prođuše a samo nešto malo tragova osta od njih po kojima se vidi da su možda bili veliki, dok nečiji spomen traje iz pokoljenja u pokoljenje sve do štovanja. Prorok nalazi odgovor - Bogotražitelj je pravi čovjek. On je skroman i čedan. Jer baš takvome skromnom i čednom treba Bog. Njemu se utječe, njega traži i njemu se raduje. Jer je skroman, jer je čedan, taj narod je pošten i stoga u toj jednostavnosti poštenja uvijek prihvaća Boga kao Spasitelja, prijatelja, vođu. Prorok obećava da takvi poštenu, skromni i čedni neće nestati ni na zemlji, a spomen njihov trajati će u vijeke. Jer su im usta istinita, jezik nije varljiv. Takvi su se, dakle, opredijelili za vječne vrednote i stoga će i ostati. Na ovakvo raspoloženje duše Isus odgovara proglašom svoga manifesta: glasovitih osam blaženstava. I ostatak će nam začuđujuće, ali prihvatljivo, da su trajne vrijednosti samo one koje povezuju Boga i čovjeka, a ovaj put je pred nama i skromnost i čednost i istinoljubivost i poštenje.

PEDESET BROJEVA "ZVONIKA"

Pedeseti broj "Zvonika" prigoda je da bacimo jedan pogled unatrag. Kako smo počeli, što i kako smo radili... Iz intervjua s Andrijom Anišićem, glavnim i odgovornim urednikom, saznat ćete puno toga. Intervju je emitiran u hrvatskom programu Radio Subotice, 29. 12. 1998./

- **Rođen u sjeni najstarijeg zvonika u Bačkoj**
- **Osnivači - svećenici Hrvati Subotičke biskupije**

RADIO 5.: Velečasni Anišiću, molim Vas da našim slušateljima predstavite mjesečnik "Zvonik".

ANDRIJA ANIŠIĆ: Najprije srdačno pozdravljam sve slušatelje hrvatskog programa Radio Subotice i zahvaljujem urednicima što su mi omogućili da predstavim naš katolički mjesečnik.

Katolički list ZVONIK osnovali su svećenici Hrvati Subotičke biskupije 19. rujna 1994. godine u Baču, u sjeni zvonika franjevačke crkve iz 13. stoljeća, te je po tom najstarijem zvoniku u našoj Biskupiji list i dobio ime. Svećenici su dali i početna sredstva za izdavanje lista. Formalni izdavač "Zvonika" je župni ured sv. Roka u Subotici, a stvarni izdavač je Izdavački odjel našeg Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović". Svećenici su na spomenutom sastanku dužnost glavnog i odgovornog urednika povjerili meni, a za zamjenika je izabran vlč. Franjo Ivanković. Kasnije su potvrdili uredničko vijeće koje sam predložio.

List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, 20. listopada 1994. godine, tako da je prvi broj "Zvonika" izišao iz tiska za svetkovinu Svih svetih, tj. početkom mjeseca studenog 1994. godine na 16 stranica.

OPĆI POZIV NA SVETOST

Crkva, koje misliš islaže Sveti Sava, po njoj je vjera boga sveta... Zato se svi u Crkvi prizivaju na svetost, bilo da pripadaju kleru, bilo da su s njim upućeni, preko riječi apostola: "Ono je što je važno, vaše posvećenje" (1 Kor. 7:1).

Ali je razlika između svetosti i svetosti po Duhu Svetom koji nam je dan i koji se svetost ostvaruje ljubavlju. Da pak ljubav, kao što su opine, u dnu naše i vlastite plod, svaki vjernik mora raditi.

sveta Božja riječ,
- vjeli njegovu volju uz pomoć njegove
svetosti,
- često primati sakramente, osobito
Euharistiju,
- često sudjelovati u svetim službama,
- potražiti se prostati i moliti,
- čitati Bibliju, djela svetih otaca i
vještaka u svim krizama.

Istina je, kao vjera svetosti i ljubavi
Zakona, oporuka svim vjernicima, da je
on koji i ljubav ili od svetosti. Stoga je svaki
pravni Kristova svetosti i ljubav prema Bogu i
ljudem prema bližnjima.

Blago. E. Vasiljević konc. Doprinosi
konvencija o Crkvi "Svjeta naroda", br. 39. i 42.

Iz sadržaja:

- Papa u Hrvatskoj
- Vraćen kršćanin na koronj Crkve koja
- Međunarodni simpozij o obitelji
- Služba na Hrvatskom Majuru
- Mladi - vrata novog života
- Uspješnost Biskupa

RADIO 5.: Dobro bi bilo da nam kažete osnovno usmjerenje Vašeg mjesečnika i tko čini njegovu uredništvo?

ANDRIJA ANIŠIĆ: U uvodniku prvog broja "Zvonika" napisao sam: "Kao što zvona sa zvonika naših crkava javljaju radosne i tužne vijesti, tako će i naš Zvonik pratiti sve događaje u životu Crkve u Hrvata Subotičke biskupije kao i događaje u životu vjernika Mađara, Slovaka, Nijemaca i drugih naroda koji žive u Subotičkoj biskupiji. Pratit će ujedno i život opće Crkve i izvješćivati o svemu značajnijem. No, zvona sa naših zvonika, prije svega pozivaju i potiču vjernike na molitvu, na zahvalnost i slavljenje Boga, ili pak na kajanje zbog osobnih grijeha i grijeha svijeta. Tu ulogu imat će i naš "Zvonik". Sve što budemo pisali želimo da potiče čitatelje da Boga slave i zahvaljuju mu na svemu lijepom i dobrom; da mole za sve potrebe kako svoje

osobne tako i za potrebe cijele Crkve i našeg naroda u njoj i da se svojim žrtvama i dobrim djelima suobličuju Kristovoj otkupiteljskoj žrtvi za spasenje čovječanstva. Svi naši formativni članci u rubrikama Upoznajmo Bibliju, Katekizam katoličke crkve, II. vatikanski koncil, Obitelj, Mladi, Djeca, Meditacija, Zajedno na liturgiji, Svetac mjeseca, Vjernici pitaju, Kreposti naših predaka - žele poslužiti čitateljima kao smjernice po kojima mogu svoj život urediti po načelima Kristova evanđelja. To

Andrija Anišić, mr. Ervin Čeliković, Katarina Čeliković i Bernarda Kopunović
Puno rade, a ponekad i slave...

Mišljenja

Napredak se vidi i da se ništa ne čita. Dovoljno je samo pregledati Zvonike.

Prof. Bela Gabrić

Zvonik je list koji ima dobru koncepciju. Prati sve ono što je bitno za Hrvate katolike u ovim krajevima. Dobre novine trebaju imati puno naslova i suradnika. Predlažem da se na zadnjoj stranici objavljuju slike oltara naših crkava.

Josip Brdarić, Sonta

Treba napraviti program za uspješnije prodavanje lista. Pokriti i one župe koje do sada nisu bile pokriveno.

Alojzije Stantić

smatram osobito važnim jer samo živeći po tim načelima čovjek može postati istinski sretan i služiti napretku svog naroda i izgradnji civilizacije ljubavi.

Da bismo pak svoj narod mogli istinski ljubiti, moramo dobro poznavati njegovu povijest. Toj svrsi služi rubrika "Povijesni kutak". No, dok upoznajemo povijest svojih otaca, ne smijemo zaboraviti na jednu istinu: ako hoćemo imati lijepu prošlost i sretnu budućnost, moramo dobro živjeti sadašnjost; odgovoriti svim zahtjevima vremena, unoseći u sredinu u kojoj živimo Isusov duh i dah ljubavi. Katolički mjesečnik "Zvonik" želi pomoći i u ostvarenju ove tako značajne zadaće suvremenih kršćana.

Jedna od gorućih potreba naše biskupije jesu i duhovna zvanja. Zato smo otvorili rubriku "Paulinum" - Za duhovna zvanja, koju uređuju naši sjemeništarci i bogoslovi i koja želi poticati mlade da se odvažno slijedeći Isusa u duhovnom zvanju.

Ponekad će "Zvonik" ponudi čitateljima i neku lijepu priču, šalu, križaljku za trenutke odmora i razonode, a vrlo rado sluša i bilo čitatelja te to prenosi u svojim rubrikama "Pisma čitatelja" i "Tu oko nas".

Malo opširno zvuči, ali to je temeljno usmjerenje našega lista koje smo se trudili ostvarivati vjerno u proteklih pedeset brojeva.

Još jednu riječ o uredničkom vijeću Zvonika.

Uredničko vijeće Zvonika sačinjava osam svećenika, jedna redovnica i 14 vjernika laika, različitih zanimanja. Svi oni na svoj način doprinose uređivanju i distribuiranju našeg lista.

"Zvonik", dakle, ne želi biti klerikalni list nego, kako je to i naznačeno u njegovom podnaslovu: katolički list. Želi "podvoriti" sve katolike duhovnom hranom, ali i sve dobronamjerne čitatelje drugih vjeroispovijesti i sve ljude dobre volje. Stranice mladih uređuje nekoliko mladih i njih smo nazvali "urednici stranice mladih".

- Preko 300 suradnika
- Od 16 do 32 stranice
- Otvoreni za suradnju

RADIO S.: Vaš mjesečnik s Novom godinom započinje šesto godišće. Prelistavajući dosadašnje brojeve, vidjeli smo da Vam je vanjska suradnja bogata i raznorodna. Kanite li glede toga nastaviti započetu liniju ili nešto mijenjati?

ANDRIJA ANIŠIĆ: Vrlo sam zadovoljan suradnjom. U dosadašnjih pedeset brojeva u "Zvoniku" je što pod imenom, što pod pseudonimom objavljivalo svoje članke, vijesti, razmišljanja - više od tri stotine suradnika, a uredništvo je primilo od čitatelja i oko stotinu pisama koja su uglavnom objavljena. Što se toga tiče "Zvonik" ne kani mijenjati ništa. Želimo i dalje ostati otvoreni za suradnju i sve ono što se uklapa u koncepciju našeg lista i što može poslužiti kao poticaj drugima, rado ćemo objaviti.

Ova suradnja, kao i uvijek novi poticaji, uvjetovali su da se broj stranica lista povećavao. Započeli smo sa 16 stranica. Već sljedeći broj imao je uz 16 stranica 4 stranice božićnog dodat-

ka; 3. broj izišao je na 20 stranica a od 4. do 17. broja na 24 stranice; od 18. do 28. na 28 stranica te od 29. do 50. na 32 stranice. Objavili smo i 9 prigodnih dodataka na četiri stranice. Dakle, sve u svemu 1436 stranica objavljenog teksta.

- Divan ali naporan posao
- Svi smo amateri i nitko ne prima plaću za svoj rad
- Radimo Bogu na slavu, za dobrobit Crkve i svoga naroda

RADIO S.: Kakva su Vaša osobna iskustva u ovom poslu?

ANDRIJA ANIŠIĆ: Ovaj posao je divan, ali naporan. Osobito je teško zato što svi ovaj posao radimo amaterski. Poznato je da u redovitim okolnostima ovakav jedan list ima pet stalno zaposlenih osoba. Mi nemamo nijednu. I ja sam kao urednik rastrgan na stotinu strana, ali zahvaljujući dobrim suradnicima, članovima Uredničkog vijeća, a prije svega Ervinu i Katarini Čeliković i Bernardi Kopunović mi uspijevamo činiti ono što činimo. Prava je šteta što nemamo novaca da možemo bar malo honorirati svoje suradnike i radnike, ali uvijek se nađe dobri ljudi koji su spremni raditi Bogu na slavu i za dobrobit Crkve i svoga naroda.

Nama u uredništvu je najveća nagrada kad su naši čitatelji zadovoljni. I zato nam je želja u narednom periodu prije svega povećati nakladu, a naravno i truditi se da sadržaj lista bude što kvalitetniji i zanimljiviji. Nastojat ćemo dakako i tehnički ga usavršavati.

Na kraju i ovim putem želim zahvaliti svima na podršci i suradnji, a svim čitateljima Zvonika i slušateljima Radio Subotice poželjeti sretnu i blagoslovljenu Novu godinu uz poticaj:

**NOVA GODINA
ĆE VAM BITI SRETNIJA
AKO BUDETE ČITALI
"ZVONIK!"**

.....
Čestitke...

Veselim se zajedno s Vama 50. broju ZVONIKA. Čestitam na uspješnom uređivanju i zahvaljujem na uloženoj trudu.

Želim i nadalje Božju pomoć i puno uspjeha u tom plemenitom radu. Ujedno želim svima obilje božićnih radosti i blagoslovljenu 1999. godinu.

Uz pozdrav i poštovanje

Mons. Mihovil Zolarek, župnik - Selenča

Poštovani vlč. Andrija!

Zbog izuzetne vrijednosti koju ima Vaš časopis u našem posvećenom, redovničkom životu, a koristi nam i u produbljivanju našeg molitvenog života, molile bismo Vas da nam poklonite pretplatu "Zvonika" za iduću 1999. godinu... Mi ovdje u Mariji Bistrici živimo u otežanim uvjetima i nismo u mogućnosti pretplatiti se. Ako nam možete udovoljiti, unaprijed zahvaljujemo. S velikim zanimanjem čitale smo Vaš list u Brezovici a posebno nam je draga rubrika "Naš kandidat za sveca - o sl. B. o. Gerardu". Zaista je kvalitetno sve što tiskate.

Želimo Vam mnogo uspjeha u radu i Božji blagoslov za sve one koji će se koristiti štivom iz Vašeg časopisa. U molitvi ćemo stajati za Vas pred Gospodinom. Hvala Vam što tiskanom riječju širite Božje kraljevstvo.

Čestit Vam Božić i blagoslovljena nova godina.

Sestre karmelićanke - Marija Bistrica

Urednik Zvonika pred plodovima petogodišnjeg rada

Željeli bismo više izvještaja o životu u našim župama. Dobro bi nam došle povratne informacije o čitanosti lista.

Katarina Čeliković

17. siječnja

SVETI ANTUN OPAT (Pustinjak)

(* 251. + 356.)

- bogati sin bogatih roditelja - zbrinuvši malu sestru svu je svoju baštinu razdijelio siromasima -
- ustrajan borac protiv napasti - gavran ga hranio - zvijezda pustinje - otac monaha - prijatelj Božji -
- veliki radnik i veliki molitelj - prijatelj i hranitelj čovjeka - zaštitnik domaćih životinja -
- s Bogom i kad moli i kad radi - obraćao mu se i Konstantin Veliki -

Veliki zaštitnik

Antun spada među najpoznatije svece. Njegovu pomoć zativaju stočari i ratari za zaštitu domaćih životinja. Zativaju ga i mesari, četkari, ljevači zvona, rukavičari, korpari, tkači i grobari. Zaštitnik je svinjara ali i pastira. Njegovu pomoć traže bolesnici od kožnih bolesti, od svih oblika upale, vrbanca i crvenog vjetra, zaraze. Svetoga Antuna zativaju bolesnici od epilepsije i glavobolje. Zaštitnik je od požara i strahova.

Egipćanin koji je izvršio Isusov savjet

Antun se rodio u Egiptu kao sin bogatih kršćanskih roditelja. Bilo mu je osamnaest godina kad je ostao bez roditelja. Na brizi mu je bila mala sestra i roditeljsko imanje. Mladić je doživio naglu promjenu. Vjernički je poslušao Isusov savjet: "Ako želiš biti savršen, hajde prodaj sve što imaš i podaj siromasima, pa dođi i slijedi me i imat ćeš blago na nebu." Sve je svoje imanje razdijelio siromasima. Tako se, posve siromašan, u pustinji pridružio skupini samotnika. Antun je čovjek velikih odricanja i dubokog duhovnog života. Dvadeset godina je proživio u jednoj ruševini pokraj Nila. Nadvladao je tjelesne napasti. Živio je samo za Boga. Pred svojom nastambom Antun je zasadio vrt. Tako je plodovima rada svojih ruku mogao poslužiti putnicima namjernicima, koji su nakon napornog putovanja po pustinji kod njega našli okrepu. Podržavao je kršćane koje je car Dioklecijan progonio. Svetoga Atanazija je pomagao u borbi protiv arijevacu. Antun je u slobodnom vremenu pleo hasure od rogoza. I dok je tako radio, njegovo se srce nije odvajalo od Boga. Mnogi su slikari u svojim vrhunskim ostvarenjima prikazivali Antunove borbe protiv napasti. Nazivao ih je demonima. Vremenom je Antun stekao duboku duhovnost. Sa svih strana Egipta tražili su ga ljudi željni duhovnog života. Neki su se spremno podvrgavali njegovom duhovnom vodstvu. Tako je oko Antuna nastala prva pustinjačka redovnička zajednica. Spočetka su ga častili samo starosjedioci Egipta - Kopti, Sirci i Bizantinci. Istom od 12. stoljeća časti se i na Zapadu. Istočni ga kršćani časte naslovom "zvijezda pustinje". Pravi je "otac monaha".

I o Antunu ima legendi

Bilo mu je već devedeset godina kad je pomislio da tako starih pustinjaka nema. Uto je začuo glas koji mu reče: "Ima jedan svetiji od tebe jer pustinjak Pavao služi Bogu u samoći i odricanju već devedeset godina." Antun se dao na put da pronađe pustinjaka Pavla. Bio je to za Antuna naporan put. Kako u

pustinji, tako i na putu mučile su ga brojne napasti. Mitska bića su ga presretala nudeći mu zlato, ne bi li ga odvrtila od puta. Znakom križa Antun je otklanjao sve napasti sve dok nije stigao do pećine u kojoj je živio pustinjak Pavao. Oko Pavla su se događale čudesne stvari. Šezdeset godina mu je gavran danomice donosio polovicu kruha. I dogodilo se novo čudo. Čim je Antun stigao kod Pavla, gavran je počeo donositi po cio kruh, da se tako starci nahrane. Poslije Pavlove smrti Antun se vratio u svoje prijašnje boravište, gdje je i umro u dobi od 105 godina. Antuna prikazuju u redovničkom odijelu kako se bori protiv napasti. Na lijevom ramenu mu se često vidi modro slovo "T" kao prvo slovo grčke riječi Θεός (Theos), što znači Bog. Križ u obliku slova "T" zove se tako Antunov križ. Antun se na slikama često oslanja o štaku, da se tako predoči njegova duboka starost. U ruci ili na štaki mu je zvonce. Uz njegov lik se često vidi svinja, kao znak njegove pobjede nad grijehom. Ponekad u rukama drži ili nogama gazi snop plameno-va da se naznači kako je paklena vatra spalila sve njegove grijehe. Sveti Antun je živio od rada svojih ruku a postao je veliki učitelj molitve i borbe protiv napasti.

Prema: 1. Marijan Grgić, *Antun Opat, Leksikon ikonografije*, Zagreb, 1979; 2. Diethard Klein, *Antonius der Grosse, Das grosse Hausbuch der Heiligen, Aschaffenburg 1984, str. 36-39*; 3. Sveti Atanazije, *Životopis sv. Antuna, Božanski časoslov III, Zagreb, 1984.*

U mjesecu siječnju slave imendan:

1. Marija, 2. Bazilije, Vazul, Grgur, 3. Cvijeta, 4. Angela, Borislava, 5. Emilijan, Miljenko, 6. Gašpar, Gašo, Melhior, Baltazar, Bolto, 7. Rajmund, Rajko, 8. Teofil, Bogoljub, 9. Julijan, 10. Dobroslav, 11. Neven, 12. Ernest, Tatjana, 13. Veronika, Radovan, 14. Vaco, Feliks, Makrina, 15. Pavao, Anastazija, Stošija, Stanka, 16. Oton, Mislav, 17. Antun, Antonija, Tonka, Leona, 18. Margita, Margareta, Priska, 19. Marijo, 20. Fabijan, Sebastijan, 21. Agneza, Janja, Neža, 22. Vinko, Vince, 23. Emerencijana, Emerka, Ema, Vjera, 24. Franjo, Bogoslav, 25. Pavao, Ananija, 26. Timotej, Time, Bogoljub, Tješimir, 27. Anđela, Pribislav, 28. Toma, Tomislav, 29. Valerije, Zdeslav, 30. Martina, Gordana, Darinka, 31. Ivan.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

DUHOVNI LIK Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića karmelićanina

/Iz "Razgovora, kao rukopisa" s o. Antom Stantićem OCD, vice-postulatorom u kauzi o. Gerarda, s kojim je razgovarao o. Branko Zebić, rukopis je objavljen 19. III. 1998. god./

On je čovjek po temperamentu, kako tvrdi Le Senne u svojoj klasifikaciji temperamenata: emotivan, aktivan, primaran, o čemu ćemo kasnije nešto reći, a to su ljudi postojani, odlučni, hrabri, odrješiti, vjerni kad se za nešto opredijele. Navest ću ovdje dva slučaja koji odražavaju taj njegov temperament kada ga je bilo potrebno upotrijebiti za spas duša i slavu Božju. Tako, kada je u Somboru bila za vrijeme Prvog svjetskog rata uspostavljena zarazna bolnica u kojoj su bili bolesni vojnici i prijetila opasnost zaraze za one koji bi ih posjećivali, o. Gerard je bez straha išao u tu bolnicu pružiti utjehu vjere oboljelima. Isto tako, kada se radilo o "klaštrenju" kipa sv. Stjepana kralja, zaštitnika somborske karmelske crkve, kada su to vlasti zatražile, on je, poslije sv. mise na Veliku Gospu, pozvao vjernike da pođu s njim pred somborsku vijećnicu kako bi javno zatražili da se ne diraju sveci postavljeni na glavnom oltaru somborske crkve, pa je mogao završiti i u zatvoru. Zapisat će tom zgodom u samostanskoj kronici: "Bog je dao milost jednome od naših (a to je on sam) da ne ide protiv savjesti u obrani svetaca."

Ovaj odnos, praktičan i pun ljubavi prema svojoj zajednici i prema dušama, SB temelji na jasnim i objektivnim temeljima koji su sadržani u njegovoj vlastoručno pisanoj ostavštini. Kao potvrdu donosim dva značajna navoda koji jasno svjedoče o sasvim nešto drugome nego li o "observizizmu" ili "strogosti" koji bi bili izvan granica vjernosti.

Komentirajući karmelsko Pravilo, kako bi ga primijenio u svoj život i vodio svoju zajednicu, o. Gerard zapisuje: "... Želim da moju mrežu, moje srce, napuniš da budem dobar karmelićanin. Želim da svaka riječ Pravila i svaka odredba budu kao jedna mala ribica. Neka te ribice ne izmaknu mojoj pažnji, nego neka sve padnu u moje srce, neka ih Tvoja ljubav ispeče neka bude što više riblje pečenicice (koju je pekla Tvoja ljubav)... Takva će pečenicica imati onda jedno svojstvo, a to je da će upaliti u meni ljubav prema Tebi i Tvojim Majci. Tada ću voliti naš Red, i ojačan tom pečenicom, borit ću se da i drugi ovako love kako bismo svi uzornim životom živjeli. Dogodit će se tada da ćemo jedan drugoga zvati na objed i jedan drugoga počastiti ovom pečenicom i jedan drugoga hrabriti na vjernost karmelskom pozivu" (Put blaženstva, razm. XIV: Sve s Isusom, ništa bez Isusa). Taj navod već po sebi govori o čovjeku koji želi biti vjeran Bogu i Karmelu i koji želi utjecati na braću posebno svojim primjernim životom kako bi jednako tako i oni bili vjerni. Zapisat će, među ostalim zapisima: "Nemojmo nikad nikomu pripisati krivicu, pa ćemo sačuvati u miru dušicu" (zapis na direktoriju 1956, dakle u godini svoje smrti).

/nastavit će se/

Piše: Franjo Ivanković ✍

KARDINAL STEPINAC POSLIJE DRUGOG SVJETSKOG RATA

Stepinca treba ukloniti

Stepinac dobro osjeća da ga se želi osuditi ili ubiti. O tome otvoreno govori apostolskom vizitatoru mons. Marconeu i svom tajniku Lackoviću. Stepinac sam nije htio ići u Rim jer je slutio da bi mu povratak bio onemogućen. Zato je poslao svog tajnika zajedno sa vizitatorom. Njima su obojici oduzeti pasoši u Rimu od jugoslavenskih vlasti i tako im je onemogućen povratak. Stepinac prosvjeduje kod predsjednika Republike Hrvatske Vladimira Bakarića što je u Hrvatskoj zabranjen vjerski odgoj. Istovremeno u Beogradu je dozvoljen vjerski odgoj.

Krajem 1945. godine u Zaprešiću je Stepinac bio javno napadnut kamenjem i jajima dok je išao otvoriti novu župu. Sve to bilo mu je priređeno od nove vlasti. Često Stepincu dolaze oficiri ili službenici OZN-e kako bi mu otvoreno prijetili i zastrašivali u namjeri da odustane od svog načina djelovanja. Proglašenjem Republike Jugoslavije 29. studenog 1945. godine, dolazi do konačne odluke kako nadbiskupa Stepinca treba ubiti. Stepinac je znao za taj plan i poručio je da, ako se to dogodi, da se javi Svetom Ocu Papi da svoj život daje dragovoljno za Katoličku Crkvu. Stepinca se počinje javno napadati putem sredstava javnog priopćavanja. Nastupa sve teže vrijeme za nadbiskupa Stepinca i cijelu Katoličku Crkvu u Jugoslaviji.

A. Stepinac sa V. Bakarićem pri ulasku partizana u Zagreb

Prvo zatvaranje nadbiskupa Stepinca

Nadbiskup Stepinac je prvi put odveden u zatvor 17. svibnja 1945. godine na prevaru. Prema svjedočenju nadbiskupova tajnika, mons. Stepinac je svojevoljno otišao u "ured" kod pukovnika Kneževića u uvjerenju da će se istog dana i vratiti. Međutim, istoga dana pukovnik donosi komadić papira s porukom u kojoj nadbiskup traži svoj brevijar, neke lijekove i kesicu za toaletu.

I sljedećih dana papirići s porukama su donošeni iz nepoznatog pravca. Nije bilo moguće saznati gdje se nadbiskup nalazi.

/nastavlja se/

Zagreb

NOVI POMOĆNI BISKUPI

Dana 29. prosinca 1998. godine objelodanjena je vijest da je papa Ivan Pavao II. imenovao dvojicu novih zagrebačkih biskupa. To su mons. **Josip Mrzljak**, koji je do sada obnašao dužnost vikara za svećenike i ujedno bio ravnatelj pastoralnog ureda Nadbiskupskog duhovnog stola, te mons. **dr. Vlado Košić**.

Mons. **Josip Mrzljak** rođen je 19. 01. 1944. godine u Vukovaru. Otac mu je naredne godine nestao u Vukovaru, vjerojatno je ubijen, a majka mu se vraća u rodni

Krašić. Poslije završene pučke škole u rodnom mjestu pohađao je sjemenišnu gimnaziju u Zagrebu. Studij teologije je završio na Katoličkom

bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Za svećenika je zaređen 16. studenog 1969. godine. Svećeničke dužnosti je obavljao u više župa zagrebačke nadbiskupije. Nedavno je imenovan kanonikom Prvostolnog kaptola zagrebačkog.

Mons. **dr. Vlado Košić** rođen je 20. svibnja 1959. godine u Varaždinu. Poslije završene pučke škole pohađao je gimnaziju na Šalati u Zagrebu. Studij

teologije završio je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Pastoralno je djelovao kao kapelan i župnik u više župa. Istovremeno je magistrirao i nedavno doktorirao iz teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Prije dvije godine promoviran je u doktora teoloških znanosti na Sveučilištu u Zagrebu.

"BETLEHEMSKO SVJETLO" PRVI PUTA U PODUNAVLJU

"Betlehemske svjetlo" koje su na Badnjak 24. prosinca navečer u Aljmaš donijeli izviđači, dočekali su brojni vjernici, povratnici u Aljmaš, Dalj i Erdut. To je prvi puta da je "Betlehemske svjetlo" stiglo u Podunavlje. U kapelicu iza srušene aljmaške crkve Gospe od Utočišta, "Betlehemske svjetlo" unijeli su izviđači iz Osijeka, Valpova i Bilja. Liturgiju Svjetla predvodio je aljmaški župnik Ante Markić, koji je "Betlehemske svjetlo" svijećom prenio vjernicima. "U kapelici, gdje se nalazi i spašeni kip iz ratom uništene crkve Gospe od Utočišta, upalili smo Betlehemske svjetlo u prvoj Badnjoj noći nakon dugih sedam godina progonstva", rekao je župnik Markić, te istaknuo da će "večeras prvi put u slobodnoj i cjelovitoj Hrvatskoj služiti polnočku u Aljmašu". "Vječno Svjetlo ušlo je nakon teških godina u naš Aljmaš gdje Gospu štujemo tri stoljeća i tako potvrdilo da dobro uvijek pobjeđuje zlo, a svjetlo tamu", kazao je župnik Markić. Brojni povratnici nisu mogli skriti suze radosnice jer, kako su rekli, "nakon tolikih godina patnji i stradanja, opet slave Božić u svome i Gospinom Aljmašu." Nakon večernjeg slavlja, vjernici su plamen "Betlehemske svjetla" ponijeli svojim domovima. Pokrovitelj Betlehemske svjetla, koje već osmu godinu Hrvatskom pronose izviđači, saborski je Odbor za obitelj, mladež i šport te Koprivničko-križevačka županija.

"Betlehemske svjetlo" koje se u znak mira pronosi svijetom, upaljeno je u Betlehemu, u crkvi Isusova rođenja. (IKA)

Vatikan

IZVANREDNA BISKUPSKA SINODA ZA OCEANIJU

U Vatikanu je u drugoj polovici studenog i prvoj polovici prosinca održana Izvanredna biskupska sinoda za Oceaniju na kojoj je bilo okupljeno preko stotinu biskupa iz Oceanije. U ovom radu sudjelovali su i djelatnici Svete Stolice i ostalih dijelova Crkve u svijetu.

Cijela Oceanija obuhvaća 25 različitih otočnih država među kojima je i Australija. Ovaj prostor ima ukupno 73 biskupije i oko osam milijuna katolika. Do nedavno je na ovim prostorima najviše bilo protestanata, a po najnovijim istraživanjima najveći je broj katolika. Narode na ovim prostorima opterećuju mnogi problemi. Tako je u posljednje vrijeme sve više samoubojstava, eutanazije i pobačaja. Crkva se mora suprotstaviti kulturi smrti koja želi zagospodariti na prostorima Oceanije.

Uloga vjeroučitelja koji aktivno surađuju s misionarima ili svećenicima prilično je zastupljena u Crkvi u Oceaniji. U miješanim brakovima javljaju se mnogi problemi i većina katolika koji žive u miješanim brakovima ne pohađa uopće crkvu. (GK)

Rijeka

NOVA BISKUPIJA SA SJEDIŠTEM U GOSPIĆU?

Iz nadbiskupskog ordinarijata u Rijeci priopćeno je da je stigao odgovor iz Vatikana u kome je rečeno da je Sveta Stolica spremna imenovati pomoćnog biskupa u ovoj nadbiskupiji sa sjedištem u Gospiću. Tako nije odbijen prijedlog da se utemelji nova samostalna biskupija za područje Gospića, Otoka, Sunje, Ogulina i Slunja.

Pretpostavlja se da je ovo samo najava da je Sveta Stolica spremna u budućnosti ipak utemeljiti novu biskupiju sa sjedištem u Gospiću. Čini se da je imenovanje pomoćnog biskupa sa sjedištem u Gospiću samo prvi konkretni korak do konačnog ostvarenja osnutka nove samostalne biskupije. (GK)

"True love waits" i u Hrvatskoj

Svetkovina Bezgrešne u Svetištu Srca Isusova u Osijeku

U utorak 8. prosinca 1998. na blagdan Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije tridesetero članova MEP-a (Mladeži Euharistijskog pokreta) imali su u Svetištu Srca Isusova u Osijeku posebnu svečanost. Kod sv. mise, koju je predvodio njihov duhovnik o. Božidar Nagy, dali su Bogu obećanje da će do braka čuvati predbračnu čistoću savjesno poštivajući 6. i 9. Božju zapovijed ("Ne sagriješi bludno" i "Ne poželi tuđeg ženidbenog druga"). Na ovaj hvalevrijedan čin ovi mladi katolici bili su potaknuti u prvom redu primjerom svoga uzora, budućeg hrvatskog blaženika Sluge Božjega Ivana Merza, apostola mladih, koji je takvo obećanje dao u svojoj 19. godini. Mladim Osječanima pridružili su se istoga dana u polaganju ovoga obećanja članovi MEP-a iz drugih mjesta u Hrvatskoj (Ivankovo, Požega, Zagreb). Ovo obećanje veže se na poseban način uz pobožnost Blaženoj Djevici Mariji, koja pomaže da se očuva vjernost danom obećanju. Posebno ohrabrenje za ovo obećanje naši mladi dobili su od mladih iz Amerike, iz velikog pokreta pod nazivom "True love waits - prava ljubav čeka" koji je ondje započeo još 1993. i sada se širi i po Europi. Svjesni velikih negativnosti i tragedija nemoralnog života koji ubire mnoge žrtve među mladima, već nekoliko stotina tisuća mladih u Americi javno su potpisali izjavu i položili obećanje da će se uzdržavati od nedopuštenih seksualnih odnosa prije braka. O tome mladi Amerikanci obavještavaju javnost raznim vanjskim manifestacijama, te preko svih medija, također i preko interneta. Prijelaz u 2000. godinu

namjeravaju obilježiti na mostu Golden Gate (San Francisco) kojega će ukasiti svojim potpisanim karticama kao što su to učinili i u Washingtonu pred Bijelom Kućom.

o. Božidar Nagy

Među mladima je i Subotičanin Mario

JEDNA PRIČA ZA DVA JUBILEJA

Svaki se čovjek kad tad u životu nađe pred pitanjem: "Jesi li spreman umrijeti? Što si postigao u životu? Jesi li dovoljno postigao u životu?" Ovo je lijepo opisano u knjizi Raymonda Moodya Jr: *Život poslije života*, pri susretu čovjeka koji prerano umire i "Bića svjetlosti".

Kada sam prije petnaestak godina kao mladi svećenik dospio u Srijem zahtjevom i imperativom mog poziva, uočio sam lik jednog starijeg subrata. Nije bio svećenik biskupije kojoj sam ja pri-

padao. Nije bio ni pripadnik moga naroda. Nije živio u Srijemu. Imao je suprugu i djecu koji su ga podržavali u njegovom svećeničkom djelovanju i služenju. Početkom tisućudevetstodevedesetih pridružio mi se na putovanju za Ukrajinu, mojim autom. Nisam govorio njegov maternji jezik a malo sam, uz njega, upoznao njegovu domovinu i njegovo rodno mjesto. I Lavov (Ljvov). Kijev, na žalost, nisam. Pokraj Užgoroda, grada na velikoj rijeci Užu, jeli smo šašlyk (ražnjiće na ukrajinski način). Bilo je to moje prvo putovanje "iza željezne zavjese", koja se već dobrano bila porazdirala. Zahvaljujući Gorbačovu i Ivanu Pavlu II.

Moj stariji subrat vrlo dobro govori hrvatski jezik. Možda bolje i od maternjeg jezika. Vrlo dobro poznaje Hrvatsku. I voli je kao i moj narod. Desetak godina svog svećeništva dao je svome narodu u mojoj Domovini. Kada sam u minulim godinama rata odlazio u "Lijepu našu", očekivao me je nestrpljivo s pitanjima: kako je tamo i

jesam li donio kakovih dobrih knjiga i hrvatskog tiska? I prije mene sve je nestrpljivo iščitao. Ja sam se, pred sobom, ispričavao da imam puno posla i obaveza a uočavao sam da on puno radi i mnogo čita. Divio sam se njegovoj velikoj erudiciji i biblioteci u kojoj je bilo i desetak njegovih knjiga. Pitao sam se: kada sve to stigne? I zaključio: svi imamo isto vrijeme, ali ga svi ne znamo korisno i razborito upotrijebiti.

Ime mog starijeg subrata, radi kojega i nastade ova moja priča, je ROMAN MIZ. Grkokatolički je svećenik, križevačke eparhije. ČETRDESET godina je svećenik "po redu", TRIDESET godina je dobar pastir povjerenog mu novosadskog "stada".

Drugi znaju mnogo više od mene, i kompetentniji su da to ustvrde, što je i koliko je, kao vrijedan i samozatajan Kristov sluga, uradio na njivi Gospodnjoj. Ja sam, pak, dragom Bogu zahvalan što me

na mom svećeničkom putu upoznao s ROMANOM MIZOM i molim da mu udijeli blagoslov i dobro "NA MNOGAJA LJETA".

Svakako da priča, s početka ove priče, o životu poslije života, ima izvjesne i čvrste veze s pričom o životu ROMANA MIZA i njegovog mlađeg subrata u svećeništvu.

Marko Kljajić

(jedan od petrovaradinskih katoličkih župnika)

Svom cijenjenom suradniku povodom velikih jubileja moli Božji blagoslov i upućuje iskrene čestitke Uredništvo Zvonika!

Roman Miz sa suprugom i djecom

BOG JE LJUBAV

/Mladi iz Sombora o novogodišnjem susretu europske mladeži/

U Milanu je od 28. 12. 1998. do 01. 01. 1999. godine održan Europski susret mladih, koji su i ovog puta organizirala braća iz Taizéa. Mladi iz cijele Europe došli su zajedno moliti i družiti se.

Hodočastili smo na žive izvore Evanđelja i ondje smo molili u šutnji i otkrivali, po prvi put, ili po tko zna koji put, smisao života. Nanovo smo otkrili svjetlo života - Boga koji je ljubav.

Svi koji smo bili u Milanu dobili smo samo jedan zadatak: živjeti Evanđelje, širiti duh ljubavi, zajedništva i sreće! Sve smo to započeli činiti na ovom susretu. To je težak zadatak, ali je moguć jer s nama je Bog - Ljubav!

Monika Vekonj, Sombor

Susret mladih u Milanu vratio mi je snagu, radost i povjerenje koje sam počeo gubiti. Kroz jednostavne pjesme i molitve s mladima iz cijele Europe osjetio sam se još bližim Bogu. Molitvama i pjesmama poništili smo sve granice i razlike među nama. Bili smo jedno, jedno srce i jedna duša koja

zahvaljuje Bogu za njegovu bezgraničnu ljubav kojom nas obasiplje.

Kristijan Vekonj, Sombor

Somborci u Milanu

Susret u Milanu pružio mi je jedno nezaboravno iskustvo. Mladi sa raznih strana svijeta sastali su se zbog jednog cilja - ljubavi. Ovaj susret omogućio nam je da upoznamo drugačiji način života, običaje, kulturu, jezik... Na trenutak smo vidjeli SVI-JET kakav bi trebao biti.

Vala Mišel - Sombor

Iako sam treći put na novogodišnjem susretu mladih, ponovno me je oduševio taj jedinstveni duh Taizéa, duh zajedništva, ljubavi i povjerenja.

Eva Hekli

Ovaj susret u Milanu dao mi je podršku da živim Dobrotu. Shvatila sam da pored mene ima još mnogo ljudi koji teže k tome, usprkos onima koji to gaze.

Tanja Firanj

Zajedništvo molitve mladih iz čitave Europe približilo me Bogu. Došli smo s različitim nakanama i ciljevima u Milano, a na kraju smo shvatili da ipak imamo i jedan zajednički: ljubav prema Bogu.

Martalić K. i L.

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

OKRUGLI STOL O MULTIKULTURALNOSTI

Vlada Crne Gore priredila je 12. i 13. XII. u Kotoru dvodnevni okrugli stol na temu multikulturalnosti. Na skupu su bili nazočni predstavnici vjerskih zajednica, kulture, politike, te predstavnici veleposlanstava. Na skupu, na kojem se raspravljalo o budućim suradnjama različitih kultura na tome području, bio je i kotorski biskup Ilija Janjić.

IZLOŽBA SVIJEĆA U KOTORU

U povodu blagdana sv. Lucije, 13. XII, u Ordinarijatu u Kotoru otvorena je izložba svijeća. Izložbu je otvorio don Branko Sbutega, a na otvaranju je bio i kotorski biskup Ilija Janjić. Na izložbi, koja se mogla razgledati i 14. prosinca, predstavljeno je 150 svi-

jeća iz kolekcije župnika iz Donje Lastve don Ive Čurića. /IKA/

GRANIČNI PRIJELAZ NA DEBELOM BRIJEGU ZA BOŽIĆNE I NOVOGODIŠNJE BLAGDANE

Ministarstva unutarnjih poslova republika Hrvatske i Crne Gore odobrili su otvaranje graničnog prijelaza na Debelom Brijegu od 23. XII. 1998. do 3. I. 1999. godine. U razgovoru s kotorskim biskupom Ilijom Janjićem saznajemo kako bi se moglo postići produljenje za taj granični prijelaz do 8. siječnja. Svi koji su zainteresirani iz Crne Gore za posjet rodbini i prijateljima u Republici Hrvatskoj mogu se javiti svojim župnim uredima ili izravno u Biskupijski ordinarijat u Kotoru, a oni iz Republike Hrvatske Društvu Bokeljana u Zagrebu ili Dubrovniku te Policijskoj upravi dubrovačkoj. /IKA/

BISKUP JANJIĆ KOD HRVATA U JANJEVU

U povodu blagdana sv. Nikole, zaštitnika Janjeva, kotorski biskup Ilija Janjić boravio je od 5. do 7. prosinca u pohodu Kosovu. U subotu 5. prosinca biskup Janjić predvodio je misno slavlje u župnoj crkvi u Janjevu. U prigodnoj propovijedi upoznao je nazočne vjernike sa svecima i blaženicima Boke Kotorske. Na sam blagdan sv. Nikole, 6. prosinca, predvodeći svečano misno slavlje, kotorski biskup u propovijedi je potaknuo vjernike na duhovnu obnovu uoči Božića, te je preporučio neka primjer sv. Nikole bude poticaj "da budu kapetani svojeg vlastitog ispovijedanja vjere kako ne bi doživjeli brodolom vjere". Na oba misna slavlja bili su nazočni predstavnici hrvatskog veleposlanstva iz Beograda.

U ponedjeljak 7. prosinca biskup Janjić pohodio je svetište Majke Božje u Letenici, rodno mjesto barskog nadbiskupa Zefa Gashija Pešter, manastir Gračanicu, te redovnice Družbe sestara Sv. Križa i salezijansku župu u Prištini. (IKA)

BOŽIĆ U SRIJEMSKOJ MITROVICI

Katolici u Srijemskoj Mitrovici, drugotnom središtu Đakovačke i Srijemske biskupije, svečano su proslavili svetkovinu Božića. Misu polnoćku u konkatedrali-bazilici sv. Dimitrija predvodio je domaći župnik Josip Matanović, u zajedništvu sa župnim vikarom Ivanom Lenićem, koji je i propovijedao, te brojnim vjernicima. Na polnoćki je pjevao Mješoviti konkatedralni zbor pod ravnanjem s. Hugoline Kovačević. Svečanu božićnu danju misu također je predvodio i propovijedao župnik Matanović, u zajedništvu s grkokatoličkim župnikom u Srijemskoj Mitrovici o. Stefanom Pitkom i župnim vikarom Lenićem. Na kraju mise grkokatolički župnik Pitka uputio je božićnu čestitku vjernicima.

Nakon sv. mise naše je svećenike u župnom domu posjetio arhijerejski namjesnik SPC-e u Srijemskoj Mitrovici o. Milorad Golijan u pratnji jednoga đakona, te im čestitao Božić i zadržao se u razgovoru. Brzopjavnu čestitku poslao je i starješina sabornog hrama SPC-e u Srijemskoj Mitrovici protonamjesnik o. Dragan Vidaković zajedno s ostalim srijemskomitrovačkim svećenicima.

Ivan Lenić

NAKON DEVET GODINA POLNOČKA U ŠAPCU

Nakon devet godina, katolička zajednica u Šapcu ove je godine ponovno slavila polnoćku. Zajedničko misno slavlje, uz sudjelovanje mnoštva vjernika, predvodio je šabački župnik don Girolamo Iacobucci. Na jutarnjoj misi, 25. prosinca, u crkvi sv. Ane, bio je nazočan i episkop šabačko-valjevski Lavrentije Trifunović, koji je na kraju misnog slavlja svim katolicima u gradu zaželio sretne božićne blagdane. (IKA)

BISKUP GAŠPAROVIĆ PROSLAVIO BOŽIĆ U SRIJEMU

Pomoćni biskup đakovački i srijemski mons. Đuro Gašparović boravio je za vrijeme božićnih blagdana u Srijemu, te pohodio i slavio euharistiju u više tamošnjih župa. Misu polnoćku predvodio je u župi sv. Barbare u Beočinu, u zajedništvu sa župnikom Ivanom Bešlićem i lijepim brojem vjernika. Svečanoj božićnoj danjoj misi predsjedao je u župi Uzvišenja sv. Križa u Rumi, uz koncelebraciju domaćega župnika, dekana i kanonika Boška Radielovića. Vjernici ove župe ušli su u 250. godinu postojanja župe, a ovim su slavljem započeli proslavu toga jubileja. Biskup Gašparović je inače u ovoj župi započeo svećeničko djelovanje kao kapelan. Na drugi dan Božića i blagdan sv. Stjepana, 26. XII, biskup Gašparović je u prijedopodnevnom satima predvodio misu u župi Našašća sv. Križa u Srijemskoj Kamenici.

U Petrovaradinu se susreo s nekoliko srijemskih svećenika. Istoga dana slavio je misu s manjom skupinom vjernika u petrovaradinskoj župi sv. Jurja, a potom u župi sv. Roka u istom gradu. Na blagdan Svete Obitelji, u nedjelju 27. prosinca, predsjedao je prijedopodnevnoj misi u svojoj rodnoj župi sv. Jurja u Golubincima uz sudjelovanje domaćega župnika Jozepa Duspore. Time je završio svoj božićni pohod srijemskom dijelu biskupije i vratio se u Đakovo. /I. Lenić/

Urveduje: **LAZAR NOVAKOVIĆ**
**POEZIJSKI
KUTAK**

I za ovaj Božić spremali smo se iskreno. Radovali se Isusovu rođenju. Mnogi su pisali, zahvaljivali, pjevali o istini Utjelovljenja.

Za ovaj broj smo, u prijevodu biskupa Đure Kokše, izabrali poeziju Vladimira S. Solovljeva (1853-1900). On je poznat filozof, teolog i prvoborac ekumenizma. Prijateljevao je s biskupom Štrossmajerom. Njegovo ime važno je u razvoju ruske poezije.

KRISTOVO ROĐENJE

*Neka je sve nagrađeno vjekovima zla,
Makar se ništa neokaljano nije sačuvalo,
ali ukor svijesti jači je neg sumnja sva
I ne gasne što jednom se u duši užgalo.*

*Nije se zalud veliko ispunilo,
Nije se zalud sred ljudi javio Bog,
Niti se zalud nebo zemlji priklonilo
I širom rastvorilo vječnosti dvor.*

*U mračnim dubinama spoznaje vjekovne
Izvor istine nepomučen teče.
I nad ruševinama sramote vjekovne
riječi joj ko glas pogrebni ječe.*

*Javi se u svijetu svjetlo - I bi odbačeno
tamom,
Ali svijetli ono u tami na međi dobra i zla.
Ne vanjskom silom, već istinom samom
Knez svijeta bi osuđen I njegova djela sva.*

Vladimir Sergejević Solovjev

BOŽIĆNI KONCERTI

I ove godine božićni i novogodišnji blagdani bili su protkani različitim koncertima. Ovdje kratko izvješćujemo o njima.

KONCERT KATEDRALNOG ZBORA "ALBE VIDA KOVIĆ"

Katedralni zbor "Albe Vidaković" održao je svoj tradicionalni božićni koncert 22. prosinca u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici. Zborom je ravnala s. Mirjam Pandžić.

I ove godine nastup ovog zbora bio je razdražan i zanosan, a brojna publika prezadovoljna.

U prvom dijelu Zbor je izveo djela Zajca, Vidakovića, Couperina, Bacha, Mozarta i Handela. Osim Mješovitog zbora "Albe Vidaković" u programu su nastupili učenici Muzičke škole, Dječji zbor "Zlatni klasovi" i Dječji tamburaški orkestar.

"IUVENTUS MARIATHERESIOPOLIS" U SV. JURJU

U organizaciji Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", u ponedjeljak, 4. siječnja, crkva sv. Jurja i oni koji su je posjetili navečer u 19 sati doživjeli su nesvakidašnji ugođaj. U svjetlu svijeća i žaruljica na boru u hladnu crkvu toplinu su unijeli muški članovi akademskog zbora "Iuventus Mariatheresiopolis" na čelu s dirigentom i orguljašem Alenom Kopunović Legetinom. Uz skladno i izražajno pjevanje svih članova, valja istaknuti ljepotu dara Božjega prekrasnog glasa tenora Saše Štulića. Mladi umjetnici su se predstavili oduševljenoj publici božićnim pjesmama raznih naroda i krajeva svijeta.

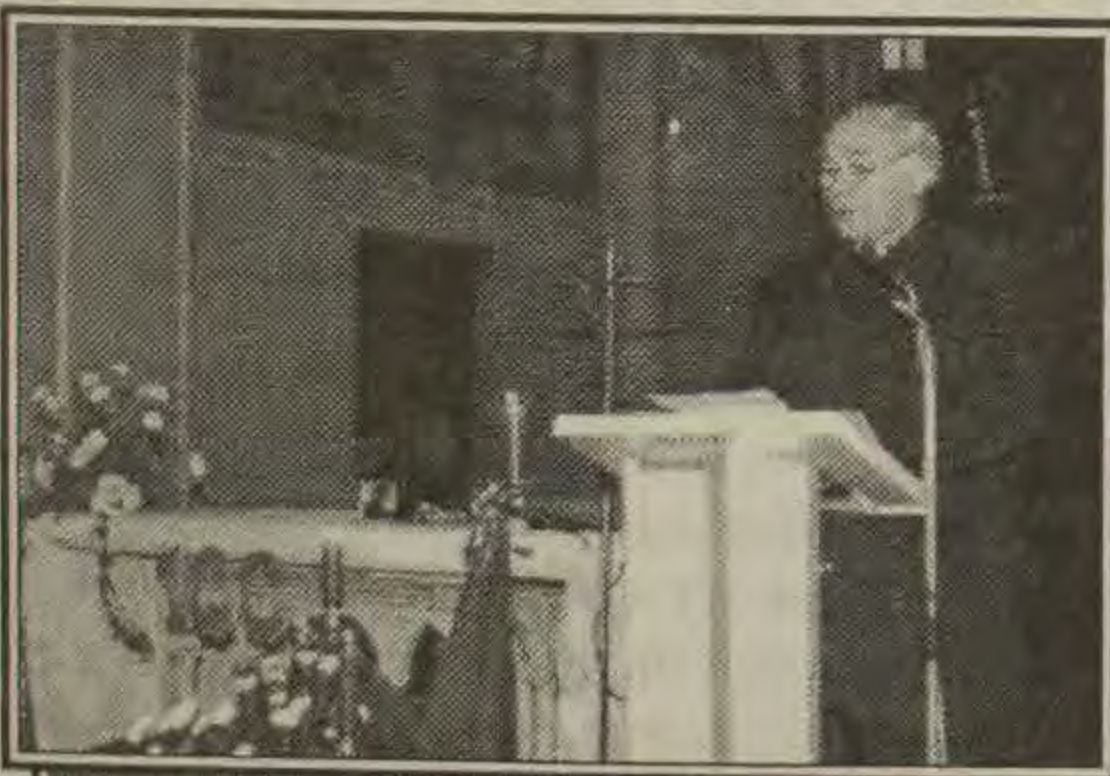
S. B.

ZAVRŠETAK JUBILEJA CRKVE SV. JURJA

U nedjelju, 13. prosinca 1998. godine župa sv. Jurja je slavila završetak jubilejskog slavlja povodom 100. obljetnice završetka gradnje i blagoslova crkve.

U travnju 1996. proslavljena je 100. obljetnica izgradnje crkve. No, crkva je blagoslovljena 8. prosinca 1898. i tada je u njoj slavljena prva sveta misa.

Budući da je 8. prosinca ove godine bio radni dan, slavije se pomaklo na nedjelju. Euharistijsko slavlje u 8 i u 10 sati bilo je svečanije sa svećenicima gostima koji su posebno vezani za ovu crkvu. A povrh toga, završetak jubileja je obilježen i jednosatnim programom od 9 do 10 sati. Program je bio

Na slici gore: župnik Dobai István
a dolje: o. Andrija, Imre Kern sa suprugom i Josip Mioč

Od betlehemske noći pa sve do danas, Božić neprestano izaziva himne radosti koje izražavaju Božju nježnost poslanu u ljudska srca. Na svim jezicima svijeta slavi se najveći i najponizniji događaj: Emanuel, Bog s nama zauvijek.

Danas blista Urbi et orbi, nad gradom Rimom i cijelim svijetom, lice Božje: Isus nam ga objavljuje kao Oca koji nas ljubi.

Ivan Pavao II. na Božić 1998.

satkan od nastupa mađarskog dječjeg zbora, orguljskih skladbi, nastupa hrvatskog zbora mladih i djece koji su prisutnim majkama čestitali Materice. Predstavljena je i knjiga "NONA" koja sadrži novinske članke, na hrvatskom i mađarskom jeziku, onoga vremena o gradnji crkve. Župnik vlč. István Dobai je zahvalio Bogu i ljudima na svemu što je ova župska zajednica primila u proteklih 100 godina.

Nakon mise u 10 sati dvije "nane" su dijelile Materice: jabuke, orahe i maramice.

S. B.

BLAGDAN SV. STJEPANA U ŽUPI SV. JURJA - LJEPŠI

Na blagdan sv. Stjepana prvomučenika, 26. prosinca 1998, a u povodu imendana župnika vlč. Dobai Istvána, u crkvi sv. Jurja su na misi u 10 sati božićne pjesme svirali članovi subotičkog Omladinskog tamburaškog orkestra pod vodstvom g. Stjepana Jaramazovića. Nakon mise gosti i dio župljana pošli su čestitati slavljenu u župni dvor, a župnik je svoju zahvalnost za ovaj lijepi gest mladih tamburaša iskazao čašćenjem u dvorani i dijeljenjem božićnih darova svojim čestitarima.

V. I.

BOŽIĆNI KONCERT I U MALOJ BOSNI

Na blagdan sv. Ivana apostola, 27. 12. u prepunoj crkvi u Maloj Bosni, 18 malih tamburaša iz Male Bosne i Bajmoka, pod ravnanjem gospođe Jelene Jaramazović razveselilo je sve sviranjem božićnih pjesama. Iako to nije bilo predviđeno, vjernici su se spontano uključili pjevanjem, što nije zbunilo male tamburaše. Oni su hrabro do kraja izveli svoj program.

Poslije koncerta župnik je za ovaj mali tamburaški orkestar priredio zakusku.

/Zv/

NOVOGODIŠNJI KONCERT

U prepunoj sali Velike vijećnice Gradske kuće 28. prosinca 1998. godine održan je sada već tradicionalni "gradonačelnikov"

Ovogodišnji Božić - u godini Boga Oca - u pripremi na Veliki jubilej godine 2000, ima posebnu poruku. Bog nas ljubi. Bog je naš Otac. Bog nas ljubi jer je Otac. Bog Otac darovao nam je svoga jedinorođenoga Sina Isusa Krista. U Isusu Kristu postali smo sinovi i kćeri Božje, a međusobno braća i sestre. Bog nas poziva na ljubav u dvostrukom izgledu: na ljubav prema Bogu i na ljubav prema ljudima, našoj braći i sestrama, jer smo svi sinovi i kćeri Boga Oca. Ta ljubav je sinteza moralnog života vjernika. Ona ima u Bogu svoj početak i kraj.

Zagrebački nadbiskup Josip Bozanić

naša srca ljepotu i uzvišenost blagdanske atmosfere. Koncert su svakako uzveličali i gosti: Dragana Jugović del Monako (mezzosopran) iz Beograda, Monika Šafar (sopran) iz Budimpešte i Bela Mavrak (tenor) iz Kelna. Prekrasnim glasovima izvodeći arije iz opera, opereta i talijanskih šansona prenijeli su nam ugođaj sa gala koncerata čuvenih europskih operskih prostora. Zajedničkim izvođenjem "Napitnice" iz Verdijeve "Traviatte" okrunili su koncert i oduševili sve prisutne.

I ovaj izuzetni glazbeni događaj još je jednom pokazao zavidnu razinu glazbene kulture Subotičana, ali ujedno i "glad" za ovakvim kulturnim događanjima u našem gradu. /Zv/

BOŽIĆ U ŽUPI ISUSOVOG USKRSNUĆA U SUBOTICI

Božić '98. u župi Isusovog Uskrsnuća dojmio me je kao lijepa priča iz neke bajke. Rekoh "kao" jer je bio i više od toga. Zgrada naše crkve izgledala je te svete noći usred parka, koji je sav bio

prekriven snijegom kao "bijelim plaštem", poput dvorca u koji je te noći trebao doći Kralj. Narandžaste svjetiljke koje osvjetljavahu cijeli park i samu crkvu davale su svečan ton događaju što se imao zbiti te svete noći. Naime, dijete iz Svete obitelji htjelo se te svete noći roditi u srcima onih koji su k njemu došli.

Prije svete mise, oko pola dvanaest, djeca i mladi su svojim igrokazom pripravili put Gospodinu koji je imao doći. Htjeli su okupljenom puku dočarati Isusov dolazak na zemlju što se zbilo nekad davno, vrlo davno - prije 2000 godina. Točno u ponoć

Gore lijevo: biskup Ivan predvodi misu polnoćnu
Dolje: djeca - najvjerniji u dočekivanju Isusova rođenja kao anđeli, pastiri i sveta obitelj

zadrhtaše žice tamburica pod prstima vještih tamburaša i zaoriše se iz svih grla pjesma dobrodošlice malom Isusu. Svetu misu je predvodio naš, uvijek dragi gost, biskup Ivan. Koncelebrirao je s njim naš župnik mons. Bela Stantić, a asistirao je novozaređeni đakon Csizmar Oszkar.

Očarala me jedna predivna misao iz propovijedi našeg biskupa koji je rekao kako je naš Gospodin Isus, naš Spasitelj i Otkupitelj, htio u liku djeteta doći k ljudima da ih spasi. Dakle, utjelovio se, postao je čovjekom - nama jednak u svemu, osim u grijehu. Na taj način posvetio je sve sfere čovjekovog življenja; dao je vrijednost čovjekovom dolasku na svijet, čovjekovom tjelesnom i duhovnom sazrijevanju; posvetio je rad, trpljenje koje ga prati; posvetio je život u obitelji i još puno toga.

Vjerujem da je te svete noći svaki čovjek otvorio svoje srce Spasitelju koji mu je došao u liku milog djeteta, onako nečujno, bezazleno, a u isto vrijeme tako veličanstveno.

Goran Vilov

Podijelimo božićnu radost i s drugima, tako ćemo je umnožiti. Pokušajmo usrećiti u tim danima svakoga s kim živimo ili ga sretnemo. Neka to bude dan našega obraćenja, da bi mogao biti i dan naše sreće.

Beogradski nadbiskup dr. Franc Perko

PROSLAVA BOŽICA U TAVANKUTU

Blagdan Božića uvijek se najsvečanije proslavlja u župnoj crkvi Srca Isusova u Donjem Tavankutu i crkvi sv. Ane u Gornjem Tavankutu. Protekli Božić uljepšali su mnogi vjernici darujući borove kako bi crkva bila što ljepše ukrašena. Mnogi su se muškarci rado odazvali i pomogli donijeti ponuđene borove i urediti crkvu. Na žalost, morali smo neke vjernike zamoliti da pričekaju s darivanjem borova do novog Božića jer nismo imali više prostora u crkvi.

Prva svečana božićna misa bila je točno u ponoć. Prije početka mise troje malene djece zaželjelo je svima okupljenima sretan Božić. Pod misom su svirali mladi tamburaši iz Tavankuta i Ljutova. Tamburaškim orkestrom i pjevačkim zborom ravnala je mlada orguljašica Elizabeta Balažević. U crkvi je bilo iznimno hladno, ali su svi okupljeni bili presretni a to je bilo vidljivo na njihovim licima. Za vrijeme misnog slavlja bio je savršeni mir i pored velikog broja mještana. Poslije misnog slavlja tamburaši su odsvirali još nekoliko prigodnih pjesama.

Na prvi dan Božića pod "Velikom misom" također je svirao tamburaški orkestar. Svojim skladnim sviranjem mladi tamburaši su oduševili sve vjernike. Poslije misnog slavlja djeca su bila obdarena prigodnim paketićima.

U nedjelju, na blagdan sv. Ivana apostola, u ranim jutarnjim satima tridesetak mladih Tavankučana otputovalo je za Milano kako bi s mladima iz cijele Europe zajedno u molitvi i pjesmi dočekali Novu godinu.

I. P.

KRIST JE BIO U NJEMU I ON U KRISTU

"Sveti Franjo je u sebi imao Krista, Krist je bio u njemu i on u Kristu." Ovim riječima je o. Marijan Kovačević započeo predavanje na temu "Utjelovljenje i sv. Franjo Asiški" na tribini u somborskoj župi sv. Križa 6. 12. 1998. godine.

Za sv. Franju je Božić početak, a Veliki petak svršetak Utjelovljenja. Stoga on posebnu pažnju posvećuje Božiću, koga smatra svetkovinom nad svetkovinama. Sv. Franjo je želio obnoviti sjećanje na maleno dijete na slami, u jaslama, te na vola i magarca koji su dahom grijali dijete. Tri godine prije svoje smrti sv. Franjo je dao u Grecciu napraviti takve jaslalice. Sa zanosom i radošću je tada govorio o malom djetetu, Isusu, koje je bilo zaboravljeno u srcima mnogih. Danas, na mjestu tih jaslalica stoji Hram Gospodnji.

Sv. Franjo je rado i često govorio da je svaka duša Božja izabranica. Svaki čovjek mora slušati začetu Riječ, u sebi je nositi i u svetom djelovanju je roditi.

Monika Vekonj

Božić je poziv i obveza biti čovjek kako god to bilo teško. A to u ovim našim poratnim vremenima, ali i svim drugim konkretnim okolnostima znači imati ljubavi prema onome što Bog voli i živjeti ali i patiti za ono što je božansko prijestolje zamijenilo tijesnim jaslama. Slaviti Božić moguće je samo s ljubavlju u srcu prema svakome čovjeku.

Sarajevski nadbiskup kardinal Vinko Puljić
i pomoćni biskup Pero Sudar

"BETLEHEMSKO SVJETLO" U SONTI

Sonta je ove godine zaista imala lijep Božić zahvaljujući Osječanicima, rodnom iz Sonte, koji su na Badnji dan donijeli "Betlehemske svjetlo" u svoje rodno mjesto. Na Božić i blagdan sv. Stjepana mnogi su Sončani na plamenu svijeće, koja je zapaljena u Betlehemu, pripaljivali svoje svijeće i nosili ih kući.

Ž. A.

"TRI PISMA" ZA BOŽIĆ

Božić se svake godine doživljava na drugačiji način. Dokaz je i uvijek nov program koji pripremaju djeca u župi sv. Roka sa časnom sestrom Silvanom. Program se izvodi prije polnoćke, a ove godine izveden je kraći mjuziklić "Tri pisma". Anđeli su osvjetljavali nebo, djeca su pjevala uz pratnju Igora na sintisajzeru, a jedan je dječak pisao pismo Isusu, Mariji i sv. Josipu.

Polnoćka je neponovljiva. Iako je bilo i onih koji samo jednom na godinu svrate u crkvu, atmosfera je bila dirljiva zbog mira koji je vladao u crkvi. Ponosni smo što ni nakon sv. mise nije bilo petardi.

Zahvaljujući dobrim ljudima djeca su i ove godine poslije polnoćke obradovana divnim poklonima.

K. Č.

Dobri Otac želi preko svoje riječi, koja je postala Tijelom, pokazati iznevjerenom, od zmiје prevarenom čovjeku, svemu potomstvu Adamovu, svoj vulkan dobrote.

Kotorski biskup Ilija Janjić

ISUSE, SRETNO TI ROĐENJE ŽELIM

Dobro se sjećam kad sam sa svojom braćom i sestrama kroz mrak išla na "rorate". Svako jutro. Odlazeći na rorate brojali smo dane do Božića... Da, davno je to bilo... Ali, očito to nije neponovljivo. Na župu Kraljice svijeta na Paliću vratile su se drage nam Zornice. Eto, već četvrtu godinu zaredom. Svako jutro, već prije šest sati, mogla su se vidjeti djeca sa školskim torbama na leđima kako u pratnji svojih roditelja, djeda ili baka hite k svojoj dragoj crkvi. Oni najmanji su bili i najrevniji. Ugodno je bilo vidjeti svako jutro pedesetak djece ispred oltara kako pjevaju "Bijelog dana eto k nama" - i na hrvatskom i na mađarskom jeziku. Osobito je bilo živo subotom, jer toga dana nisu donosili svoje torbe i nisu se žurili na satove matematike, zemljopisa...

Svako dijete je imalo svoju košaricu ispred oltara u koju je stavljalo svoje darove dobivene poslije svake Zornice.

Djeca su svoje želje i molitve svako jutro govorili u molitvi vjernika. Molili su za svoje roditelje, učitelje, svećenike, za ocjene... Mali Dejan iz prvog razreda ovako je molio: "Dragi Isuse, sretno Ti rođenje želim i molim Te za svu djecu svijeta!" A 15. prosinca, kada je inače Klanjanje na župi, djeca su klečeći pred tabernakulom molila Isusa i govorila mu svoje probleme i teškoće. Dirljivo je bilo gledati toliko djece okupljene oko oltara na kome je bilo izloženo Presveto.

A onda polnoćka! Sva su djeca, opet u pratnji svojih, napunila crkvu. Čestitajući svima rođenje Kristovo, župnik ih je pohvalio i pozvao starije da se ugledaju na svoju djecu. A djeca za "Zvonik" poručuju: SRETAN BOŽIĆ I BLAGOSLOVLJENA NOVA GODINA SVOJ DJECI SUBOTIČKE BISKUPIJE!

GM

RADOSNO IŠČEKIVALI BOŽIĆ

I ove godine smo u radosnom ozračju iščekivali Božić. Kroz cijelo vrijeme Došašća smo u jako lijepom broju dolazili na zornice u 6 sati ujutro. Kao i prošle godine, "kitili" smo ukrasima od papira svaki dan svoju jelku. Ove godine smo unijeli i neke novine: djeca su ispunjavala "RORATNIK" - mozaik od 24 sličice, a pod sv. misom svaki dan je po dvoje djece čitalo meditaciju. Kroz meditaciju smo svi razmišljali o Blaženoj Djevici Mariji. O tome kako je ona proživljavala dane i trenutke svog "adventa" - do Isusovog rođenja. Čitanje ovih meditacija djeci je prčinjalo posebnu radost a ostalim vjernicima je bila dobra priprema za Božić.

Na posljednji dan zornica djeci su podijeljeni mali darovi kao nagrada za njihov dolazak i angažiranje na zornicama.

Maria Trusínova

DJECA PONOVRNO MEĐU STARIMA

Svake godine o Božiću djeca župe sv. Roka u Subotici sa župnikom Andrijom Anišićem i sestrom Silvanom posjete stare i bolesne u Gerontološkom centru u Subotici. Djeca su ovom

prigodom našim starim sugrađanima izvela božićni mjuziklić "Tri pisma" (na slici gore), nekoliko recitacija i čestitali im božićne i novogodišnje blagdane. Bilo je lijepo vidjeti njihova zadovoljna lica, a svake godine na odlasku pitaju - kad ćete opet doći.

K. Č.

DANI BISKUPA IVANA ANTUNOVIĆA

U Subotici su u nedjelju i ponedjeljak, 10. i 11. siječnja 1999. godine proslavljeni DANI BISKUPA IVANA ANTUNOVIĆA o njegovoj 111. obljetnici smrti.

U nedjelju, 10. siječnja u katedrali-bazilici sv. Terezije u Subotici biskupski vikar za pastoral preč. Stjepan Beretić je predvodio svečanu koncelebriranu sv. misu za biskupa Ivana Antunovića. Na misi je pjevao katedralni zbor "Albe Vidaković" a bili su, uz lijepi broj vjernika, nazočni i predstavnici Foruma hrvatskih institucija Vojvodine.

Prigodnu homiliju održao je Stjepan Beretić. On je među ostalim rekao:

"Ivan Antunović je prije svega vjerni svećenik Katoličke nam Crkve. Njegov ga je nadbiskup počastio imenom: Optimus frater noster - najbolji brat naš... Znameniti svećenik Đakovačke i Srijemske biskupije Ilija Okrugić je zapisao o Antunovićevoj uspomeni: 'Šteta što se njegov spomen barem u bunjevačkih listovih što češće ne ponavlja.' A evo, spomen Antunovićeve je sada i u gradu Subotici. Ulica je njegovim imenom prozvana. I naš Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost nosi njegovo ime. I ova sveta misa čuva njegovu uspomenu (svake godine) i ona spomen-ploča kraj biskupove ispovjedaonice, koju je izradio vrli nam zemljak, akademski kipar Nesto Orčić. Nije uzalud Antunović tražio suradnike za potporu svojih plemenitih ideja, tražio ih čak i u susjednim zemljama i biskupijama. Nije ih prestao tražiti. Nalazio ih je za života, a nalazi ih i danas. /.../ Antunovićeve je novine čitalo više Varaždinaca nego Subotičana. Danas, hvala Bogu, nije više tako. Glas o našem 'Zvoniku' zvući po Rimu i Americi. 'Subotička Danica' se čita više nego u stara vremena. Naši studenti i intelektualci proučavaju i populariziraju Antunovićeve ideje. Razlika je i u tome što Subotička Danica i Zvonik nisu jedine publikacije..."

Sljedećeg dana, 11. siječnja održan je RAZGOVOR na temu kulture o čemu opširnije pišemo na str. 14.

A. A.

TRIBINA "KRŠĆANSTVO-HRIŠĆANSTVO I KULTURA"

Niz predavanja sa Tribine "Kršćanstvo-hrišćanstvo i kultura", započeo je 25. studenoga u Odžacima, a u organizaciji tamošnjega župnog ureda i srpsko-pravoslavne parohije. Tribinu je svojim predavanjem započeo prorektor Katehetsko-teološkog instituta u Subotici Andrija Kopilović. Drugo predavanje održao je 11. prosinca prof. Vladeta Jerotić, psihijatar iz Beograda. Prema riječima priređivača župnika Jakoba Pfeifera i oca Gorana Artukova odaziv je velik, a svi zainteresirani predavanja mogu pratiti u dvorani "Continental banke" sve do svibnja kada će predavanja završiti. (IKA)

Isus je došao da otvori oči ljudima za nebeske horizonte.

... Mi se danas otima-mo za zemaljsko, a zaboravljamo na svoje duše.

Patrijarh SPC Pavle

KRISTOV VJERNIK-LAIK U SVIJETU KULTURE

Osmi "RAZGOVOR" Instituta "Ivan Antunović"

Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" je u ponedjeljak, 11. siječnja, po osmi put održao tzv. RAZGOVOR u svečanoj dvorani Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" u Subotici na temu kulture pod zajedničkim nazivom "Kristov vjernik - laik u svijetu kulture".

Na početku ovog susreta prof. Katarina Čeliković pročitala je pjesmu Matije Evetovića "Molitva Bunjevaca", a zatim je sve prisutne pozdravio predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović" preč. Andrija Kopilović. On je u svom pozdravu istakao: "Čovjek vjernik ne bavi se samo sobom, nego, oplemenjen svim onim što mu vjera daje, nužno izgrađuje ljudsku zajednicu a napose svijet kulture, ugrađujući sebe i svoje talente u boljitak toga svijeta. To je i zamisao Stvoritelja koji je čovjeka pozvao da nastavi njegovo stvarateljsko djelo u svijetu. Kultivirati svijet znači usavršavati ga i nastaviti stvaranje, ali, kako sama riječ kaže, znači i štovati ga i, dozvolite mi izraz, bogoštovati. Možda baš modernom čovjeku u svijetu kulture nedostaje ta dimenzija - da postane svjestan da je sama kultura i bogoštovlje."

Zatim su nastupili članovi katedralnog zbora "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić, koji već po tradiciji nastupaju na ovoj priredbi sa skladbom Milana Asića "Subotica mila" na stihove Jakova Kopilovića.

Slijedila su tri predavanja.

Najprije je o. Mato Miloš, prior karmelićanskog samostana u Somboru, održao predavanje na temu "Vjera i kultura". On je u svom izlaganju na temelju dokumenta "Gaudium et spes" pokazao kakav je odnos vjere i kulture. U zaključku svog predavanja rekao je: "Imajući u vidu jednako dostojanstvo svih ljudi, Koncil smatra jednom od najsuvremenijih dužnosti, osobito kršćana, učinkovit rad na nacionalnom i internacionalnom priznanju i ostvarenju prava na ljudsku i međuljudsku kulturu. Pri tome treba u samim ljudima probuditi svijest prava na kulturu i poduprijeti njihovu vlastitu samoinicijativu. Cilj je jedna ljudska, općenitija, sveobuhvatna kultura. Ona pak može nastati tek sintezom i organskim redosljedom pojedinačnih spoznaja i putem vrijednosti kao što su razboritost, volja, savjest i bratstvo. Sve ove vrijednosti imaju osnovu u Bogu Stvoritelju, a u Kristu su čudesno posvećene, izliječene i uzdignute."

Drugo predavanje je održao prof. Duje Runje, potpredsjednik Hrvatskog akademskog društva u Subotici, na temu "Sklad kulture, civilizacije i kršćanstva". U svom izlaganju nastojao je opisati taj sklad polazeći od prve stranice Biblije na kojoj je zapisana čovjekova zadaća da dade ime svim stvorenjima: "U ovom i ovakvom svijetu Bog je čovjeku dao slobodu da stvara i usavršava svijet po svojoj mjeri. Spoj ideala i realnosti jeste siguran kompas za nove ljudske odiseje kroz labirinte i zamke, uspjehe i neuspjehe... Čovjek ima pravo i obvezu da svoj svijet stvara i oplemenjuje i pretvara u veličanstveno zdanje u kojemu će živjeti. /.../ Napor Crkve bi bio izlišan ako bi se svodio na spasenje Boga a ne na spasenje čovjeka. Bogu nije potrebno da ga mi spašavamo. U Konstituciji "Gaudium et spes" II. glava obrađuje pitanja vezana za kulturu, civilizaciju i vjeru... Sabor kaže da je vlastitost same ljudske osobe da jedino putem kulture dođe do prave i potpune čovječnosti. /.../ Kršćansko spasenje nije samo eshatološko, ono nije samo okrenuto budućnosti; ono je i ovozemaljsko, ovovremeno i sadašnje. Izgradnja pravih vrednota, bilo duhovnih bilo božanskih, u ovom našem napaćenom svijetu, u sabranosti svoga srca i u susretu sa subraćom, može se ostvariti ovdje i sada, tu u ovoj dvorani, na ulici, trgu, radnom mjestu, u svakodnevnoj borbi za pravednije, bolje i ljepše društvo. Nemojmo spasavati čovjeku na samrti samo dušu, već tijelo i dušu. Krist traži od nas spasenje cijelog čovjeka i svih ljudi. Bog nije samo u Crkvi, nismo mi ekskluzivni posjedovatelji Istine. Duh puše gdje hoće. Puno puta putevi Božji nisu nam poznati. Neka nam podvojenost između tijela i duha bude što manja. To se podjednako odnosi na nas

sve, tj. na klerike i laike. Učinimo sve da se sklad između kulture, civilizacije i kršćanstva osjeća ovdje i sada", istaknuo je predavač.

Kao treći predavač nastupila je prof. Katarina Čeliković, tajnica Hrvatskog akademskog društva u Subotici. Ona je u

svom izlaganju prikazala odnos Crkve i kulture u hrvatskim institucijama u Vojvodini. Najprije je u kratkim povijesnim crtama prikazala značajnu ulogu Crkve u stvaranju i očuvanju kulturne baštine hrvatskog naroda na ovim prostorima, a zatim naglasila: "Formiranjem raznih KUD-ova širom Vojvodine otklonjena je opasnost od umiranja našeg naroda i njegove kulture. Tako je u Somboru u okviru KUD-a "Vladimir Nazor" sačuvana tradicija slavljenja dužijance, prela, pokrenut je prošle godine list na hrvatskom jeziku "Miroljub"; prošle je godine i Srijem dobio Hrvatski kulturni centar "Srijem", a i Subotica je bogatija za nekoliko novih inicijativa i društava. Uz već postojeći Forum hrvatskih institucija i organizacija koji okuplja sve hrvatske institucije u Subotici i iz cijele Vojvodine, osnovano je Hrvatsko akademsko društvo, naš je narod dobio još jednog političkog predstavnika u Hrvatskom narodnom savezu, u svijetu mass-medija počelo je emitiranje programa na hrvatskom jeziku... Čini se da je počeo novi život i da su se mnogi probudili iz letargije. Važno je ustvrditi da kultura predstavlja sponu s tradicijom i prostor u kojem se ostvaruju nove ideje i tvorevine iz kojih će crpsti energiju sljedeće generacije."

U zaključku svog predavanja prof. Čeliković se zapitala: "Što nam je sada činiti? Imaju li pravo intelektualci propustiti povijesnu šansu da uobliče kulturnu povijest našega naroda na ovim prostorima? Na njima je poticati sve one koji to mogu da sve svoje intelektualne i svaku drugu silu upotrijebe za očuvanje nacionalne kulture Hrvata na ovim prostorima. A naši privrednici - ljudi koji mogu biti mecene ili u moralnom ili materijalnom smislu - hoće li se moći uključiti u ovaj veliki zamah koji je počeo u prošloj godini? Trebaju nam ljudi koji će znati artikulirati naše

kulturne težnje i potrebe. Trebaju nam ljudi koji će znati prezentirati naše kulturno bogatstvo i prošlost na mnogim tribinama, predavanjima, kongresima; koji će objavljivati publikacije iz svih područja ljudske djelatnosti; koji će znati vrijednost ikavice, vrijednost jezika uopće." Navodeći riječi Konstitucije Gaudium et spes (br. 31): "S pravom možemo smatrati da je budućnost čovječanstva u rukama onih koji budu znali budućim pokoljenjima pružiti razloge života i nade", ona je ustvrdila: "I ja s razlogom i pravom vjerujem da živimo trenutak u kojem se ne smijemo oglušiti

S lijeva na desno:

Franjo Ivanković (tajnik Instituta), o. Mato Miloš, prof. Katarina Čeliković i prof. Duje Runje

o potrebe našeg naroda jer nam to povijest neće oprostiti" te potakla sve prisutne - kojih je bilo preko 150 - "Dakle, danas, već sada u ovim razgovorima usmjerimo svu svoju energiju i ljubav prema očuvanju dobrih ideja, podržimo ljude Crkve i ljude u našim institucijama u svemu plemenitom što rade. Potaknimo ih na osjećaj odgovornosti za sudbinu naše kulture! Vjerujem da je Crkva bila i ostala posljednji bedem obrane kulture našeg hrvatskog naroda i bunjevačkog roda na ovim prostorima."

Usljedili su "razgovori" od kojih izdvajamo mišljenje Ivana Petrekanovića iz Ljutova: "Zadatak nas okupljenih na ovim Razgovorima je da pronađemo nove energije kako bismo stablo našega naroda koje živi u svojim korijenima (žilama), još više učvrstili te ono počne rasti i donositi plodove u ovim našim krajevima. Po meni, Institut "Ivan Antunović", spajanje crkvene i gradske "Dužijance", vraćanje "prošijuna" na Tijelovo na ulice grada, list "Zvonik" - samo su neki od vodećih koji su počeli ono drvo polako vraćati u uspravni položaj. Dakle, naš zadatak je da još tražimo ljudi i materijala koji će to drvo osnažiti..."

Na koncu ovog "Osmog Razgovora" predavačima i svima prisutnima zahvalio je predsjedavajući Instituta Andrija Kopilović koji je predavanja ocijenio stručnim i svjedočkim, te izrazio nadu da će ovaj susret biti novo osvježanje i poticaj na ustrajnost u započetom radu izgrađivanja civilizacije ljubavi svojom nacionalnom kulturom u uskoj povezanosti s djelovanjem Crkve.

A. A. ✍

Uređuje: Andrija Kopilović

SINOPTIČKA EVANĐELJA

/Nastavljamo prikaz nastanka sinoptičkih evanđelja prema Jeruzalemskoj Bibliji./

EVANĐELJE PO SVETOM MATEJU

Vjerničko tumačenje i velike crte Isusova života, koje zapažamo u Mk, očito se nalaze i u Mt, ali je u njemu drukčiji naglasak. Makar je preuzeo Markov zemljopisni okvir, plan mu je drukčiji, mnogo povezaniji.

Matejevo je Evanđelje sastavljeno od pet "knjiga". One su sastavljene tako da nakon vješto sastavljenog niza događaja, koji služe kao priprava, dolazi besjeda.

Na početku izvještaj o djetinjstvu djeluje kao uvod, a na kraju izvještaj o mucu i uskrsnuću kao zaključak. To tvori skladan sastav od sedam dijelova. Moguće je da obrisi ovog sastava potječu još od evanđelja na aramejskom, a mogu se naslutiti i u Markovu pregledu. Svakako su veoma uočljivi u grčkom Mateju, a Mt je osim toga slobodno upotrebljavao svoje izvore da bi dobio sustavnu cjelinu velike odgojne snage.

Matej mnogo cjelovitije iznosi Isusovo učenje i naglašava temu "kraljevstvo nebesko" (4,17+). Njegovo evanđelje možemo prikazati kao dramu o kraljevstvu nebeskom, napisanu u sedam činova:

Priprava toga kraljevstva u Mesijinu djetinjstvu (1-2).

Proglašenje programa Kraljevstva pred učenicima i mnoštvom u Besjedi na Gori (3-7).

To kraljevstvo nebesko propovijedaju poslanici kojih "znakovi", naviješteni Isusovim čudima, potkrepljuju njihova riječ i kojima se u Besjedi poslanja (8-10) daju upute.

Po skromnoj i skrivenoj Božjoj rasporedbi ljudi postavljaju Kraljevstvu zapreke, što uprizoruje Besjeda u prisposodobama (11,1-13,52).

Počeci Kraljevstva u skupini učenika na čelu s Petrom, koji su prvine Crkve i kojih su pravila života ocrtna u Besjedi o Crkvi (13,53-18,35).

Kriza koja pripravlja konačni nastup Kraljevstva, izazvana sve većim suprotstavljanjem židovskih glavara i naviještena Eshatološkom besjedom (19-25).

Dolazak Kraljevstva u patnji i proslavi po smrti i uskrsnuću (26-28).

Kraljevstvo Božje (Matej govori "nebesko") ima među ljudima uspostaviti konačno prihvaćanje vrhunske Božje vlasti te služenje Bogu u ljubavi. Stari je Savez pripravio i navijestio takvo kraljevstvo Božje. Budući da je Matej pisao među Židovima i za Židove, on posebno pokazuje kako se na Isusovoj osobi i djelima ispunja Pismo. Na svakom koraku u svom djelu on se poziva na SZ da pokaže kako se "ispunjavaju Zakon i Proroci", tj. da se njihova iščekivanja ne samo ispunjavaju nego i dovode do savršenstva koje ih kruni i nadilazi.

Svetopisamskim tekstovima potvrđuje Isusovu osobu:

Isusovo davidovsko porijeklo (1,1-17),

rođenje od djevice (1,23),

u Betlehemu (2,6),

boravak u Egiptu i stanovanje u Kafarnaumu (4,14-16).

mesijanski ulazak u Jeruzalem (21,5.16).

To vrijedi i za Isusova čudesna ozdravljenja (11,4-5) i nauk koji "ispunja Zakon" (5,17) nadvisujući ga (5,21-48; 19,3-9. 16-21).

Jednako snažno naglašava kako poniznost te osobe i prividni neuspjeh tog djela upravo ispunjavaju Pisma, kako se vidi u prizoru pomora nevine dječice (2,17s.), skrovitom djetinjstvu u Nazaretu (2,23), samilosnoj blagosti "Sluge" (12,17-21; usp. 8,17; 11,29; 12,7), bijegu učenika (26,31), prezrivoj cijeni izdaje (27,9-10), uhićenju (26,54), trodnevnom boravku u grobu (12,40). Sve je to bio božji naum najavljen u Pismu. Čak je u Pismu najavljena i nevjera Židova (13,13-15) koji su tvrdokorno zalijepljeni za svoje ljudske predaje (15,7-9) i kojima se nauk

mogao iznositi samo tajnovito u prisposodobama (13,14-15,35). I drugi sinoptici dakako iznose dokaz iz Pisma (duguju ga zacijelo Mateju aramejskom), ali ga Matej grčki razrađuje tako znatno da je taj postupak uočljivo obilježje njegova Evanđelja.

Zbog toga i zbog sustavnog rasporeda izlaganja Mt je prava povelja nove rasporedbe spašenja koja ispunja Božji naum u Kristu: Matej više od Marka naglašava da je Isus Sin Božji (14,33; 16,16; 22,2; 27,40.43); po Mateju Isusov je nauk novi Zakon što ispunja stari; Crkva koju utemeljuje na Petru (16,18), a kojoj je on sam kamen zaglavni što ga odbaciše graditelji (21,42), mesijanska je zajednica koja nastavlja zajednicu starog Saveza šireći je do razmjera sveopćenitosti jer je Bog dopustio otvrdnuće prvotno pozvanih (23,34-38; usp. 12,18.21; 28,19).

Ovo je Evanđelje, tako potpuno i tako dobro raspoređeno, pisano grčkim ne tako živahnim ali pravilnijim od Markova, prva Crkva, posve razumljivo, primila i čitala s izrazitom naklonošću.

Matejevo je Evanđelje duboko ukorijenjeno u judeokršćanstvu. Spominje židovske običaje i nazore a da ih ne tumači te upotrebljava različite židovske riječi a da ih ne prevodi (5,22; 10,25;27,6).

S druge strane su se zajednice, za koje je Evanđelje napisao, već očito odvojile od sinagoge, jer kad je riječ o Židovima, govori se o njihovim pismoznancima, o njihovim sinagogama i o njihovim djelima (7,29; 9,35; 23,4).

Pa i uza svu ukorijenjenost u židovstvu, Matejevo je Evanđelje otvoreno za sav svijet, kako osobito jasno pokazuje misionarsko poslanje uskrsloga Gospodina (28,18-20).

Pisac je grčkoga Mt zacijelo neki nama nepoznati judeokršćanin kojega obzorje nije suženo samo na judeokršćanstvo nego zastupa da je pristup k Bogu po Isusu Kristu otvoren svim narodima. Pojednostavljeno ćemo ga odsad zvati - Matej.

Vrijeme se nastanka Matejeva Evanđelja može odrediti samo približno. Budući da se evanđelist služio Markovim Evanđeljem, njegovo je Evanđelje moralo nastati nakon Mk. Lik koji je u Mt poprimila prisposodba o kraljevskoj svadbenoj gozbi (22,1-14) daje naslutiti da već unatrag gleda na razorenje Jeruzalema, da je dakle ovako sastavljen tek nakon 70.

Uznepredovala pak razdaljina između matejevske zajednice i sinagoge i stanje te zajednice kakvo se odražuje u Evanđelju upućuje na još kasnije vrijeme.

Stoga većina istraživača misli da je Evanđelje nastalo između 80. i 90. godine.

/nastavit će se/

/usp. JERUZALEMSKA BIBLIJA, KS, Zagreb 1994/

PRALIKOVI CRKVE (LG 6)

"Kao što se u Starom zavjetu objavljuje Kraljevstva često prikazuje pod slikama, tako nam se i sada nutarnja narav Crkve očituje različitim slikama, koje su uzete iz pastirskog života ili poljodjelstva, ili iz graditeljstva, ili iz obitelji i zaruka, a pripravljene su u knjigama proroka" (LG br. 6,1).

Što su to parabole, ili prispodobe? Riječ "parabola" dolazi od grčke riječi *parabole*, što znači usporedbe. Parabolu "treba shvatiti kao zorno prikazivanje simbola, to jest slika koje su uzete iz zemaljskih stvarnosti da označe stvarnosti objavljene od Boga, stvarnosti koje većinom zahtijevaju duboko značenje" (RBT, Zagreb 1969, str. 992).

Za starog biblijskog Izraelca govor o transcendentalnom Bogu nije dozvoljavao nikakvo osjetilno predočavanje. Zato je bilo potrebno neprestano dočaravati božanski život polazeći od zemaljskih stvarnosti koje će dobiti vrijednost znakova. Prve se prispodobe susreću u povijesnim knjigama SZ kao ilustracija nekog važnog događaja iz svete povijesti. Kasnije će se u židovstvu taj postupak proširiti kod rabina u pravu pedagošku metodu. Rabini će maštovati događaj ili pripovijedanje prošlosti potkrijepiti poukom Pisma obrascem: "S čime bi se ovo moglo usporediti?"

Prva Crkva će se također služiti prispodobom pripovijesti koju je Isus ispričao da razjasni svoje naučavanje, kako bi se slušatelje dovelo na put razumijevanja o onome o čemu se govori. Prispodoba nas, dakle, uči da možemo preko običnih ljudskih stvari spoznati nešto od prebogatog otajstva Boga. Zato je nama teško stvarati prispodobe. Njih govori Isus, njih govori nadahnuti autor koji poznaje Boga. Isus poznaje otajstvo kraljevstva Božjega i zato uči: "Kraljevstvo je Božje slično...". Isus nam pruža u prispodobama neprocjenjivi dar.

Za rasvjetljenje i bolje razumijevanje vjernika o kraljevstvu Božjem, koje je Crkva, Drugi vatikanski sabor se služi takozvanim Pralikovima Crkve, uzetim iz Biblije Starog i Novog zavjeta, o čemu ćemo i mi nešto naučiti i u praksu primijeniti. Isus je govorio u prispodobama da bi ga razumjeli i učeni i neuki i u praksu primijenili dio bogatstva kraljevstva Božjega već prisutnog među nama.

Isus govori u prispodobama jer postoji analogija između tijela i duha. Čovjek može tumačiti duhovne stvari, nevidljive stvari pomoću vidljivih stvarnosti. Tako u božićnom misnom predslavlju pjevamo: "Dok tjelesnim očima spoznajemo Boga, on nas zanosi ljubavlju prema nevidljivim dobrima." Postoji, dakle, srazmjer između tijela i duha, jer ono što je u čovjeku duhovno, razumno, u uskoj je povezanosti s tjelesnim. Čini se da je to jednostavno, no ta tvrdnja ima mnogo šire posljedice na čitavu kulturu, literaturu i način izražavanja.

Isus govori u prispodobama jer postoji srazmjer između svijeta, povijesti, i otajstva kraljevstva Božjega. Sržna biblijska pouka i suština, život katoličke Crkve vezani su uz uvjerenje da postoji srazmjer između svijeta, povijesti i kraljevstva nebeskoga. Tako nam je moguće razmišljati o otajstvu sjemena bačenog u zemlju, njegovom rastu, uspoređujući to s rastom riječi Božje. Mogućnost da se to čini, pokazuje jedinstvo stvaralačkog plana

i odnos između stvaralačkog i otkupiteljskog plana Božjega.

Isus govori u prispodobama jer se o Božjim djelima i činima može govoriti. Kršćanska Objava uči da je Bog povijest, osoba, sloboda, i na svoj način može imati svoju povijest. Možemo govoriti o "Povijesti Trojstva". Kako djeluje Trojstvo, ako je od uvijek, ima li povijest? Budući da se Trojstvo izražava, daruje, objavljuje, to je zato što se Božji čini mogu pripovijedati preko govora ljudskih čina. Tako, na primjer, prispodoba o izgubljenom sinu, koja polazi od nježnosti oca prema izgubljenom sinu koji se vraća u kuću, pripovijeda o jednom Božjem činu. Bog bogat milosrđem i slobodan, prihvaća čovjeka. Zar to nije povijest milosrdnog Boga?

Isus govori u prispodobama jer postoji kontrast između povijesti svijeta i otajstva kraljevstva nebeskog. To nisu dvije jednake stvarnosti. One se mogu usporediti, ali postoji kontrast koji više puta igra veliku ulogu u prispodobi. Na primjer, prispodoba o gospodarstvu vinograda, koji u različitom dobu dana poziva radnike u vinograd i na kraju svakome daje istu plaću, daje nam razumjeti da se u kraljevstvu Božjem drugačije vrednuju stvari, ne onako kako to mi činimo. Mi ne možemo u svemu opravdati ovakvo ponašanje gospodara vinograda. Isus nas uči da je otajstvo Oca tako veliko, nezasluženi dar, da ne pravi razliku u daru. Dakle, svi smo mi beskorisne sluge.

Isus govori u prispodobama jer je on sam posrednik kraljevstva Božjega. On je onaj koji savršeno poznaje otajstvo Boga, jer je sam Bog. Stoga on savršeno poznaje otajstvo čovjeka i povijesti, jer je on i Čovjek. U njegovom načinu govora u prispodobama mi pronalazimo otajstvo utjelovljene Riječi. Preko prispodoba Isus zahvaća čovjeka, privlači ga k sebi, i uvodi ga u otajstvo Boga, povezujući otajstvo čovjeka s Bogom, u jedinstvu njegove osobe.

Naše iskustvo Boga tako je maleno i naša vjera je tako mlitava da u našim prispodobama završavamo crtajući nas same i naše subjektivne ideje o Bogu. Vezu između otajstva evanđeoske riječi i utjelovljenja potrebno je produbiti u molitvi i motrenju Božje Riječi.

Otajstvo Kraljevstva i Isusove osobe tako je novo da se i ono može očitovati tek postupno i u skladu s različitim primjenjivošću slušalaca. Zato Isus govori rado u prispodobama koje sile slušatelja na razmišljanje, a potrebno je i tumačenje da bi se ono do kraja shvatilo. Prispodobe su nužno sredstvo da bi se razum otvorio vjeri.

Što više vjernik proniče otajstvo koje se objavljuje, to više ulazi u razumijevanje prispodoba. Što više čovjek odbija Isusovu poruku, to mu se više zatvara pristup prispodobama o Kraljevstvu. Preneseni u tu biblijsku i istočnjačku sredinu u kojoj je Isus postupno poučavao, lakše nam je tumačiti prispodobe. Sve te prispodobe u prvom redu trebamo osvjetliti božanski i kristovski. Kakva god bila usporedba, uvijek trebamo imati na pameti da je to Otac nebeski, ili sam Isus Krist, u svojem povijesnom poslanju ili u budućoj slavi.

Mato Miloš, OCD

LITURGIJSKA RAZNOLIKOST I JEDINSTVO OTAJSTVA ?

Crkva poznaje različite liturgijske predaje koje su nastale u odnosu na poslanje Crkve. Pojedine mjesne Crkve koje imaju iste kulturne i geografske oznake razvile su slavljenje Kristova otajstva na sebi vlastiti način. U njihovom liturgijskom slavljenju prisutne su oznake koje su karakteristične njihovoj kulturi. Tako se i kroz liturgiju pojedine mjesne Crkve Krist očituje narodu i kulturi kojima je sama Crkva poslana navijestiti Radosnu vijest spasenja. Crkva je katolička, a to znači da u sebi može obuhvatiti sva istinska bogatstva kultura.

Katolička Crkva danas poznaje različite liturgijske predaje ili obrede. Najpoznatiji i najrašireniji je latinski obred koji u sebi ima više raznolikih obreda. Poznati su još bizantski, koptski, sirski, armenski, maronitski i kaldejski obredi.

Liturgijsko slavlje treba odgovarati duhu i kulturi pojedinog naroda. Kristovo otajstvo treba biti naviješteno i prenešeno svim narodima i svim kulturama.

U liturgijskom slavlju, osobito kod slavljenja sakramenata, postoji točno određen nepromjenjiv dio, jer je od Boga ustanovljen, i dijelovi koji se mogu mijenjati ako to Crkva želi.

Raznolikost liturgijskog slavlja je veliko bogatstvo, ali može u isto vrijeme stvarati napetosti unutar Crkve. Mora se uvijek imati na umu da raznolikost nikada ne smije biti zapreka jedinstvu. Kulturne navike koje su nespojive s katoličkom vjerom moraju biti odbačene.

O SAKRAMENTIMA

Svih sedam svetih sakramenata ustanovio je Isus Krist. To su: Krštenje, Euharistija, Potvrda, Pokora, Bolesničko pomazanje, Sveti red i Ženidba. "Sedam sakramenata tiču se svih razdoblja i važnih trenutaka života kršćanina: po njima vjerski život kršćana se rađa, raste, ozdravlja i prima poslanje. U tom pogledu postoji izvjesna sličnost između razvoja prirodnog i razvoja duhovnog života."

U prvu skupinu ubrajamo sakramente kršćanske inicijacije (Krst, Euharistija i Potvrda), u drugu skupinu ubrajamo sakramente ozdravljenja (Pokora i Bolesničko pomazanje), a u treću sakramente koji su u službi kršćanske zajednice (Sveti red i Ženidba).

Sakramenti kršćanske inicijacije postavljaju temelj cjelokupnog kršćanskog življenja. Onaj tko je kršten, rođen je na novi život. U tom novom životu krštenik se utvrđuje po sakramentima Potvrde i Euharistije.

KRŠTENJE

Ovaj sakrament najvažniji je od svih sakramenata u cjelokupnom kršćanskom životu. On je temelj svim ostalim sakramentima. Po krštenju smo oslobođeni od grijeha i postajemo nova stvorenja. Po krštenju postajemo živi udovi Tijela Kristova, tj. Crkve.

Središnji obred krštenja jeste uranjanje u vodu i "taj čin označuje ukop krštenika u Kristovu smrt, odakle on ustaje, po uskrsnuću s Njime, kao novo stvorenje." Zato se u grčkom i latinskom jeziku ovaj sakrament naziva "uranjanje", a kod nas Krštenje ili Krst, a to znači učiniti nekoga Kristom.

Veliki događaji spasenja predoznačili su sakrament Krsta. Voda je već od samog postanka svijeta znak života i plodnosti. Nad njom lebdi Duh Božji već na samim počecima stvaranja. Prolazak kroz more kod oslobađanja iz Egipta naviješta stvarno oslobođenje koje će se dogoditi u krštenju. Božji izabrani narod morao je prijeći preko rijeke Jordana da bi zaposjeo zemlju koja je bila obećana Abrahamu i njegovu potomstvu. To obećanje ispunilo se u Novom savezu.

Ispunjenje svih starozavjetnih pralikova nalazimo u Isusu Kristu. On se krstio na Jordanu a poslije svog uskrsnuća dao je zapovijed apostolima da pođu u sav svijet krstiti sve narode "u ime Oca i Sina i Duha Svetoga".

Na dan prvih Duhova Crkva svečano slavi sakrament krštenja i podjeljuje ga svima koji su povjerovali u Isusa Krista.

Već u apostolskom vremenu kršćani su morali prolaziti određeni put u više stupnjeva kako bi postali punopravni članovi Crkve. Taj put se može proći sporije ili brže. Prvi dio tog puta je "navještaj Riječi Božje, prihvaćanje evanđelja, a to znači i obraćenje, ispovijest vjere, krštenje, izlivanje Duha Svetoga i pristup euharistijskom zajedništvu". Razumljivo je da kod krštenja djece katekumenat traje poslije samog krštenja kako dijete odrasta. U novije vrijeme, posebno poslije Drugog vatikanskog sabora, u Crkvi je ponovno obnovljen katekumenat odraslih.

Na početku krštenja kršteniku se na čelu načini znak križa. Taj znak označuje Kristov pečat na onome koji će uskoro njemu pripadati. Pri krštenju se navješćuje Božja Riječ i nad krštenikom se moli molitva otklinjanja. Krsna se voda blagoslivlja i njom će biti kršteni oni koji su za to spremni. Krštenje se može obaviti polijevanjem po glavi ili uranjanjem u vodu. Oba načina Crkva poznaje već od samih početaka svoga djelovanja. Pomazanje krizmanim uljem označava dar Duha Svetoga novokršteniku. Bijela haljina označuje da se krštenik odjenuo u samoga Krista. Zapaljena krsna svijeća simbolizira Krista koji je prosvijetlio novokrštenika. Krštenik postaje dijete Božje i zato svi mole s njim molitvu "Oče naš". Krštenik, ako je za to sposoban, pristupa k stolu Gospodnjem te prima Pričest. Završetak obreda slavlja krštenja predviđa svečani blagoslov.

Krstiti se može svatko tko još nije kršten. Odrasli krštenici se moraju prethodno temeljito pripremiti za primanje sakramenta, dok se od novorođene djece to ne može tražiti.

"Krst je sakrament vjere. A vjeri je potrebna zajednica vjerujućih. Svaki vjernik može vjerovati jedino unutar vjere Crkve. Vjera koja se traži za krštenje nije još savršena i zrela vjera; ona je začetak koji treba da se dalje razvija."

Redoviti službenici krštenja su biskupi, svećenici i đakoni. U hitnom slučaju može krstiti svatko, pa i nekrštena osoba. U tom slučaju samo je potrebna ispravna nakana i krsna formula.

Crkva vjeruje da je krštenje nužno za spasenje. Takvo vjerovanje temelji se na tvrdnji samoga Krista koji kaže: "Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će se." (Mk 16,16)

Glavni učinci krštenja su: čišćenje od grijeha i novo rođenje u Duhu Svetom. U kršteniku ipak ostaju stanovite vremenite posljedice grijeha, a to su trpljenje, bolest, smrt... Požuda ostaje u nama radi kušnje i ona ne škodi onima koji na nju ne pristaju.

Krštenik biva obdaren od Presvetog Trojstva posvetnom milošću. Krštenik postaje živim udom Kristovog Tijela, tj. Crkve. Po krštenju prima se udioništvo u općem svećeništvu svih vjernika. Po krštenju krštenik postaje osoba raspoloživa za druge.

Svaki krštenik je doživotno obilježen neizbrisivim duhovnim biljegom pripadnosti Kristu Gospodinu. Taj "Gospodnji biljeg" jest pečat kojim nas je Duh Sveti obilježio za Dan otkupljenja. Krštenje je pečat za vječni život."

Prema Katekizmu Katoličke Crkve br. 1200-1284

Priredio: Franjo Ivanković

PO KRISTU SMO KRŠTENJEM OTKUPLJENI

/Prikaz enciklike "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 34/

Ivan Pavao II. slušajući znakove vremena nevjerojatnom tankočudnošću povezuje dogmatske i pastoralne datosti. Tako je uz otajstvo Isusa Krista, koje je istakao u prvoj godini pripreme, sakrament krštenja naslovio kao evangelizator i Spasitelja, citirajući Apostola: "Koji ste god u Krista kršteni, Kristom se zaodjenuste." Temelj sveg našeg zajedništva, ne samo među katolicima, nego i onima koji nisu u punom zajedništvu s Katoličkom Crkvom, je upravo sakrament krštenja. Raskršćanjena Europa postaje zapravo veliko područje "nekrštenih katolika" ili onih koji su samo kršteni a nisu katehizirani pa se i ponašaju samo okvirno kao vjernici a u srži to nisu. Obnova katekumenata i tzv. kvazikatekumenata je pastoralni zadatak ne samo misijskih područja, nego sada već i tradicionalno kršćanskih krajeva. Znamo, naime, da je krštenje ucjepljenje u Isusa Krista koji je naš trs. Ali se prisjećamo i njegove riječi da će svaka loza koja ne donosi ploda biti sasječena i odbačena. Papa je vrlo svjestan ozbiljnosti te Kristove poruke te u zadatak pripreme Jubileja svakako stavlja i ponovno oživotvorenje sakramenta krsta. Ne samo što se krštenjem rađa novi stvor, već taj novi stvor mora toga svoga krsnoga ishodišta biti i svjestan. Zato krštenju prethodi ozbiljna kateheza, a već krštenima obnova i spoznaje i milosti primljenog sakramenta. Nije li vrhunac pashalnog Misterija za one koji u njega ulaze upravo obnova krsnoga Saveza? Tako se Kristu Spasitelju prisjediniti znači Krista učitelja poslušati i Krista Spasitelja prihvatiti. Iz toga milosnog susreta proizlazi cjelokupni kršćanski život. Zato starokršćanski način vrednovanja ovoga sakramenta za suvremenu Crkvu znači ponovljenu šansu prema Kristu i Crkvi. U ovom dokumentu i u ovoj stvarnosti Papa ne propušta priliku naglasiti ekumenski vid krštenja. To je, naime, jedan od sakramenata, kod nekih jedini, koji nas objedinjuje te čini jednom velikom kršćanskom zajednicom. Stoga je svaka zajednica, koja je krštena, pozvana upraviti pogled na Krista, kojeg priznaje jedinim Gospodinom, te nastojati da u Njemu, u kom smo kršteni, postanemo jedno, prema Njegovoj molitvi Ocu. Naglašavanje središnjega mjesta Kristova, Riječi Božje i vjere ne bi smjelo u kršćanima drugih vjeroispovijesti ne pobuditi zanimanje i povoljan prihvati. Tako će kršćani, obnavljajući svoju opredjeljenost za Krista, rasti u toj vjeri a onda zasigurno i hodati putem jedinstva po Božjoj volji i do Božje volje. Konačno, duboko proživljavanje Otajstva krštenja pobuđuje u nama i potrebu stalnoga rasta u onim krepostima kojese nam zasađene krštenjem, a to su vjera, ufanje i ljubav. Sve se upućuje prema odazivu na iskonski poziv i težnji prema svetosti, jer upravo darovana vjera, ufanje i ljubav u nama čine ozračje intenzivne molitve i solidarnog prihvaćanja bližnjega, posebno onoga u većoj potrebi. Poziv na svetost i odaziv je služenje čovjeku i Bogu i proslava Boga. Kateheza koja prethodi takvom obnovljenom pozivu na svetost i vjernost na apostolsku nauku urodice plodovima spasenja. Ovaj broj završavamo citatom kojim Papa potiče opsluživanje gore rečenoga:

"Vjerno i na sustavan način pouku Svetoga pisma, Predaje koja živi u Crkvi i autentičnom Učiteljstvu, kao i duhovnu baštinu Otaca, svetaca i svetica Crkve, da bi omogućio bolje poznavanje kršćanskog otajstva i oživljavanje vjere naroda Božjega. Da budemo realni, neće se smjeti zanemariti prosvjetljavanje savjesti vjernika o zabludama glede Kristove osobe, postavljajući u pravo svjetlo protivljenje Njemu i Crkvi." (br. 41-42)

M. V. ✍

KATOLIČKA CRKVA
U PRIPRAVI
ZA VELIKI JUBILEJ

PRIPREME ZA VELIKI JUBILEJ U SVETOJ ZEMLJI

Očekuje se oko 4,5 milijuna hodočasnika.

Izraelske vlasti zabrinute su hoće li crkve u Svetoj zemlji moći prihvatiti više od četiri milijuna vjernika, koliko se smatra da će hodočastiti u to područje za Veliki jubilej.

"Najvažnije je da što hitnije otvorimo izlaz za nuždu u crkvi Svetog Groba u Jeruzalemu", rekao je ravnatelj za odnose s kršćanima pri izraelskome Ministarstvu vjera Uri Mor, na konferenciji za tisak. Stoga su pozvani poglavari armenske, grčko-pravoslavne i katoličke Crkve, to jest Crkvi koje imaju pravo na korištenje crkve Svetog Groba, da odrede u kojem dijelu crkve će se probiti vrata. Izraelska vlada također traži od kršćanskih zajednica da vrata crkvi ostave otvorena 12 sati u tijeku dana kako bi ih moglo posjetiti što više hodočasnika. Ako vrata crkve Sv. Groba ostanu otvorena samo 8 sati dnevno, tada će kroz nju moći proći tek oko 700.000 hodočasnika, što je premalo, rekao je Mor. Vlada je također započela uređenje prilaza crkvama oko Galilejskog jezera, te se posebno računa na izgradnju parkirališta. Mor je izjavio kako ga brine i nedostatak svećenika koji bi mogli ispovijedati i propovijedati na različitim jezicima, ali i "pomoćnog osoblja" u crkvama, koje bi se brinulo da prolazak tolikoga broja hodočasnika kroz crkve prođe bez prevelikoga guranja i ozljeda. Stoga je on u Rimu posjetio generala franjevačkoga reda koji mu je obećao da će poslati 200 franjevačkih svećenika kako bi pomogli u tijeku Velikog jubileja franjevcima koji borave u franjevačkoj kustodiji u Svetoj zemlji. Uri Mor je na konferenciji za tisak izjavio kako se nada da će suradnjom izraelske i palestinske vlasti u pripravi Velikoga jubileja u stvarnosti zaživjeti mirovni sporazum iz Wyea, te da će proslava 2000. Kristova rođendana ohrabriti međuvjerski dijalog i snošljivost u Svetoj zemlji. (IKA/CNS)

DOGAĐANJA ZA VELIKI JUBILEJ U SVETOJ ZEMLJI

Kalendar za proslavu Velikog jubileja 2000. u Svetoj Zemlji, području koje obuhvaća Izrael, Cisjordaniju, Gazu, Jordan i Cipar, prepun je događanja.

Već 2. siječnja započela je u Betlehemu svepravoslavna (panortodoksna) skupština, a u mjestu Isusova rođenja idućih će dana biti proslavljen Božić po julijanskom kalendaru (6. i 7. siječnja) te po armenskom (18. i 19. siječnja). Objema će se proslavama pridružiti sve kršćanske Crkve. Na ljeto će se održati susret mladeži u Haifi, na obroncima planine Karmel, dok će se na jesen (točnije 9. listopada) kršćani, židovi i muslimani susresti u Jeruzalemu u sjećanju na zajedničkog oca triju religija - Abrahama. Kalendar je priredio "Jeruzalemski međuvjerski odbor" koji od g. 1995. priprema potpune zajedničke svim kršćanskim Crkvama i vodi računa kako o ekumenskom vidiku Svete godine tako i o različitim katoličkim obredima: latinskome, maronitskom, grko-melkitskom, sirsom, armenskom i kaldejskom.

Nije zanemarena ni međuvjerska dimenzija tog događaja. Ritam koji slijedi u skladu je s kalendarom liturgijske godine, unutar kojeg su predviđeni također neki posebni dani, posvećeni djeci, studentima, svećenicima, sjemeništarcima, posvećenom životu, obitelji. (IKA)

Koristimo priliku dok su sjemeništarci na raspustu da vam na ovim stranicama ponudimo razgovor s kandidaticom **JASNOM CRNKOVIĆ**, a objavljujemo i duhovnu pjesmu mladog bogoslova Gorana.

OD GLUME DO STVARNOSTI

Jasnu Crnković ste imali prilike upoznati u jednom od naših prošlih brojeva (7/98) kao mladu osobu koja je mirna i povučena ali svugdje prisutna, kako izrađuje papuče... Ovoga puta zamolili smo je za razgovor jer je odlučila prihvatiti Kristov poziv i krenuti njegovim stopama. Evo što nam je tom prilikom rekla:

● **ZVONIK:** Jasna, mnoge mlade interesira kako je to osjetiti Kristov poziv, reci nam kako si ga ti osjetila i što je on konkretno za tebe značio?

JASNA: Ja sam to osjetila sasvim slučajno, i mogla bih reći pod utjecajem drugih ljudi. Naime, na proslavi stote obljetnice naše crkve bila sam obučena kao redovnica i tada su mnogi u oduševljenju rekli - evo nove časne - i mislili da sam se već zavjetovala i da je sve to već gotovo. Poslije su, naravno, shvatili da to ne može biti tako. I to mi je bio prvi poticaj da razmišljam o tome, a kasnije sam se sve više učvršćivala u tome. Ni sada nisam potpuno sigurna da je to moj poziv. Ali, otkad sam u samostanu i otkad živim taj život, postajem sve sigurnija. Upoznavši bolje utemeljiteljicu naše Družbe Mariju Propetog Petković i njenu ljubav prema Isusu i njen put ka svetosti, osjetila sam da je nešto slično i meni Gospodin namijenio.

● **ZVONIK:** Da li si svoju želju odmah povjerila roditeljima i kako su to oni prihvatili?

JASNA: Roditelji su to kao i svi drugi roditelji prihvatili na malo bolan način, ali su ipak blagoslovili moju odluku. To mi je veoma drago jer mnogima roditelji to zabranjuju, misleći da je to... - kao da odlazimo u zatvor. No, to je u biti mnogo ljepše. Istina, izgleda kao "zatvor" jer ima svoj određeni red i svatko mora biti poslušan svojim pretpostavljenima i svojim nadređenima, ali to je "zatvor" iz ljubavi. Zbog toga se ni jedan roditelj ne treba plašiti jer, ako je to ono što njihovo dijete želi, nemaju razloga za strah, a još manje to braniti.

● **ZVONIK:** Kako ti teče navikavanje na novi način života? Čime ti osobno doprinosiš životu u samostanu?

JASNA: Navikavanje na život u samostanu teče odlično. Ono što mi stalno radimo jest prvenstveno molitva, ali radimo i drugo što rade i ostale redovnice. Jedan radni dan nam izgleda ovako: ustajemo u 5,45, potom slijedi jutarnje spremanje, pa molitva i razmatranje u 6,10, nakon toga je sv. misa u 7,00 a poslije mise je doručak, učenje, zatim druge dužnosti, već prema tome kako je tko raspoređen. Nas dvije kandidatice smo najčešće u kuhinji; izmjenjujemo se svaki tjedan. U 12,30 molimo Srednji čas iz Časoslova, zatim imamo ručak, pa malo odmora - pola sata do sat vremena. Onda se svi vraćamo na svoje dužnosti do 16,00 kada se mole Večernje molitve, krunica, Časoslov - Večernja. Poslije večernih molitava imamo petnaestak minuta vremena kada zajednički čitamo neki tekst uz ručni rad. Nakon toga opet imamo svatko svoje dužnosti do večere u 18,30. Poslije večere obično imamo tzv. rekreaciju, kada se sastanemo, pričamo, gledamo televiziju, onda odemo u kapelicu, malo se poklonimo Isusu, a potom idemo na spavanje. Spavanje je najkasnije u 22,30 - što je vrlo kasno. Obično je, ako smo malo umornije, u 21,00 ili 21,30. To je vrlo dobro, jer kada ustanemo rano, stignemo sve uraditi, a opet kasno u noć ostajati budan nije dobro. Tako otprilike teče navikavanje. Jedino trebamo biti poslušne onima koji nas uče. No, mi posebno moramo biti poslušne svim časnama, a najviše našoj učiteljici koja brine o nama, a to je trenutno s. Slavka Vicić.

● **ZVONIK:** Što te sve još čeka dok ne postaneš časna sestra?

JASNA: Ja sam trenutno u razdoblju kandidatstva. To je vrijeme od 8 mjeseci do godinu dana, najčešće. Prije toga je aspiratura, koja je ustvari vrijeme privikavanja na ovaj način života i preispitivanje da li je to doista tvoj životni put. Najmanje traje tri mjeseca, a i više, a to naravno zavisi od učiteljice i od njenog utiska o tebi. U vrijeme kandidatstva više se upoznajemo s Družbom, ozbiljnije se radi, postoje i škole s učiteljicama u kojima se spremamo za novicijat, koji traje dvije godine. To je još bolja priprema za ulazak u redovnički život, kada dobijamo habite i bijele velove. Tada postajemo sličnije već zavjetovanim časnim sestrama. To je i vrijeme kada učimo Konstitucije naše Družbe. Poslije te dvije godine su prvi zavjeti. Tada dobijamo crne velove i postajemo tzv. "crne časne". Nakon toga postoji period juvinata od pet godina, u kojem svake godine obnavljamo zavjete, a nakon tih pet godina polažemo vječne zavjete. Onda dobijamo prsten i postajemo prave časne.

● **ZVONIK:** Željeli bismo da za kraj poručiš nešto mladim čitateljima Zvonika.

JASNA: Poručila bih da se ne boje odazvati Kristovom pozivu. Ako ga čuju, neka krenu hrabro, jer je doista divno ići za njim i biti njegov.

● **ZVONIK:** Jasna, zahvaljujemo ti na ovom razgovoru i na divnim riječima. Želimo ti puno sreće i lijepih trenutaka, neka te Bog blagoslovi u narednim godinama i na tvom putu uz Krista.

Razgovarala: *Željka Zelić*

S ISUSOM U LJUBAVI

O, Isuse, ljubiš me!
O, da me ljubiš, znadem bićem cijelim.
Sav se meni predat hoćeš
i na prijestol svoj - srce moje - ko kralj zasjest.

O, Kralju moj, ljubav me Tvoja
velika i žarka u dno bića dira:
srce moje sad radosnicu suzu roni
jer dotičeš ga tako blago, tako nježno.

O, Isuse, silno bih želio biti Tvoj
na zemlji ovoj u dane mi sve,
na nebu još više - u vijeke sve!
Isuse, daj da budem samo Tvoj!

Radosnu sad pjesmu srce moje tka,
pjesmu novu, pjesmu zahvalnicu
Gospodinu mome - Isusu prijatelju,
bratu, spasitelju, vječnom dobrotvoru.

Goran V., Zagreb

PROŠTENJE U SJEMENIŠTU

25. 01. 1999. u 10 sati
SVEČANA SV. MISA
ZA SVE ŽIVE I POKOJNE
DOBROČINITELJE SJEMENIŠTA
"PAULINUM"

KLANJANJE U SJEMENIŠTU

31. 01. 1999.
od 7 do 18 sati
POĐIMO U SJEMENIŠTE TOGA DANA
MOLITI ZA DUHOVNA ZVANJA
I ZA USTRAJNOST NA ISUSOVOM PUTU
NAŠIH SJEMENIŠTARACA
I BOGOSLOVA!

Uređuju: Dijana, Ivana, Ladislav, Marina, Svetlana, Vesna, Željka

Dragi prijatelji, hvaljen Isus i Marija!

Nalazimo se na početku nove 1999. godine. Pred nama je posljednja godina pred veliki jubilej 2000 godina kršćanstva. Ovu godinu je Sveti Otac proglasio Godinom sakramenta pomirenja, Godinom starih, Godinom Boga Oca. Pred nama je, mladi prijatelji, godina u kojoj možemo i trebamo učiniti velika djela. Pomislimo samo da je na svijetu više od šest milijardi ljudi a samo je nešto više od milijarde kršćana, što znači da na svakog od nas "dođe" po petoro-šestoro ljudi koji nisu upoznali Krista Gospodina. Izgleda strašno teško, ali nije nemoguće obratiti ih sve. S Isusom to možemo. Iskrenom molitvom možemo učiniti čudo. Isus nam je rekao da ako budemo imali vjere koliko je gorušičino zrno, moći ćemo gore premještati. PA, HAJDEMO TO ISPROBATI!

Evo kako sam ja to zamislio: pokušajmo svaki dan odvojiti makar toliko vremena da posvijestimo sebi da smo mi oni koji će prenijeti kršćanstvo u treći milenij njegovog postojanja; da smo mi ti koji će trebati narednim generacijama mladih prenijeti spoznaju da je DIVNO biti kršćanin. A da bi nam sve to išlo mnogo lakše, potrebna nam je dobra duhovna izobrazba. Puno toga ćemo naučiti čitajući "Zvonik" - u njemu je puno tekstova koji će nam pomoći da održimo "higijenu duše" i samim tim dati snage da taj ne baš lak posao privedemo uspješno kraju. Dodatno ohrabrenje za ovo tako veliko djelo daju nam i Papine riječi koje je uputio cijeloj Crkvi na Misijsku nedjelju. On je, naime, naglasio kako se NOVOM PROLJEĆU KRŠĆANSTVA već nazire početak.

E, sada nešto malo vedrije. Kao što vidite, prvi put stranicu mladih uređuje muškarac i mogu vam reći da je to divan osjećaj (momci ovo morate probati!). Iskreno se nadam da neće morati proći još pedeset brojeva "Zvonika" da se još jedan momak ohrabri i okuša u uređivanju ovih stranica. Pa, evo, ovom prilikom pozivam sve mlade koji misle da bi znali ili bi se samo oprobali u uređivanju ovih stranica da nam se pod hitno jave s idejom kako urediti stranice, ali i nekim tekstom o životu u svojoj župskoj zajednici. Javljajte nam kako vam se sviđaju stranice mladih i, ako imate neke dobre prijedloge, pišite nam što biste voljeli čitati na ovim stranicama.

Evo, toliko od mene za ovaj broj. Nadam se da vam nisam bio pretežak, a svima vama u ime svih "urednika" stranice mladih i u svoje ime **SRETNU I BLAGOSLOVLJENU NOVU 1999. GODINU** želi

Ladislav ✍

P.S. Nemojte zaboraviti reći voljenoj osobi da je VOLITE!

DRUŽENJE MLADIH NA BIKOVU

Mladi iz župe sv. Jurja su 27. prosinca 1998. godine posjetili župu Uznesenja BDM na Bikovu prigodom božićnih blagdana i sa sestrom Blaženkom Rudić održali kratak koncert na sv. misi. Koncert je održan doista s ljubavlju i sve vjernike koji su bili prisutni dirnuo je i potaknuo na razmišljanje. Nakon sv. mise gosti su nastavili druženje u župnom domu s vlč. Julijem Bašićem i domaćinima. Pjevalo se i razgovaralo o ponovnom susretu ove dvije župe, a kako se grlo osušilo, moralo se malo ovlažiti dobrim domaćim vinom (što se vidi iz priložene fotografije).

Domaćin nazdravlja mladima iz župe sv. Jurja

Zahvaljujem se u ime svojih župljana mladima iz sv. Jurja što su održali obećanje dato ljetos i što su nam uljepšali božićne blagdane i podijelili malo vremena s nama.

Ana Lukač, Bikovo ✍

Osvrt na...

50 BROJEVA ZVONIKA

/nastavak/

Što smo mi to sve pisali? IZVJEŠTAVALI SMO o proteklim događajima i trudili se najavljivati aktualnosti. PREDLAGALI SMO vam čitanje knjiga (Mali princ, Gradinar, Pisma iz Pustinja, Quo vadis, Domine?, Kako je lijep čist naraštaj, Kristijan - mali bijeli mrav i dr.); predlagali smo također sudjelovanje u molitvenim susretima (zajednice "Betlehem", "Taizé" i "Sv. Dominik"), Misi mladih za mir, Tribini, vjeronauku, zatim različitim natjecanjima, kreiranju stranice, ali i u sasvim novim inicijativama, kao na pr. TRUE LOVE WAITS (Prava ljubav znade čekati). Vi nam recite koliko smo uspjeli! Posebno smo OSMIŠLJAVALI IZVJEŠTAJE iz svima tako dragog BAČA i TAIZÉA. Željeli smo te divne duhovne doživljaje sačuvati i slikom i vašim utiscima. INTERVJUIRALI SMO više mladih osoba za koje smo mislili da vam imaju što kazati o sebi i svojoj vjeri. PODSJEĆALI SMO vas i na PAPINE RIJEČI svima nama upućene i ANKETIRALI vas o suvremenim temama poput slavljenja Božića, izbora tema za našu Tribinu i sadržaj "Zvonika", zatim o prijateljstvu i predbračnim odnosima. DARIVALI SMO vam svoja iskustva, meditacije, molitve, pjesme, razne savjete i osobito razmišljanja, najčešće ona kritička (i pohvale i pokude). ZABAVLJALI SMO vas fotografijama, crtežima, vicevima, rubrikom "IN - OUT", receptima, šaljivim horoskopom, križaljicama i grafitima, a možda vam katkad i POMOGLI U OSAMLJENOSTI - stekli ste kojeg novog prijatelja dopisujući se s mladima IZ NAŠEG ADRESARA. Sve smo to objedinjavali u UVODNICIMA, koji su svojevrsna direktna komunikacija između nas. KREIRAMO "image" stranice prikazujući stvarni život mladih katolika danas, sa svim njegovim problemima i radostima. Želimo na stranici dati mjesto svakom mladom čovjeku, dati mu priliku da se smije, plače, ljuti, razmišlja, osjeća, pjeva, meditira, stvara, raspravlja, kritizira - hvali i kudi sebe i druge, a nadasve da ljubi i upoznaje Boga i bližnje. Pomozite nam u tome! Suočavamo se sa teškoćama, a najveće su nam KAŠNJENJE U DAVANJU PRILOGA Uredništvu i mali broj suradnika, što je veoma povezano. Stoga ovom lijepom prigodom ponovno pozivam sve vas - da, baš tebe koji ovo sad čitaš! - da nam se priključite u divnom stvaralačkom djelu PISANJA ZA "ZVONIK".

Pozivam sve vjeronaučne i druge zajednice da izaberu svog dopisnika za "Stranicu mladih". Hvala svakom tko čita, voli, moli i radi za ZVONIK!

Prvi tekst na prvoj stranici zvao se "Lijepo je biti s Tobom, Gospodine!" Zaista, bilo je lijepo biti s Gospodinom svo ovo vrijeme - moliti ga, hvaliti, slaviti i zahvaljivati mu na ovim stranicama za divnu mladost koju živimo, ali i križeve koje prihvaćamo. Neka nas sve blagoslovi naš veliki Bog - Otac!

Vesna Ivanković ✍

I mi smo ponosni na Zvonik - urednici stranice mladih sa s. Blaženkom Rudić

POMIRENJE

*Pridigao si me,
malaksalu i iscrpljenu
od dugog lutanja,
i napojio živom riječju
koja okrepljuje
izmučene duše.*

*U skromnoj molitvi predanja,
u skrušenosti i pokajanju,
primih oprostjenje.*

*Blaženi mir me je ispunio
i sad sam sretna
koliko to mogu biti.*

*Znam, apsolutna sreća
nije moguća ovdje, na zemlji,
i da ću jedino u Tebi naći
potpuno ispunjenje,
kada kućne moj čas
i Ti me pozoveš k sebi.*

*A do tada, do tog časa,
za koji jedino ti znaš
kada će nastupiti,
vodi me pravim putem
i pomoz da zaslužim ono
što si obećao vjernima.*

S. S.

"Molite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kućajte i otvorit će vam se! Jer svaki koji moli, prima; tko traži nalazi, i tko kuća otvara mu se!" (Mt 7,7-8)

MOLITVENI SUSRETI MLADIH U KATEDRALI

Duh Sveti pokreće sve nas na djelovanje. Premda ne znamo odakle dolazi, ni kuda ide, on nas zahvaća i ispunjava svojom snagom. Prepustivši se vodstvu Duha i po njegovu poticaju, mladi iz župe sv. Terezije su se 15. prosinca okupili na prvu zajedničku molitvu na kojoj je bio i župnik preč. Beretić. Mladi su na molitvi pjevali, čitali Sv. pismo, meditacije... a zatim u šutnji ponirali u svoju nutrinu nastojeći osjetiti Božju blizinu. Spontanom molitvama izrekli smo želje koje su bile skrivene u našim srcima. Ovakav način moljenja nam se svidio jer je svatko mogao pronaći sebe, a raznolik je sadržaj molitve omogućio da se zadovolji svačiji ukus. No, nešto je ključalo u nama. Željeli smo probati nešto novo. Moliti u psalmima. Činilo nam se privlačno i na sljedećem susretu smo to i uradili. Molili smo Časoslov. Bili smo sretni jer smo molili onako kako je Isus molio u času svoje smrti, a s njegovom molitvom sjedinjen je svaki molitelj. Iako nas na molitvama nema mnogo, ne gubimo hrabrost jer nam je Isus rekao da "gdje su dvoje ili troje ujedinjeni u moje ime i ja sam s njima". Nadamo se da će biti još puno onih koji žele biti s Isusom jedno srce. A onda će i nas na molitvama biti više.

Klaudija

Pred početak vjeronauka ...

PRAVILA ZA DOBRE MEĐUSOBNE ODNOSI I DOBAR RAD U GRUPI (ZAJEDNICI)

(J. Baričević)

1. Pozorno slušaj dok netko govori, jer svatko je vrijedan pažnje i poštovanja.
2. Dopusti drugome da do kraja kaže što želi reći.
3. Nikoga ne ismijavaj.
4. Razvij smisao za humor koji pogoduje stvaranju ugodnog i radnog ozračja u grupi (zajednici).
5. Raduj se svačijim sposobnostima i svačijem uspjehu.
6. Raduj se vlastitim sposobnostima i imaj povjerenja u sebe, jer i ti možeš nešto vrijedno reći i uraditi.
7. Kad želiš nešto pitati, reći ili uraditi, javi se za riječ i govori slobodno i iskreno. Uvijek govori u svoje vlastito ime (osim kad si zamoljen da govoriš u ime grupe ili nekoga drugoga).
8. U zajedničkom se razgovoru drži teme o kojoj razgovarate.
9. U zajedničkom razgovoru, u zajedničkom radu i u zajedničkoj igri (tj. u cjelokupnom zajedničkom životu) nastoj pronaći svoje mjesto, ali se isto tako brini o tome da kraj tebe i drugi može pronaći svoje mjesto.
10. Budi dobar drug, suradnik i prijatelj osobito onda kada nekome treba pomoći.
11. Prema voditelju grupe (zajednice), kao i prema svim njezinim članovima, istodobno razvijaj osjećaje i stavove poštovanja i odanosti, slobode i samostalnosti.
12. Posebnu pažnju posvećuj svojoj grupi (zajednici), ali se ne zatvaraj u svoju "klapu", nego pronađi vremena i za one koji joj ne pripadaju.
13. "Smetnje imaju prednost!" To znači: ako nešto ne razumiješ, ako se s nečim ili nekim ne možeš složiti, ili ako te nešto drugo smeta, javi se za riječ i traži najbolji način kako da se smetnja ukloni.
14. Budi kritičan prema sebi i drugome, ali nikada ne kritiziraj govoreći i sudeći općenito. Reci konkretno s kojom se pojedinosti ne slažeš i što drugome ili sebi želiš prigovoriti.
15. Govori uvijek direktno. Dok nekome govoriš, gledaj ga u lice.
16. Ako u grupi (zajednici) dođe do težih nesporazuma i sukoba, zaustavite rad te što mirnije i nepristrasnije porazgovorite o tome koja ste pravila prekršili. U tom se razgovoru nemojte međusobno optuživati, nego se držite navedenih pravila.
17. Nemoj se kruto držati ovih pravila.

VRIJEDI PROVJERITI

(Za vas pronašla Vesna Ivanković)

BOG OBEĆAVA I BOG NAVJEŠĆUJE

Posljednju Tribinu mladih u staroj 1998. godini održao je 20. prosinca naš dragi predavač preč. Stjepan Beretić, katedralni župnik. On je govorio na temu: "Bog Otac navješćuje svijetu rođenje svoga Sina". Predavač je najprije govorio općenito o obećanju i naglasio da "Obećati znači istodobno najaviti i zajamčiti dar, zadati riječ, proglasiti se sigurnim u budućnost i u sebe. To istodobno znači pobuditi kod svoga sudionika prijanjanje srca i velikodušnu vjeru..." U nastavku svoga predavanja naglasio je kako je Bog tokom povijesti spasenja puno toga obećao svom narodu. Njegovo najveće obećanje, koje je stoljećima ponavljao, ostvarilo se u "milom djetetu", u njegovom jedinorođenom Sinu. U

Isusu nam je Otac sve dao. Zato se možemo upitati: "Koga Otac više voli? Svoga Jedino-rođenca ili one za koje daje svoga Jedino-rođenca? Dobar je Bog. Ne dopušta on da njegovi ljudi zapadnu u beznađe. I nas je Otac spreman hraniti obećanjem. I nama obećava, ali i daje. Obećava nam nebo, a za ljubav daje stotruko već na ovome svijetu", zaključio je predavač.

Zbog obaveza predavača ovoga puta je izostala diskusija, ali je nakon predavanja bilo organizirano uobičajeno druženje koje su ovoga puta osmislili mladi župe sv. Jurja. Bila je to božićno-novogodišnja zabava. U "posebnom" ambijentu priređeno je takmičenje u plesu. Za ovo druženje slobodno možemo reći da je bilo veoma uspješno, što dokazuje i činjenica "da nitko nije htio kući".

Željka Zelić

☺ Malo šale... ☺

ČUDNIH LI ŠLJIVA

- Tata, kako se zove ono voće na stablu?
- To su crne šljive, sine.
- A zašto su crvene?
- Zato što su zelene, dovrši tata.

TRAMVAJ

Susrela se dva prijatelja na tramvajskoj stanici, te će jedan drugome:

- Jesi li se oženio?
- Nisam, odgovori drugi.
- Pa šta čekaš?
- Tramvaj.

Uređuje: Katarina Čeliković ✍

**Dražesni Zvončići i Zvončice,
jeste li postali NOVI ljudi?!**

Poslije velikih slavlja, velikih i lijepih blagdana kao što su Sv. Nikola, Materice, Oci, Božić,... pa doček nove godine, malo se i umorimo. Od jela, pića, a možda i od poklona. Možda bi bilo bolje da se svi ti pokloni dijele kroz cijelu godinu? No, sigurno je da smo se svi radovali - netko više, netko manje - a sad valja ispitati naše odluke za život u novoj godini. Hoćemo li biti "novi" ljudi u novoj godini ili ćemo nastaviti po starom?

Isus voli NOVE ljude - vidjet ćete da on u ljudima pravi velike promjene. Tako, na primjer, ljudima u Starom i Novom zavjetu mijenja ime (Abram u Abraham, Savao u Pavao itd.), a to se događa i danas kada netko ode u samostan (naše časne sestre i redovnici također mijenjaju ime kad polože zavjete). Kada mi nešto darivamo Bogu, u nama se događaju velike promjene. Postajemo dobri, svi to vide na nama. Nije to uvijek lako, ali pravi dar od Boga dolazi na kraju, a to je VJEČNI ŽIVOT!

Budite dobri i postanite novi ljudi,

Vaša Zvončica!

Darija Skenderović
6 godina, Mala Bosna

ZVONČIĆI NA MISI

**10. 01. 1999. - Blagdan Krštenja
Gospodinova**

Mt 3,13-17

Nakon što je Ivan krstio Isusa, otvoriše se nebesa i Duh Božji kao golub siđe na Isusa, a glas s neba progovori riječi u lijevom okviru.

17. 01. 1999. - 2. nedj. kroz godinu

Iv 1,29-34

"Za mnom dolazi čovjek koji je preda mnom, jer bijaše prije mene!" Ovako Ivan Krstitelj svjedoči o Isusu!

24. 01. 1999. - 3. nedj. kroz godinu

Mt 4,12-23

Isus se vraća u Galileju i počinje javno propovijedati: "Obratite se! Ta približilo se kraljevstvo nebesko!"

**25. 01. 1999. - Obraćanje sv. Pavla,
zaštitnika Subotičke biskupije**

Sv. Pavao je najveći grešnik - bio. A onda nastupa Bog: baca ga na zemlju, a Pavao se pridžže i postaje najveći Božji sluga, najveći Božji borac!

31. 01. 1999. - 4. nedj. kroz godinu

Mt 5,1-12a

Blaženstva

2. 02. 1999. - SVIJEĆNICA

Prikazanje Gospodinovo. Opširnije o tome u Leksikonu.

Primili smo Vaše čestitke, hvala!

Uredništvu "Zvonika" sretan Božić i blagoslovljenu novu godinu žele Marijana i Perica Tucakov iz Bačkog Brega! Bog!

Sretan Božić i novu 1999. godinu Uredništvu "Zvonika" i svim čitateljima "Zvonika" puno sreće, zdravlja i da Vas Bog čuva želi od srca Vaša Barbara iz župe Marije Majke Crkve!

P.S. Velik pozdrav svima i moram Vam reći da ste odlični. Primate ovaj mali dar (razglednicu) u znak pažnje. Da znate da uvijek mislim na Vas!

Sretan Božić i novu 1999. godinu želi Vam Vlatko Vizin sa Kelebije!

**OVO JE SIN MOJ,
LJUBLJENI!
U NJEMU MI
SVA MILINA!**

*Tko je izgovorio
ove riječi?*

- a) golub
- b) Ivan Krstitelj
- c) Bog Otac

/zaokruži točan odgovor/

Upoznajmo Bibliju

ABRAHAM

Pracem naše vjere zovemo čovjeka koji se zove ABRAHAM. Njegovo ime je bilo ABRAM, ali ga je Bog nazvao Abraham, a to znači "otac mnogih naroda". On je vrlo štovao i ljubio Boga, bio mu je odan i poslušan. Sam ga je Bog nazvao svojim prijateljem.

Abramovu je ocu bilo ime Terah. Terah je imao tri sina: Abrama, Nahora i Harana. Haran je imao sina Lota. Živjeli su u Uru, u zemlji Kaldeji.

"Abram se i Nahor ožene: Abramovoj ženi bijaše ime Saraja, a Nahorovoj Milka... Saraja bijaše nerotkinja - nije imala poroda. Terah povede svoga sina Abrama, svog unuka Lota, sina Haranova, svoju snahu Saraju, ženu svoga sina Abrama, pa se zaputi s njima iz Ura Kaldejskoga u zemlju kanaansku. Kad stignu do Harana, ondje se nastane. Dob Terahova dosegnu dvjesta pet godina; a onda Terah umrije u Haranu."

Jednom Bog reče Abrahamu: "Idi iz zemlje svoje, iz zavičaja i doma očinskog, u krajeve koje ću ti pokazati. Velik ću narod od tebe učiniti, blagoslovit ću te, ime ću ti uzveličat, i sam ćeš biti blagoslov. Blagoslivljat ću one koji te blagoslivljali budu, koji te budu kleli, njih ću proklinjati; sva plemena na zemlji tobom će se blagoslivljati."

"Abram se zaputi kako mu je Jahve

rekao. S njime krenu i Lot. Abramov je bilo sedamdeset i pet godina kad je otišao iz Harana. Abram uze sa sobom svoju ženu Saraju, svoga bratića Lota, svu imovinu što su je namakli i svu čeljad koju su stekli u Haranu te pođu svi u zemlju kanaansku. Kad su stigli u Kanaan, Abram prođe zemljom do mjesta Šekema - do hrasta More. Kanaanci su onda bili u zemlji. Jahve se javi Abramovom pa mu reče: 'Tvome ću potomstvu dati ovu zemlju.' Abram tu podigne žrtvenik Jahvi, koji mu se objavio."

Postanak 12,1-7

POLNOČKA

*Pšenica na stolu buja,
svijeća raspršuje tamu,
u srcu mi aleluja,
unosim badnjačku slamu.
Nečujna se čuju zvona
i repatice vidim sjaj,
na polnočku nas zovu ona,
zovu nas u Božji raj.*

*Prilazimo zipki bliže,
obilazimo jaslice,
pjesma se za pjesmom niže,
ostat ćemo do zornice.*

*Tamo spava mali Božić,
Tamo spava mali kraljić,
vidi mu se svijetla kruna
radosti, dobrote puna -
od polnočke bit će budan
pravit će opet čuda.*

Jasmina Dulić, V. raz., Subotica

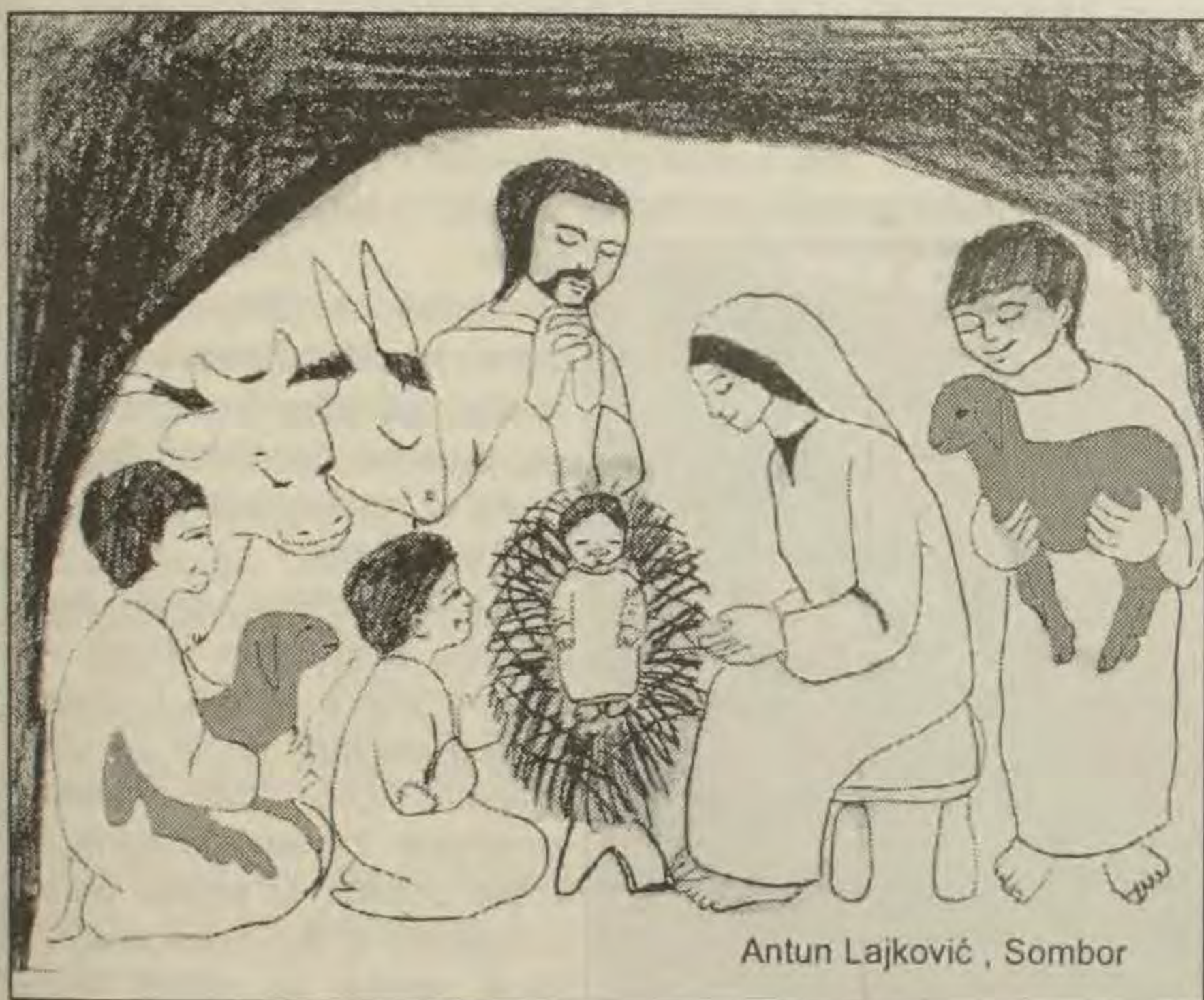

Mali liturgijski leksikon

PRIKAZANJE GOSPOD- NJE ili SVIJEĆNICA.

Četrdeset dana nakon Božića, 2. veljače, slavi se spomendan kad su Isusa Njegovi roditelji prvi put donijeli u Hram ("prikazali"), a starac Šimun pozdravio ga kao svjetlo naroda (Lk 2,22-39).

A kako to danas izgleda? Toga dana u crkvu donosimo svijeće, koje se uz pjevanje zapale, obično već kod ulaza u crkvu, jer tada svećenik u svečanoj procesiji ulazi u crkvu. Upravo po tom ophodu ovaj blagdan je dobio ime SVIJEĆNICA. To je Gospodnji blagdan i spada u "vrijeme kroz godinu".

Antun Lajković, Sombor

ISUSOVO ROĐENJE

Svuda tama, svuda tama,
sad će Božić doći k nama.
Vedro nebo, tiha noć,
Spasitelj će k nama doć.
S neba stiže novost mila,
Djeva Marija Isusa rodila.

Djeva Marija Sinka porodila
u štallu na slamci.

Isus dragi za nas je živio,
za nas se molio
i za nas uskrsnuo.

Pred njim čvrsto stojmo,
i njemu se molimo.

Ljiljana Sekulić, V. raz.
Sombor

DOŽIVJETI BOŽIĆ

Moj grad se za Božić pretvori u veliku šarenu jelku. Pred Božić i za vrijeme Božića svi uređuju stanove i spremaju lijepa odijela. Ali to nije u potpunosti doživljaj Božića jer ima onih koji se ne mogu materijalno pripremiti za Božić. Ali, oni kao i svi, mogu doživjeti Božić kako treba. Doživjeti Božić znači duhovno se pripremiti, postati bolji, veseliji, pokorniji. Treba činiti pokoru, odricati se raznih nama milih stvari i misliti na one koji to nemaju. Treba misliti na stare i bolesne i učiniti da i oni dožive Božić u punom sjaju. Pred Božić treba dolaziti na zornice u kojima ćemo kazati svoju molitvu Isusu, također treba mnogo više moliti kod kuće jer će ta molitva biti najljepši dar Isusu za rođendan, a on će nas nagraditi vječnom slavom.

Miroslav Šokčić, Subotica - sv. Rok

DESET NAGRADA U SONTI, 40 utješnih nagrada stiže na vaše župe ili poštom!

Izvlačenje nagrada je bilo 10. 01. u Sonti, a nagrađeni su:

1. Dorijan Vučinac, Vajska - DANICA i DŽEPNI KALENDAR '99.
2. Vlatko Vizin, Kelebija - KVARCNI SAT (budilica)
3. Marijana Tadijan, Sonta - FOTOAPARAT
4. Saša Andrašić, Sonta - RUČAK za 4 osobe u restoranu "DUKAT"
5. Vladimir Kesler, Bač - KRUNICA
6. Snežana Novič, Subotica - SLIKA OD SLAME
7. Alžbeta Provodovski, Selenča - RUČAK za 4 osobe u "DUKATU"
8. Marina i Dijana Kujundžić, Subotica - DRŽAČ za olovke i školski pribor
9. Jelena Ham, Sonta - MAGIČNI SVIJETLEĆI DUHOVI za zid
10. Ivan Klecin, Bač - DRŽAČ za olovke i školski pribor

Zahvaljujemo darovateljima:

- Knjižari MAPA 5 u Štrosmajerovoj ulici u Subotici,
- Restoranu "DUKAT" - u Preradovićevoj ulici (dvorište "Bunjevačkog kola") i
- anonimnoj slamarki iz Male Bosne.

Bog voli vesele darovatelje i neka ih obilno blagoslovi!

ANKETA KOJA NAGRAĐUJE!

Ako popunite ovu anketu, dragi Zvončići i Zvončice, možete dobiti lijepe nagrade, a mi ćemo u Uredništvu saznati što Vam se sviđa na ovim stranicama, a što ne, što biste željeli čitati...

Odgovore treba zaokružiti ili dopisati.

1. Zvonik čitam:

- a) redovito
- b) ponekad
- c) rijetko

2. Volim čitati i sviđa mi se:

- a) sve
- b) Uvodnik, Upoznajmo Bibliju, Mali leksikon, O svecima, Kutak za trenutak, Adresar, Vicevi (podcrtaj što najviše voliš čitati)
- c) naši (dječji) radovi
- d) drugo (napiši): _____

3. Volio bih čitati o: _____

4. Osim dječjih strana čitam i druge rubrike

- a) da (napiši koje) _____
- b) ne

5. Svoje (pismene i likovne) radove šaljem:

- a) često
- b) ponekad
- c) rijetko jer ne znam kako
- d) ne šaljem

6. U nagradnoj igri sudjelujem:

- a) redovito
- b) ponekad
- c) nikad

7. Zašto ne sudjelujem češće?

- a) teška su pitanja
- b) nisu interesantne nagrade
- c) zato što treba skupiti više kupona
- d) _____

Popunjene ankete pošaljite na adresu: Uredništvo Zvonika, I. Milutinovića 52, 24000 Subotica najkasnije do kraja veljače (februara) kada ćemo izvući 7 nagrada.

MASMEDIJI I OBITELJ (11)

Savjeti roditeljima

6. Sredstvo pritiska?

Televizija ne smije biti ni nagrada, ni kazna - a niti dadilja za djecu. Ako se ipak koji put dogodi, moraju roditelji djeci obrazložiti svoj postupak i prikazati njegovu opravdanost. Samo tako mogu predusresti, kasnije moguće, pokušaje ucjenjivanja.

7. Gledati zajedno

Ako je moguće, djeca ne bi trebala televiziju gledati sama, pogotovu ne mala djeca. Ona kao partnere žele svoje vršnjake, jer se oni lakše sužive s njima nego stariji. Valja paziti da prisutnost roditelja ne dožive kao nadzor.

8. Potreba razgovora

U razgovorima o televizijskom programu trebali bi roditelji izbjegavati prijetnje ili podcjenjivanje. Najbolji je spontani, partnerski razgovor u prvom licu ("Meni se sviđa..."). Poopčavanjem ("Takve se stvari ne gledaju...") ili izrugivanjem ("Kakvu to glupost opet gledaš?"), djeci se daje dojam da nisu shvaćena i da ih se podcjenjuje.

9. Naknadna obrada

Djeca se prema televiziji ophode drukčije nego odrasli. Ono što su doživjela, ona pokušavaju što prije "probaviti" pomoću mimike i gestike. Takve oblike susreta i razrade sadržaja ne bi valjalo nikako prekinuti, ako je moguće. Često odrasli pogrešno prisiljavaju svoju djecu da mirno sjede pred televizorom. No, djeca trebaju dinamiku, da bi tako rastjerala strah, odreagirala agresiju i smanjila napetosti koje nastaju pri suživljavanju sa sadržajem.

10. Sređivanje dojmova

Djeca trebaju vremena da bi nakon gledanja sredila dojmove. Trajanje toga sređivanja ovisi o pojedinom djetetu i o tome koliko ga je emisija emocionalno dimula. U svakom slučaju ne valja djecu odmah nakon neke emisije ispitivati. Odrasli će dobro postupiti ako pričekaju dok dijete samo od sebe ponudi razgovor. A onda valja dobro slušati i ne biti škrt u izražavanju suosjećaja i svojih mišljenja.

/nastavlja se/

Mirko Mataušić ✍

I OBITELJI O MARIJI PROPETOG PETKOVIĆ

Još jednom je o utemeljiteljici hrvatske franjevačke družbe "Kćeri milosrđa" s. Silvana Milan govorila i to okupljenim obiteljima 18. prosinca 1998. godine na "Obiteljskim susretima". Iako je u župi sv. Roka bilo nekoliko prigoda na kojima se čulo o ovoj Službenici Božjoj, okupio se lijep broj ljudi koji su na zaista topao način razgovarali sa sestrom Silvanom o ovoj velikoj ženi. Obitelji su predložile da se u našoj župi svake nedjelje bilo u molitvi vjernika, bilo na kraju mise moli za vrlo potrebna duhovna zvanja uz zagovor Marije Petković.

Bilo je primjetno da se ovoga puta odazvao manji broj ljudi, a razlog vidimo u tome što nismo poslali pozive osobno svakoj obitelji. Stoga ćemo ubuduće za svaki susret obiteljima, koje su se zapisale, slati pozive. /K. Č./

Papine riječi uz molitvu Anđelova pozdravljenja u nedjelju, na blagdan Svete obitelji, 27. prosinca 1998.

PROLJEĆE ISUSOVA ŽIVOTA

* U radosnome božićnom ozračju Crkva nas danas, ponovno oživljujući s novim udivljenjem otajstvo Emanuela, Boga-s-nama, uvodi u promatranje Svete nazaretske obitelji. Iz promatranja tog divnog uzora, Crkva crpe vrijednosti da bi ih ponovno predložila ženama i muževima svih vremena i svih uljudbi.

"O, nazaretska Obitelji, živa slika Crkve Božje!" S tim riječima, kršćanska zajednica prepoznaje u zajedništvu Isusa, Marije i Josipa istinsko "pravilo života": koliko će više Crkva znati ostvariti "savez ljubavi" koji se očituje u Svetoj obitelji, toliko će više izvršiti poslanje da bude kvasac kako bi "ljudi u Njemu sazdali samo jednu obitelj" (usp. Ad gentes, 1).

* Iz Svete Obitelji izaruje se svjetlo nade i na stvarnost suvremene obitelji. Svjesno toga, Papinsko vijeće za obitelj već se dalo na pripremanje trećega Svjetskog susreta obitelji, koji će se održati u Rimu 14. i 15. listopada 2000, u sklopu Velikoga jubileja. Priprava se usredotočuje na nadahniteljskom geslu: "Djeca, proljeće obitelji i društva".

Da, upravo se u Nazaretu raspupalo proljeće ljudskoga života Sina Božjega, u trenutku kada je bio začet djelovanjem Duha Svetoga u Marijinoj djevičanskoj utrobi. Među zidovima gostoljubive nazaretske kućice radosno se razvijalo djetinjstvo Isusa koji "napredovaše u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi" (Lk 2,52).

* Nazaretsko otajstvo uči tako svaku obitelj rađati i odgajati svoju djecu, čudesno surađujući u djelu Stvoritelja i dajući svijetu, u svakom djetetu, novi smjer.

Upravo u cjelovitoj obitelji djeca postižu životnu zrelost, živeći najznačajnije i najbogatije iskustvo darovane ljubavi, vjernosti, uzajamnog poštivanja i obrane života.

U nazaretsku Obitelj neka gledaju suvremene obitelji, da bi iz primjera Marije i Josipa, nježno predanih skrbi za Utjelovljenu Riječ, crple prikladne smjernice za svakodnevne životne odluke. U svjetlu pouka primljenih u toj nenadmašivoj školi, svaka se obitelj može snalaziti u hodu prema punom ostvarenju Božjega nauma. /IKA/

KLONIRANJE - POVRAK U NJEMAČKE KONCENTRACIJSKE LOGORE

"Kloniranje i slični eksperimenti vraćaju nas u njemačke koncentracijske logore", istaknuo je u svojoj izjavi za Radio Vatikan predsjednik Papinske akademije za život biskup Elio Sgrečia. U svojoj izjavi biskup Sgrečia istaknuo je kako se Katolička Crkva protivi kloniranju, pa i u slučaju "proizvodnje" ljudskih organa. Biskup se osvrnuo na nedavni prijedlog britanskoj vladi da odobri kloniranje u svrhu korištenja umjetno proizvedenih organa. Kritikama i osudama

takvoga prijedloga pridružio se i franjevac Gino Concetti. On je u svome komentaru, objavljenom u vatikanskome poluslužbenom dnevniku "L'oservatore Romano", istaknuo kako bi "kloniranje ljudskih embrija za potrebe liječenja" bila "proizvodnja ljudskih bića za žrtvovanje" te takvu tehnologiju nazvao kanibalističkom. Naime, stručni odbor britanske vlade prvi je put predložio vladi da dopusti neke pokuse sa stanicama ljudskog zametka u svrhu istraživanja mogućnosti "obnove organa". Pokusi na stanicama uzetim iz ljudskog zametka mlađeg manje od 14 dana već su dopušteni u cilju poboljšavanja metoda za pomoć parovima koji ne mogu dobiti djecu ili za borbu protiv genetski uzrokovanih bolesti i malformacija. (IKA)

ZABORAVLJENI...

U Adventu smo se spremali da što lipče i radosnije otprovimo Božićne svece, da proslavimo dan rođenja Sina Božjeg u miru i veselju, čime smo makar za kratko iz nas potisli tiskobu sumorne sadašnjosti i brezizgledne budućnosti. Veselo smo dočekali novu, posljednju godinu u drugom mileniju - Bogu fala da nam je dodilio milost da i to doživimo. Radost ovi blagdani nije pomućena ni skromnijim ispraćajem, pa se i sad pokazalo da se duša mož razgalit lipotom događaja, a to ne mora ić pod ruku sa izobiljem.

Ni za jedan blagdan se ne spremamo tako temeljno ko za Božić, iako nije najvažniji blagdan, al je u narodu najomiljeniji, jel su u njem izmišani virski obredi i narodni običaji, rad čeg se doživljajno obogaćuje. Nezaboravna je lipota okupljene obitelji za svečano okićenim astalom na Badnje večer: zajednička molitva, običajima bogato večer sa jedinstvenom večerom, podila Isusovi darova ispod grane u pratnji božićni pisama, odlazak na ponoćnicu, čestitanja... Da, većini je bilo lipo. Ritko ko se pito - kako je onima koji rad bilo čeg nisu bili radosni u ovom slavlju - kako je sirotinji koja treba pomoć drugi - kako je onima kojima je ovaj blagdan bio ispunjen patnjom duše il tila... Za razmišljanje o potrebitima evo par primera o nasumce odabranim ljudima koji žive tu - nuz nas:

* Samac, neizliživ bolesnik, odživljava kraj životnog puta, na dan ga jedared positi ćer da ga zbrine - bolje reć to otaljava. Svo vrime je sam u mračnoj, ladnoj sobi...

* U obitelji sa devetoro dice niko nema šta obuć il njim je odića nepodesna, žive u jednoj sobi i idu ono što njim kogod dariva il koliko dotekne od očeve male zarade, a starija dica pokatkad do potribe dolaze krađom...

* Dok je čovik mogo radit živili su zdravo skromno, iznenada se razbolio, a i žena mu je bolešljiva. Od četvoro dice, dvoje imadu šta obuć. Rane se tako da jedva mogu priživit...

Svako od nas zna po koji ovaki il ovom nalik slučaj, a napose ji znadu koji se rad posla il iz ljubavi naspram bližnji brinu o potrebitima.

Jeste da su taki životni putovi ove sirotinje da je teže smislit, al da se sad ne bavimo zašto je tako, već da o njima razmišljamo (možda?) ovako: Biblija nam daje nauk da u siromaštvu treba razlikovat ono koje je časno, od onog koje je nastalo nemarom i neradom. (usp. Izr 11,16; 21,17)

Sirotinja nastaje i ko žrtva lakumosti moćni miljenika vlastodržaca - taki primera imamo u prošlosti, napose je tim brimenita današnja civilizacija. Otaleg ide i obaveza da kršćani tribaju brinit o sirotinji, brigom o njoj pokazujemo našu ljubav prema Isusu, jel kad pomažemo sirotinji pomažemo i njemu.

O zbrinjavanju sirotinje i potrebiti brinu razna društva, ustanove, plimeniti ljudi... Ko je šta uradio za ove ljude da njim ulipča božićne blagdane i bar koliko-toliko ublaži životnu patnju u kojoj su se našli?

ZVONIK je napravio jedan mali osvrt iz nekoliko važniji organizacija čiji je jedan od zadataka i dužnost zbrinjavanja potrebiti, napose za božićni blagdan:

* Karitas Subotičke biskupije - nisu ništa uradili, jer nisu ništa dobili.

* "Amor vincit" - skupili su pomoć od donatora i u svojim mjesnim odborima su prigodnim darovima obrađovali najpotrebitije, a doteklo je i da pošalju skromne darove Hrvatima iz Janjeva (Kosovo).

* Skupština općine ima stalnu službu pružanja pomoći potrebitima, prvenstveno njim daje ranu, a za

ovu priliku su bili izdašniji - darivali su veći broj ljudi.

* Župni uredi (župnici): koji - kako; koji se paštre da održe običaj pomaganja i u ovakoj prilici našli su načina da darovima

obrađuju potrebite i dicu posli ponoćnice. Posebice treba istaknit župu iz koje je od dila kupljeni i skupljeni darova doteklo i dici u "Kolevki".

* A šta smo uradili mi? Nas mož podilit na dva dila: na one koji su dali prilog, odrekli se čega u korist sirotinje i potrebiti, i na one koji na nji nisu ni pomislili.

Oni koji su se odrekli čega u korist potrebiti treba zabilužit ko kršćane koji slide Isusovo učenje da svako ko više ima, zna, mož... treba se odreć jednog dila u korist potrebiti. Ove ljude jedino mož potać na razmišljanje dal su se odrekli samo od viška il su dirnili i u glavnicu, što je istinsko darivanje. Darivanja su obostrana radost: onog ko daje i onog ko prima.

Nažalost, med nama je najviše oni koji se nisu tili il nisu bili potaknuti da se bilo čeg odreknu za sirotinju, to njim nemož zamirit jel je darivanje dobra volja svakog čovika, al ji zato mož potaknit na razmišljanje na ljudsku dužnost da brinu o potrebitima. Ljudi su u svakidašnjici suživotom upućeni jedni na druge, pa tako i na međusobna ispomaganja u nuždi. Nema čovika kome prija il kasnije nije tribala il će mu (možda) tribat kaka pomoć. Ko je ikad primo pomoć(i) dobro zna kako mu je dobro došla, pa onda otaleg i obaveza da je s vrimenta na vrime treba drugom uzvratit.

Naši preci (možda tušta nji) nisu znali za poruku starog Tobije koji je učio sina: "Dijeli milostinju od svoga dobra: kad dijeliš milostinju, neka ti ne bude oko stisnuto. Ne okreći lica od siromaha, pa ni Bog neće okrenuti lica od tebe. Od onoga što imaš i prema tome koliko imaš dijeli milostinju. Imaš li malo, daj malo, ali ne oklijevaj dati milostinju... Jer milostinja je mio dar pred licem Svevišnjega" (Tob 4-7.8.11.) Sa ovakim svaćanjem su živili naši preci i s njim su odranjivali dicu, pa je ta navika i danas živa u tušta obitelji. Otud znamo da su naše mogućnosti u zbrinjavanju potrebiti daleko veće neg koliko je sad urađeno, samo da je više poticaja i organiziranog prikupljanja pomoći. Da se više radilo na tom di su radili i da su radili i oni koji su tribali na tom radit, cigurno bi daleko veći broj potrebiti bio zbrinut u Božićnom vrimentu i tako bi njim makar na kratko vrime bile ublažene životne patnje.

Neka nas nauk Tobije sinu, pa i nama, potakne na razmišljanje u pokladama, da (možda) propušteno probamo nadoknadić u nadolazećoj korizmi kad se spremali na proslavu Isusovog Uskrsnuća.

Alojzije Stantić

Jesu li i oni zaboravljeni?

Piše: Jakob Pfeifer ✍

PRVENSTVO MOLITVE

Pred nama je Svjetska molitvena osmina za JEDINSTVO KRŠĆANA. Što o tome i o mnogo drugih načina ekumenskog djelovanja govori II. vatikanski sabor i dokument UT UNUM SINT - DA BUDU JEDNO? Svakako da se ovo prije svega odnosi na biskupe, svećenike te na sve ostale vjernike Katoličke Crkve da shvate da kao takvi imaju OBAVEZU činiti što god mogu da bi se ostvarila želja Isusovog srca: DA SVI BUDEMO JEDNO.

Ovog puta, kako stoji u naslovu, dajemo prvenstvo MOLITVI.

"Ovo obraćenje srca i ovu svetost života, zajedno s privatnim i javnim prošnjama za kršćansko jedinstvo, valja smatrati dušom svega ekumenskog gibanja i s pravom se mogu nazvati duhovnim ekumenizmom" (Dekret o ekumenizmu, br. 8).

Isti dokument, u istom broju nastavlja:

"Običaj je katolika da se često saberu na molitvu za jedinstvo Crkve kojom je sam Spasitelj, u predvečerje smrti, žarko molio od Oca: **Da svi budu jedno** (Iv 17,21). U nekim posebnim prigodama, kao što su molitve što se zakazuju za **jedinstvo**, i na ekumenskim skupovima, slobodno je, pače **poželjno**, da se katolici združuju u molitvi s rastavljenom braćom. Takve zajedničke prošnje odista su jako djelotvorno sredstvo da se izmoli milost jedinstva i prirodno označuju one veze koje još povezuju katolike s rastavljenom braćom: **Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam ja među njima** (Mt 18,20)."

Dokument UT UNUM SINT kaže:

"Kad kršćani mole zajedno, bliže je na vidiku cilj jedinstva. Duga kršćanska povijest označena mnogovrsnim razbijenostima kao da se ponovno sastavlja, težeći za onim izvorom svoga jedinstva koji je Krist. On je **isti jučer, danas i uvijek!** (Heb 13,8). U molitvenom zajedništvu Krist je stvarno prisutan; **moli u nama, s nama, i za nas**. Ravna našu molitvu u Duhu Tješitelju, kojeg je obećao i darovao svojoj Crkvi već u dvorani Posljednje večere u Jeruzalemu kad ju je uspostavio u njezinu izvornom jedinstvu."

U nastavku Dokument ističe sljedeće:

"Na ekumenskom putu jedinstva zacijelo **prvenstvo ima zajednička molitva**, povezanost u molitvi svih onih koji se okupljaju oko Krista. Ako kršćani, unatoč svojim podjelama, budu umjeli sve se češće sabirati na zajedničku molitvu oko Krista, porast će njihova svijest kako je maleno ono što ih dijeli u usporedbi s onim što ih povezuje. Ako se budu sve češće i ustrajnije susretali u molitvi pred Kristom, steći će odvažnosti da se sučele sa svom žalosnom i ljudskom stvarnošću podjela i naći se ponovno u onom zajedništvu Crkve koje trajno oblikuje Krist u Duhu Svetom, unatoč svim ljudskim slabostima i ograničenostima.

Konačno, molitveno zajedništvo privodi k tome da Crkvu i kršćanstvo gledamo novim očima. Činjenica da mnogi ekumenski susreti gotovo uvijek uključuju i molitvu i u njoj čak doživljavaju svoj vrhunac, razlog je radosti."

Stoga nam svima treba biti jasno da, kao vjernici KRŠĆANI, ako išta, onda smo **dužni moliti** za JEDINSTVO.

Novi dokument Papinskog vijeća za laike

DOSTOJANSTVO STARCA I NJEGOVO POSLANJE U CRKVI I SVIJETU

"Dostojanstvo starca i njegovo poslanje u Crkvi i svijetu" naslov je dokumenta kojega ovih dana na talijanskom jeziku objavljuje Papinsko vijeće za laike, a uskoro će biti priređeni i francuski, engleski i španjolski prijevod. Tom je Vijeću povjereno usklađivanje djelatnosti Svete Stolice za Svjetsku godinu starih, koja se pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroda slavi 1999. godine. O tome dokumentu piše "L'oservatore Romano" od nedjelje, 6. prosinca.

Već na samom početku preko sažete analize aktualnoga demografskog stanja, u kojemu zbog produljenja života raste i broj "članova" treće i četvrte dobi, dokument otkriva da ta vrsta "tihe revolucije" nadilazi čisto demografske podatke, te društvu postavlja pitanja i probleme društvenoga, ekonomskog, kulturalnog, psihološkog i duhovnog reda s kojima se do sada nije susretalo, a niti ih poznavalo. Ovim je dokumentom Crkva istodobno željela da se čuje njezin glas osobito na području razmišljanja i stvarnih odluka koje su u stanju izgraditi ono "društvo za sve životne dobi" na koje podsjeća tema Svjetskog dana. Crkva želi da se svi ljudi - pojedinci, obitelji, udruge, vlade i međunarodne organizacije - odgovorno i svatko prema svojim kompetencijama i obvezama, suoče s tim pitanjem poštujući dostojanstvo i temeljna prava starijih osoba. U dokumentu se ističe da su društvo i udruge koje su za to predviđene pozvane otvoriti odgovarajuće i prikladne prostore formacije i sudjelovanja za starije, pridajući vrijednost njihovoj nezamjenjivoj ulozi u društvu koje je izloženo trajnim i brzim gospodarskim i kulturalnim promjenama.

Društvo i njegove ustanove pozvani su zajamčiti sve one oblike socijalne i zdravstvene pomoći koji odgovaraju potrebama ljudske osobe da živi dostojno, u pravdi i slobodi. S tim ciljem, uz zauzetost države koja bi trebala promicati i štitići zajedničko dobro, potrebno je prema načelu supsidijarnosti vrednovati djelovanje dragovoljaca i njihovih udruženja koja se nadahnjuju načelima kršćanske ljubavi. Crkvena se zajednica, sa svoje strane, mora zauzeti u pomaganju starijih osoba da svoju dob žive u svjetlu vjere, te da sami otkriju vrijednost svega onoga što još mogu staviti u službu drugima, kao i odgovornosti koju još uvijek imaju prema drugima. Starije osobe moraju biti sve svjesnije da je pred njima budućnost koju moraju graditi, jer još uvijek nije iscrpljena njihova misijska služba svjedočenja vjere najmanjima, mladima, odraslima, kao i njihovim vršnjacima. U tom se smislu Crkva osjeća pozvanom nastaviti razmišljati o pastoralu treće i četvrte dobi, tražeći nove oblike i metode koje bi bile primjerenije potrebama i duhovnim očekivanjima starih osoba, te pripremajući pastoralne smjernice ukorijenjene u ispravnom shvaćanju zaštite života, njegova značenja i odredišta. (dl/IKA)

/o strukturi dokumenta u idućem broju/

Subotička starost u jednom domu za stare

Piše: Stjepan Beretić

SOMBORSKA ŽUPA U 18. I NA POČETKU 19. STOLJEĆA

Mjesto somborske župe u nadbiskupiji

Na početku 19. stoljeća Kalačko-Bačka nadbiskupija je brojala 88 župa. Osim tih župa u to su vrijeme na području Bačke bile još dvije rusinske grkokatoličke župe: u Ruskom Krsturu i u Kucuri. Kalačko-Bačka nadbiskupija se naglo razvijala tijekom 18. stoljeća. Tako je za vrijeme nadbiskupa Imrea Chákija (od 1710. do 1732. god.) nadbiskupija brojala svega 15 župa, od kojih su poznatije: Baja, Bač, Bački Monoštor, Novi Sad, Subotica, Sonta i Sombor. Nasljednik nadbiskupa Chákija, Gabrijel Patačić podigao je sljedećih 12, Miklós Chaki još 5, nadbiskup Klobušiczky 12 i tako dalje. 1800. godine na čelu Kalačko-Bačke nadbiskupije stajao je od 1787. godine nadbiskup Ladislav Kollonitz od Kollegrada. On je osnovao još 13 župa. U to vrijeme 88 župa nadbiskupije bilo je razvrstano u tri velika upravna područja, koja su se zvala arhiđakonati: Katedralni, Bački i Potiski. Na čelu arhiđakonata je stajao koji od kalačkih kanonika, a nosio je naslov arhiđakona određenog arhiđakonata. Danas je Subotička biskupija razdijeljena na četiri arhiđakonata, koje zovemo arhiprezbiterat: Katedralni, Podunavski, Bački i Potiski. Na čelu arhiprezbiterata nalazi se koji od župnika a nosi naslov arhiprezbitera određenog arhiprezbiterata. U 19. stoljeću je svaki arhiđakonati bio razdijeljen na tri distrikta: Gornji, Srednji i Donji. Na čelu distrikta je stajao jedan od župnika s konkretnog područja, a nosio je naslov vice-arhiđakon. Sombor je u to vrijeme spadao u Gornji distrikt Bačkog arhiđakonata. Na čelu Bačkog arhiđakonata je od 1800. godine stajao kanonik István Szalai. U Gornji distrikt Bačkog arhiđakonata je osim Sombora spadalo još deset župa: Apatin, Bezdan, Brestovac, Doroslovo, Filipovo, Kupusina, Monoštor, Prigrevica-Sveti Ivan, Sonta i Veprovac. Danas se distrikt zove dekanat, a svećenik na čelu dekanata je dekan.

Rast župe

Premda je Sombor još 1718. godine postao vojničkim gradom, a 1740. godine slobodnim kraljevskim gradom, što je u Somboru svečano proslavljeno 27. ožujka 1749. godine, István Katona bilježi da je 1800. godine Sombor još uvijek selo. "Zombor, in quibusdam litteris pagus adhuc appellatur", tj. "Sombor se u svim dokumentima još uvijek zove selom". To ni malo ne čudi. Kalačko-Bački nadbiskup Petar Klobušiczky se energično protivio promaknuću Sombora u slobodni kraljevski grad. Nadbiskupski dvor je očigledno i dalje s prezirom gledao na Sombor kad je još 1800. godine Katona našao za važno da u prvoj rečenici kojom predstavlja Sombor naglasi kako se Sombor još uvijek selom zove. Ističe, doduše, da je od 1733. godine nosio naslov varošice - "oppidum", te da je 1751. godine inartikuliran u red slobodnih kraljevskih gradova. Iz Katoninog prikaza somborske župe doznajemo da je 1731. godine imala 800 duša sposobnih za svetu ispovijed, a već 1734. godine 943. Godine 1748. bilo je u Somboru 1737 katolika. Godine 1756. registrirali su somborski franjevci 1227 sposobnih za svetu ispovijed, a 1762. našlo se 1566 doraslih i 293 nedorasle osobe za ispovijed. Od katolika je 1767. godine u gradu 2170 Hrvata i 205 Nijemaca. Slika župe se znatno izmijenila 1783. godine: među 3814 sposobnih za svetu ispovijed i 495 nedoraslih bilo je

već: Hrvata, Nijemaca, Mađara, Slovačka. Pravoslavni Srba bilo je te godine 8900 duša. 1791. godine broj svih katolika zajedno iznosio je 4133. Dužnost župnika poslije župnika franjevac obavljali su: I. Stjepan Jagodić od 1781. godine, II. Matej Slatković od 1785. Dok

je Jagodić župnikovao u kapeli svetoga Roka u groblju, Slatkoviću je za župnu crkvu poslužila veličanstvena franjevačka župna crkva za koju Katona tvrdi da je preuređeno tursko svetište. Prema broju vjernika 1800. godine Sombor se nalazi na sedmom mjestu među 88 tada postojećih župa: 1. Subotica s 26000, 2. Baja s 6882, 3. Kalača s 6754, Senta s 6560, Apatin s 5000, Kanjiža s 4635 i Sombor s 4133 vjernika.

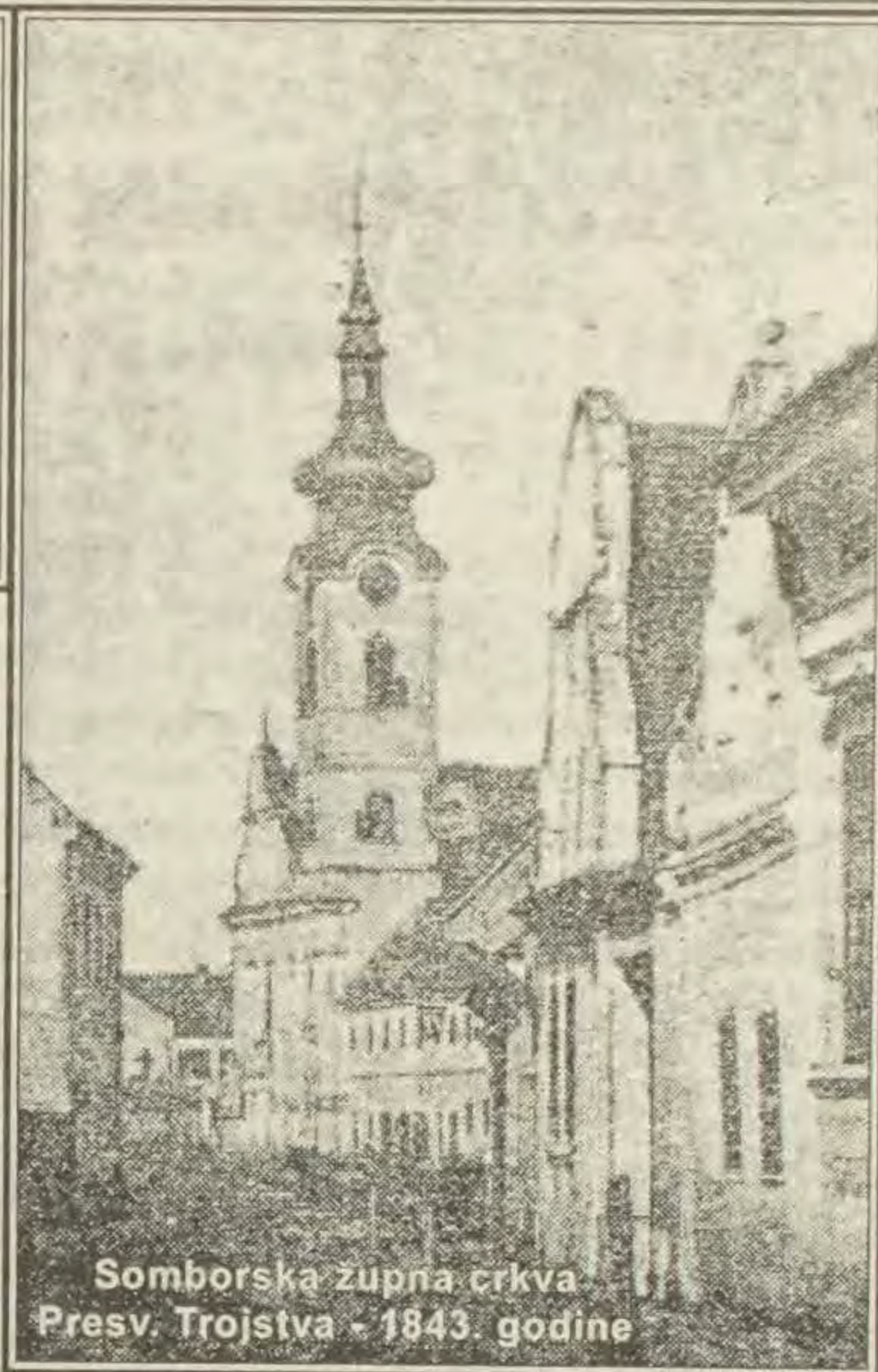
Jezik u somborskoj župi i njezin ekonomski položaj

Somborska se župa 1800. godine spominje među 21 župom u kojima se govori hrvatski, među 54 župe s mađarskim jezikom, ali se spominje i među tadašnjih 30 župa u kojima se govori njemački. Bila je to trojezična župa. Među župama u kojima se govorilo samo hrvatski te godine se spominju (danas u Mađarskoj): Bikić (Bácsbokod), Čavolj, Dušnok, Gara, Kačmar, Santovo (Hercegszántó) i Borsod, te u današnjoj Subotičkoj biskupiji: Čonoplja, Bački Monoštor, Plavna, Sonta i Vajska. 1800. godine se u Selenči već propovijedalo slovački, u Bačkom Brestovcu francuski, i u Novom Sadu armenski.

Prema prihodima župe su 1800. godine bile podijeljene u 6 razreda. U prvi razred s prihodom od 1000 ili više forinti nalazimo 15 župa, a među njima uz Baju, Suboticu, Novi Sad, Bački Monoštor i Sombor. U drugom razredu nalazimo s prihodom 700-900 forinti: Bač, Bački Breg, Bajmok... Čonoplja je u trećem razredu s 600 forinti, Sonta s preko 500 u četvrtom, u šestom razredu s prihodom od preko 200 forinti nalazimo Vajsku, Plavnu, Titel i tako dalje.

Kako je na početku 19. stoljeća u Bačkoj još uvijek bio na snazi feudalni sustav, među 43 župe u posjedu Komore nalazimo Bački Breg, Kačmar, Lemeš, Sontu i tako dalje. Među 13 župa koje je posjedovao nadbiskup nalazimo Bač, Selenču, Kalaču, Dušnok, 17 daljnjih župa su posjedovali gradovi ili plemići, dok su Subotica, Sombor i Novi Sad bili slobodni kraljevski gradovi, koji su se dosljedno tome i starali o svojim katoličkim župama, crkvama, župnicima i namještenicima crkvenih općina. Ali su ti gradovi imali pravo na prijedlog nadbiskupa između više kandidata izabirati župnika.

Prema: 1. Stephanus Katona, *Historia Metropolitanae Colocensis Ecclesiae, Pars I, Kalača 1800*; 2. Stjepan Beretić, *Prije 250 godina Sombor proglašen slobodnim kraljevskim gradom, Subotička Danica 1999, str. 211-225.*

Somborska župna crkva
Presv. Trojstva - 1843. godine

Kontracepcija rađa pobačajima

Zabavljala sam se s dečkima po parkovima. S mužem sam imala intimne odnose prije braka. Vjenčali smo se civilno. Razne trudnoće i razni pobačaji. Vjenčali smo se i crkveno. Drugog dječaka sam rodila unatoč strašnom muževom pritisku da učinim pobačaj. U međuvremenu sam bila nevjerna mužu. A kad sam opet zatrudnjela, muž je poludio tvrdeći da to nije njegovo. Rodila sam s najvećom mukom i trećeg dječaka, koji je slika i prilika muža. Nakon toga opet pobačaj... Moram li na svakoj ispovijedi govoriti sve te grijeh? Koliko je grijeh trošiti tabletu protiv začeca jer ih trošim?

Izgubljena duša

Potrebno se jednom ispovjediti, ali da to bude čin pravog obraćenja. Nakon toga stari se grijesi na ispovijedi više ne spominju.

Nije, međutim, moguće ići na ispovijed i uzimati "tabletu protiv začeca". U stvari provodite namjernu kontracepciju, što se duboko protivi katoličkom moralu. No, uđimo u problem korak po korak.

O bračnom se moralu obilno piše i govori. Zaručnici su u nj upućeni bar prije vjenčanja. Stoga nije vjerojatno da bi odrastao vjernik za duže vrijeme mogao na tom području ostati neupućen.

Danas hara mentalitet protiv života. Vi ste s mukom rodili tri dječaka i imali razne abortuse. Ne žele se djeca. Rađa se premalo, a mislimo podići Domovinu. Kako ćemo je podići, očuvati, unaprijediti, ako nas nema? Hrvata je svake godine brojčano sve manje. Ratna stradanja taj su pad još produbila. Ali ono što nas kobno uništava jest nerađanje. Ako se ne trgnemo, za koju generaciju sami ćemo se uništiti.

U Europi smo na zadnjem mjestu po natalitetu. Stablo našeg života se suši. Nitko nam neće biti kriv ako se i osuši, ako nas nestane sa zemaljske kugle. Izgovarali smo se siromaštvom, politikom... Tražili smo krivce drugdje. Sve je to bježanje od priznanja vlastite krivnje.

Većinom smo katolici, a gdje nam je vjerska svijest? Odgovornost pred Bogom i narodom? Bračni život je ozbiljna stvar. To je Božji poziv, Božje poslanje, odgovoran zadatak. Ako ga se u braku pretvori u materijalizam i hedonizam, egoizam i erotizam - udvoje, srušene su spomenute vrijednosti. Ali te se ruševine neminovno moraju otkloniti da bi se uzmoglo nanovo graditi. Muž i žena su u svojoj ljubavi pozvani na rađanje. To im je zvanje i poslanje dano od Boga. Inače je obitelj bolesna. A narod koji nema zdravu obitelj, čitav je bolestan, čitav umire.

Neka nitko ne nasjeda krilaticama: "ne možemo ekonomski", "djeca su teret", "previše je ljudi na svijetu" i slično. Iskustvo potvrđuje: gdje je više djece, tamo je veći Božji blagoslov, veća radost, lakši život; jedni podižu druge, svi pomažu sve. A što se tiče prenapučenosti zemlje, nedavno je komisija japanskih stručnjaka izračunala da bi danas, s boljim korištenjem bogatstva zemlje, lijepo moglo živjeti ne pet i pol nego pedeset i pet milijardi ljudi na zemlji.

Prema demografskim stručnjacima svaka bi hrvatska obitelj trebala imati najmanje četvero djece, ukoliko se malo po malo želi podići nacija. Jedno dijete znači u svakom pokoljenju raspoloviti naciju (od četiri na dva, od dva na jedan). S dvoje djece po obitelji nacija teoretski stagnira (dva roditelja daju iza sebe dvoje koji ih nastavljaju), ali praktički nije tako, nego se nacija ruši, jer ono dvoje rijetko kada ostaje na životu do starosti. Troje djece jedva je kakav porast, jer treba računati da rat, bolest i slične nevolje pokose jedince i mnoge od onih s dvoje ili troje tako da je rezultat, prema stručnjacima, još uvijek negativan; obiteljima praktički ostaje po "jedno dijete i pol", a to je isto kao na četvrtinu smanjiti naciju u svakoj generaciji. Tek četvero i više djece daje nadu u porast naroda i njegovo blagostanje.

Ako ikad, danas katolička obitelj u Hrvata mora prihvatiti moralni zakon i odgovornost u savjesti. Supruzi dobro znaju da njihova

bračna ljubav ima dvostruko značenje: međusobno sjedinjenje i mogućnost začeca novog djeteta. Oni dobro znaju da ne smiju dirati u to dvostruko značenje bračnog čina, koje je Bog usadio u dostojanstvo ljudske osobe. Stoga papa Pavao VI. potvrđuje vjekovnu nauku Crkve riječima: "U predviđanju bračnog čina, u toku njegova vršenja ili odvijanja njegovih prirodnih posljedica, isključen je svaki zahvat kojemu je svrha, ili put za svrhu, to da se onemoguću rađanje novog života" (HV 14). Supruzi dobro znaju da nisu gospodari tih svetinja koje je Bog povjerio mužu i ženi i pozvao ih da time surađuju s Bogom Stvoriteljem. Bog Stvoritelj, naime, nazočan je svakom plodnom bračnom činu. Pa dok roditelji daju rodne stanice iz kojih spajanjem nastaje novi život, Bog neposredno stvara dušu tome začetku, i tako nastaje nova osoba. Svojevoljno rascijepati taj vez sjedinjenja i mogućnosti rađanja, bilo kojim onanističkim, mehaničkim ili kemijskim kontraceptivnim sredstvom, isto je kao sebe staviti na mjesto Boga, prezreti tajnu stvaranja, otkloniti svoju povezanost i suradnju s Bogom. Po sebi je to strašan grijeh, jer se samovoljno zahvaća u tajnu života, a Boga se odbacuje kao Boga.

Što onda? Svake druge godine dijete? Daj Bože, da srca hrvatskih očeva i majki - supruga - ponovno zavole život, da se ponovno raduju djeci, brojnoj djeci i u djeci velikom Božjem blagoslovu!

Ipak roditelji smiju, mogu, dapače i moraju, planirati učestalost novih poroda (recimo: svake treće, svake četvrte godine...). U tom smislu isti papa Pavao VI. daje moralno pravilo: "Ako postoje opravdani razlozi da se porođaji učine rjeđima, razlozi koji potječu bilo iz tjelesnog ili duševnog stanja bračnih drugova, ili iz vanjskih okolnosti, Crkva uči da je tada dopušteno voditi računa o prirodnim mijenama, koje su imanentne moćima rađanja, te imati ženidbeni odnošaj samo u neplodnim razdobljima, i na taj način tako regulirati broj porođaja, da se ne povrijede moralna načela što smo ih upravo izložili" (HV 16). A vjekovno moralno načelo isti je Papa supruzi-poma ponovno stavio na srce riječima: "Učiteljstvo je ovu nauku izložilo u više navrata, i ona se temelji na neraskidivoj vezi između dvojakog smisla bračnog čina: smisla sjedinjenja i smisla rađanja. Tu je povezanost Bog ustanovio, i čovjek je ne smije samovoljno raskinuti" (HV 12).

Razlika je, dakle, velika između samovoljnog raskida dvojakog smisla bračnog čina (htjeti sjedinjenje a spriječiti rađanje, tj. vršiti kontracepciju), te korištenja neplodnih vremena, kad je sjedinjenje otvoreno rađanju, ali ovo nije moguće zbog prirodnih zakona ženske naravi: žena nije kao muž plodna sve dane u mjesecu nego samo neke.

U korištenju neplodnih dana supruzi ne idu prije svega za "sigurnošću" da ne dođe dijete, nego žele odgovorno pred Bogom planirati obitelj. Boga ne odbacuju kao Stvoritelja. Dapače, s njime surađuju prema zakonima upisanim u dostojanstvo ljudske osobe. Njihova ljubav se ne banalizira kao kontracepcijom, nego se osvjeđuje u poštivanju tih zakona i, kad je potrebno, u uzdržljivosti i strpljivom čekanju. Oni tako ne upadaju u grijeh, nego žive u milosti što se odražava i na djeci i na čitavoj obitelji. To znači živjeti u bračnoj čistoći čime su sposobni i djecu jednako odgajati. Ako se ipak dijete neplanirano pojavi, oni ne gube glavu niti ubijaju začeto dijete nego ga kao blagoslov primaju iz Božje ruke, sasvim drukčije negoli supruzi koji su se predali kontracepciji (tableti, prezervativima).

Mentalitet kontraceptista je uvijek mentalitet abortista. Oni, naime, žele stopostotno sigurna sredstva da se ne pojavi dijete. Ako se pojavi, mora biti ubijeno. Taj je mentalitet strašan. Pa dok supruzi, koji iz opravdanih razloga koriste neplodne dane u punoj otvorenosti prema životu, jesu prijatelji Božji, na putu spasenja i posvećenja, dotle su se kontraceptisti sami opredijelili za propast: oni nisu prijatelji Božji, ne surađuju s Bogom Stvoriteljem, nemaju izgleda da spase svoju dušu. Svetogrdno je ići na ispovijed i pričest, a uzimati kontraceptivna sredstva. Vječno blaženstvo stječe se žrtvom. Ne izbjegavanjem, nego nošenjem križa, ovdje - bračnog i roditeljskog križa. To je put do uskrsnuća. Samo to je put u život i drugog puta nema.

/Usp. "Glasnik Srca Isusova i Marijina", br. 1, siječanj 1994/

Ivan Fuček

ZAHVALNA MOLITVA

Dragi Velečasni!

Uz čestitke za mali-veliki jubilej želim još puno Božjih darova cijelom cijenjenom Uredništvu! Prilažem ovaj skromni prilog!

Velika je odgovornost stajati pred Tvojom svemogućnošću. U nedoumici sam. Što mi je činiti? Uzaludan je svaki moj pokušaj da saznam zašto sam baš ja ponovo svjedok Tvoje božanstvene dobrote. Zašto sam baš ja - danas, svjedok tako očitovane božanske moći, kada - kao i toliko puta do sada - neću znati to reći drugima tako da bude Tebi na slavu. Bojim se da ću i ovog puta hvalu koju Ti želim iskazati pretvoriti u beznačajnu riječ koju je vrlo lako izgovoriti... Izgovorio sam je već bezbroj puta. Rasipao nasumce i bahato riječ "hvala". Zato ona drugima i nije puno značila. Uostalom, većina ljudi izriče zahvalnost za materijalna dobra; za ono opipljivo što dobiju...

No, ja ipak osjećam veliku potrebu BITI TI ZAHVALAN u svoje ime i u ime onih koji tu potrebu još ne osjećaju. Hvala Ti na svemu. Iza ove kratke riječi kriju se moja nastojanja da ona bude radostan iskaz moje podložnosti Tvojim volji. Želim da ona bude očitovanje moje svijesti da u svakom trenutku osjećam da si sa mnom. Želim da ova riječ bude očitovanje moje velike nade da će Tvoja riječ na moj današnji pokušaj da Ti kažem "HVALA" biti - "MOLIM, I DRUGI PUT!"

M. T., student - Novi Sad

Štovani Gospodine!

U želji da dam svoj skromni doprinos u promicanju katoličke vjere, pokušao sam napisati jedno imaginarno pismo u kojem bi se čitatelji našeg Lista mogli naći kao primaoci pisma; pisma kojim pokušavam probuditi uspavane savjesti naših bića i naših duša.

PISMO NEPOZNATOM PRIJATELJU

Dragi moj nepoznati prijatelju!

Suočeni s bremenom vremena u kojem živimo i nizom negativnih iskušenja i pobuda koje nas okružuju, odlučio sam da ti napišem pismo, s namjerom da probudim pozitivne sadržaje koje posjeduješ.

Ako si katolik, ako si primio sve sakramente svoga uzrasta, učtivo se odnosiš prema vjeri i Crkvi katoličkoj, te poštuješ zapovijedi Gospodina Boga, vjerojatno smatraš da je tvoja uloga kao vjernika završena. Ako tako misliš u velikoj si zabludi, prijatelju moj nepoznati.

Pokušaj se zapitati koliko si osobno utjecao da svi u tvojoj obitelji postupaju na sličan način. Ako si roditelj, da li si snagu svoje vjere prenio na djecu svoju i svog bračnog druga? Kada ste zadnji put svi skupa molili, ili bili u crkvi zajedno? Kada si zaokružio sliku svoje obitelji i uvjerio se da sve ide u pravilno zamišljenom smjeru, da li si pokušao proširiti sliku na svoju bližu i dalju rodbinu? Sa koliko oni poštovanja promatraju vrijednosti vjere kojoj pripadamo?

Pogledaj oko sebe, tko ti živi u bližem i daljem susjedstvu. Što si ti osobno učinio da taj netko, za koga sigurno znaš da pripada tvojoj vjeri, ne poštuje niti elementarna određenja vjere? Koliko si se približio osobama koje te okružuju na radnom mjestu, u školi, kroz slobodno vrijeme i druženje i pokušao im prenijeti svo blaženstvo koje vjera pruža?

Prijatelju, pozovi ih da dođu u našu crkvu, uputi ih našem župniku. On će im sigurno dati pravi savjet i pokazati put kojim treba ići. Tek tada, ako si uradio sve navedeno i to usvojio kao svoje dnevno ponašanje, te ako si uvidio da si na taj način pomogao ljudima oko sebe i da su počeli prihvaćati našu vjeru svim svojim bićem, onda se možeš smatrati sretnim čovjekom i vjernikom. Upamti, davno je rečeno: "Sretan je onaj čovjek u onolikoj mjeri, koliko je ljudi učinio sretnim", ili prevedeno "Vjernik je sretan u onolikoj mjeri koliko je ljudi izveo na put vjere u Gospodina."

Dragi moj prijatelju, ako si katolik "samo na papiru" i ne ideš redovito u crkvu, ili uopće ne ideš na mise, nemaš sakramente koje bi s obzirom na uzrast trebao imati, jednom riječju nemaš dodirnih

točaka s vjerom kojoj pripadaš, u tom slučaju to je najblaže rečeno tužno. Prijatelju moj, nesređene su ti misli, inercija života te nosi poput papirnog broda kojeg bujica udara o stijenje dok ga nakvašenog ne proguta; poput slamke koju oluja nosi i kojoj je cilj nepoznanica. Možda ti se čini da si sretan i bez vjere i bez prisutnosti Gospodina, ali odmah ću ti reći da je to privid.

Poznato ti je da život ima svoje lijepe i ružne, teške trenutke. Sada kada ti je možda lijepo, kada si bezbrižan, o tome uopće ne razmišljaš. Ne razmišljaš da je i to Božje djelo. Ali život ne bi bio život kada bi sve u njemu bilo lijepo. Doći će i oni ružni, teški dani. To je neminovnost. Do tada vječito poletan, odjednom ostaješ bez krila; brz i hitar hodat ćeš teško i sporo; snažan i jak - bit ćeš slab i bolestan; radostan i pune duše - postat ćeš tužan i prazne duše. Pozivat ćeš nekoga da ti pomogne, ali odaziva neće biti. Živjet ćeš u mraku i gustim maglama, imat ćeš more i košmare. Tražit ćeš izlaz, ali izlaza neće biti. Svjetlosti niotkuda. Završavat ćeš tužno, onako kako si i živio. Tek tada ćeš uvidjeti da nikada nisi bio sretan i da je sva sreća i blagostanje u kojem si živio jedna laž, jedan privid i velika prijevara. U tim teškim trenucima života prizivat ćeš Boga da ti pomogne, izražavat ćeš kajanje za sve što si učinio, preklinjat ćeš i moliti. Tražiti oprostaj i blagoslov. Što misliš da li će ti dragi Bog pomoći? Da li si zaslužio da ti pomogne?

Prijatelju moj, da ne bi uzalud morao tražiti odgovor na ova veoma teška pitanja, još nije kasno da pronađeš put vjere. Poslije samo nekoliko odlazaka na svetu misu infuzija blagostanja učinit će svoje. Slušaj pažljivo svaku riječ župnika, pogledaj rеспetog Isusa Krista, pogledaj blaženi pogled svete Marije Majke Božje. Po završetku svete mise stani ispred crkve i dobro pogledaj lica ljudi koji su bili na svetoj misi. Morat ćeš vidjeti ozarena lica, blažene osmijehe, duhovnu rasterećenost i iskru vjere u očima. Ta iskra i u tvom oku dat će ti krila, bit ćeš ponovno brz i hitar, snažan i jak, radostan i pune duše. Dobro si me razumio: "Pune duše", a to je, prijatelju moj dragi, nešto najljepše što možeš doživjeti. Gospodin Bog bit će tvoja vodilja i svjetlost života tvoga. Još nije kasno, dođi i pridruži nam se.

Dragi prijatelju moj, i ako nisi katolik, budi čovjek u pravom smislu te riječi. Želim ti svako dobro i u svojim molitvama molim i za tebe.

Vlatko M.

RAZMIŠLJANJE JEDNOG VJERNIKA

(Ove godine slavimo na poseban način Godinu Boga Oca. Na stranicama našeg "Zvonika" objavljujemo u nastavcima interesantno razmišljanje jednog našeg vjernika na temu: Deset Božjih zapovijedi.)

Uvodno razmišljanje

Da bi ljudi mogli živjeti zajedno, moraju imati neka pravila ponašanja koja će im pomoći da jedni drugima budu braća i sestre ili da jedni druge lakše podnose.

Čovjek je sredinu u kojoj živi kroz povijest uvelike izmijenio. Najmaštovitijem čovjeku teško je dočarati vremena i okolnosti u kojima su živjele starozavjetne osobe. Okolnosti su se promijenile, a u duši je čovjek ostao isti kao njegovi davni preci. Poznavajući čovjeka i sve njegove probleme Bog mu je objavio Deset zapovijedi kako bi živio spokojno i mirno. Čini nam se da su te zapovijedi koji puta nejasne ili nerazumljive. Takvima su se one činile i Izabranom narodu.

Mi danas, kao i ljudi onoga vremena, teško i rijetko uranjamo u sebe. Teško podnosimo šutnju i nepostojani smo u vjeri. Želimo odmah rezultate. Kao da je Bog onaj koji ispunjava želje po narudžbi. Naša misao je redovito samo na površini. Preopterećeni smo svakodnevnicom. Osjetila nas puno puta zarobljuju. Zato je potrebno tražiti sreću tamo gdje ju je sigurno moguće pronaći: u obdržavanju Deset Božjih zapovijedi. One su upisane u srcima svih ljudi. Poštujući Boga i svoje bližnje nalazimo mir srca i radost života.

Alojzije F., Sombor

Kafana - "Dukat"

Subotica, Preradovićeva 4 (u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 30-136

Organizira: svadbe, rođendanska slavlja, bankete i dr.

Svakog dana: **MENI RUČKOVI**

Nedjeljom: "BUNJEVAČKA UŽNA"

Posebno se preporučamo za organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22 sata, nedjeljom od 12 - 16 sati,
ponedjeljkom zatvoreno

vl. Jakov Letović

Posjetite knjižaru
i papirnicu

MAPA 5

u Štrosmajerovoj
ulici u Subotici!

Tel./fax: 21-311

Poljoprivredna apoteka

Nudimo vam

AgriS

Subotica

- sredstvo za zaštitu simena žita
- ostala sredstva za zaštitu bilja
- stručni savjeti

Radno vrijeme od 8 do 19 sati, a subotom od 7 do 12 sati

Prešernova ulica 37 (kod crkve sv. Jurja), Tel./fax: 556-228

G. BLAŠKO GABRIĆ I ŠTAMPARIJA "GLOBUS"
DAROVALI SU KUNSTDRUCK PAPIR ZA KORICE "ZVONIK"
DO KRAJA 1999. GODINE!
TOPLO ZAHVALJUJEMO!

Isplati se ženiti

*Jer Štamparija "Globus"
brzo kvalitetno i jeftino*

*štampa pozivnice
za svadbu.*

Otmara Majera 10

Telefon: (024) 551-202

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2,
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 752-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202
- NOVI KNEŽEVAC, Maršala Tita 16
Telefon 0230 / 83 - 417

Postanite prijatelj Interneta!

Predstavite svoju firmu svetu! ✓

Izradujemo www prezentacije i držimo ih na Svetskoj mreži

Kompletna ponuda internet servisa ✓

Subotičko čvorište je kod nas

Naučite koristiti Internet i Vi ✓

Kurs traje 16 časova

Sve INFORMACIJE možete dobiti u
našem Informativno-prodajnom centru

✉ BRAĆE JUGOVIĆA 5

Radno vreme: 9 - 19 sati

☎ 555-765

E-mail: admin@tippnet.co.yu

Home Page: www.tippnet.co.yu

Internet je preko nas došao u Suboticu - budite sa nama!

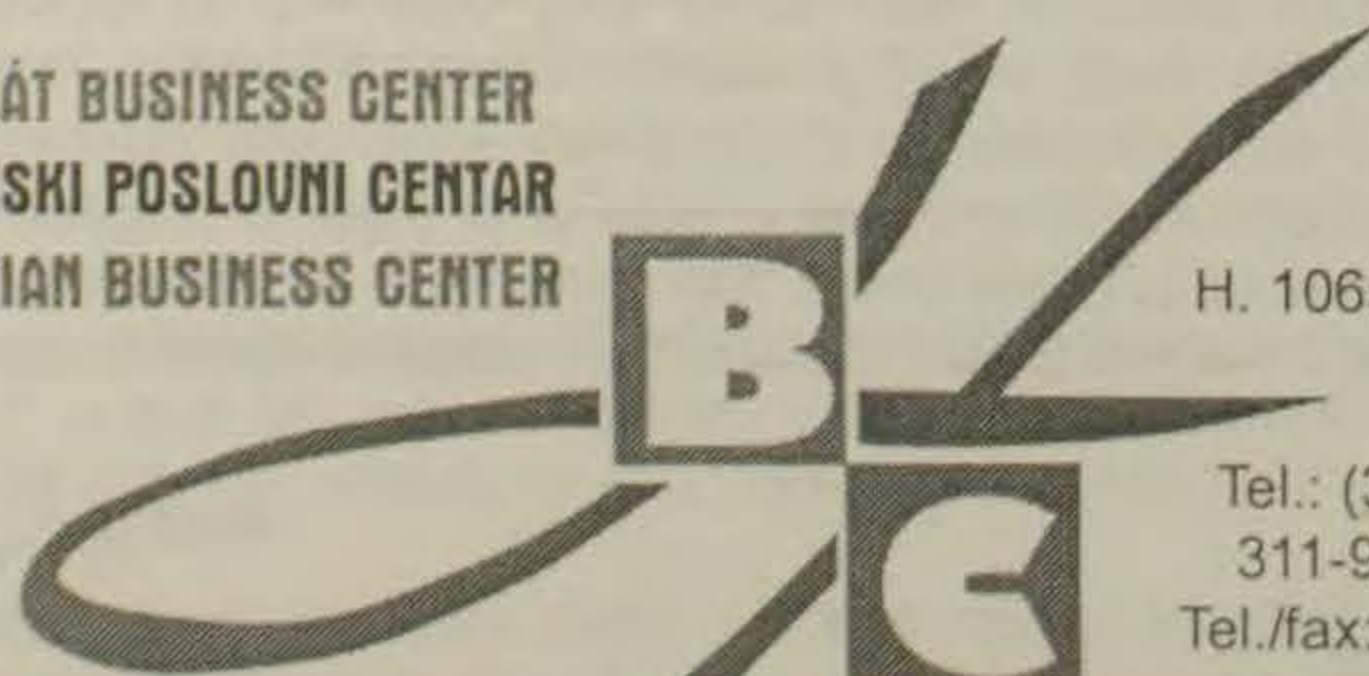
Tel: (024) 566 - 577

Možete nam pisati i na
E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

BANE
...uvek, kada poželite lepe stvari!
**IZRADUJEMO
KUPATILSKI
I
KUHINJSKI
NAMEŠTAJ
PO NARUDŽBI**
UREĐENJE ENTERIJERA

PRODAJEMO UNIVER, MEDIJAPAN, RADNE PLOČE,
ŠARKE ("LAMA"-SLOVENIJA) I SAV OSTALI PRIBOR ZA STOLARE,
PLOČICE, SANITARIJU I KOMPLETNI GRADEVINSKI MATERIJAL.
24000 SUBOTICA, Batinska 34, Tel./fax: 024/ 561-186, Tel.: 024/ 561-187

HORVAT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel.: (36-1) 269-1301,
311-9200, 353-1501
Tel./fax: (36-1) 269-1300

SVEČANA SJEDNICA UREDNIČKOG VIJEĆA "ZVONIKA"

U četvrtak, 7. siječnja održana je svečana sjednica Uredničkog vijeća "Zvonika" o izlasku pedesetog broja. Na početku je sve prisutne pozdravio glavni i odgovorni urednik Andrija Anišić. On je svim članovima Uredničkog vijeća zahvalio na dosadašnjem radu i molio daljnju podršku i suradnju. Svi prisutni članovi ovog Vijeća izrazili su svoju radost zbog vidnog napretka Lista kako u sadržajnom tako i u tehničkom pogledu.

Kao osnovna poteškoća Uredničkog vijeća iznijeta je činjenica što svi u "Zvoniku" rade amaterski, što nema ni jedne stalno zaposlene osobe i što nitko od suradnika ne prima nikakvu plaću. To svakako silno opterećuje kako glavnog i odgovornog urednika tako i samo Uredništvo, koje uglavnom radi noću, budući da su svi koji rade oko "Zvonika" osobe koje su redovito zaposlene, a "Zvonik" im je dodatni posao.

Urednik je također posebno istaknuo vrlo uspješnu suradnju s tiskarom "Globus" i njezinim direktorom g. Blaškom Gabrićem, koji je ujedno i dobročinitelj "Zvonika".

Za naredni period Uredničko vijeće je odlučilo povećati broj stranica lista sa 32 na 36, jer to zahtijeva mnoštvo priloga različitih suradnika "Zvonika".

Na sjednici su bili prisutni i "urednici" stranica mladih, koji su vrlo aktivni u "Zvoniku". Oni su tražili od urednika da uz dvije stranice koje sada imaju dobiju još dvije jer i oni žele proširiti djelokrug svog pisanja.

Sve u svemu, "Zvonik" živi, on se uvukao u dušu svojih čitatelja, s njim se računa, njega se čeka; "Zvonik" se čuva i neprestano prelistava; "Zvonikom" vjernici produbljuju svoju vjeru i informiraju se o životu Opće i Mjesne Crkve, kako je to istaknuo jedan od čitatelja. /Zv/

Urednik "Zvonika" u društvu s direktorom štamparije "Globus" Blaškom Gabrićem i njegovom suprugom Marijom

UREDNIŠTVO JE PRIMILO:

1. Don Srećko Vulović, PUSTINJAK, Perast, 1997. - cijena: 20 ndin
2. PERAŠKI BOJ, Perast, 1998. - cijena: 20 ndin
3. RAZVITAK I USTROJ PERAŠKE OPĆINE, Perast, 1998. - cijena: 100 ndin
4. Miloš Milošević, EX VOTO, (pjesme), Perast, 1997. - cijena: 10 ndin

Narudžbe prima:

DON SREĆKO MAJIĆ, ŽUPNI URED, 85336 PERAST

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: andrija@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, Alojzije Stantić i Branko Vaci; urednici stranice mladih: Vesna Ivanković, Dijana Šarčević, Ivana Lazić, Ladislav Huska, Marina Kujundžić, Svetlana Sudarević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel.: 024/551-202.

Subotica

MOLITVENA OSMINA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

Ovogodišnja Molitvena osmina za jedinstvo kršćana u našem gradu odvijat će se po sljedećem rasporedu:

- 18.01. - u crkvi sv. Jurja u 17 sati
- 19.01. - u evangeličkoj crkvi (ul. Braće Radića) u 17 sati
- 20.01. - u crkvi Isusova Uskrsnuća - u 17 sati
- 21.01. - u reformiranoj kršćanskoj crkvi (JNA 4) - u 17 sati
- 22.01. - u crkvi sv. Marije - u 17 sati
- 23.01. - u crkvi sv. Križa - u 17 sati
- 24.01. - u pravoslavnoj crkvi (Zmaj Jovina) - u 16 sati!
- 25.01. - u katedrali-bazilici sv. Terezije - u 17 sati

/svečana koncelebrirana sv. misa uz sudjelovanje pravoslavni svećenika, te pastora evangeličke i reformirane kršćanske Crkve/

PREPORUČAMO

SUBOTIČKA DANICA (nova) kalendar za 1999. godinu

/knjiga, 276 stranica/

Danica ima sljedeće rubrike: Papa govori Crkvi i svijetu; U susret velikom jubileju 2000., Jubilej pape Ivana Pavla II., U susret Biskupijskoj sinodi, Naš novi blaženik - Alojzije Stepinac, Duhovnost, Narodno blago, Iz života crkve u Hrvata, Obitelj, Mladi, Medicina, Kultura, Korisno, Povijesni kutak, Obljetnice, Naši pokojnici, Kronika događanja.

Iz sadržaja:

- Program kršćanskog dočeka trećeg milenija
- 20. obljetnica pontifikata Ivana Pavla II.
- Župa - živa Crkva
- Vršidba u subatičkom ataru (II. dio)
- Bunjevačke narodne poslovice i zagonetke
- Međunarodna godina starih
- Glavobolje
- Govor kardinala Stepinca na sudu
- Bog je nježnost sama...
- Prije 250 godina Sombor proglašen slobodnim kraljevskim gradom

SLUŠAJTE RADIO VATIKAN

Emisija za katolike na hrvatskom jeziku
svaki dan od 19 do 19,15;
ista emisija ponavlja se ujutro od 5 do 5,15 sati

SLUŠAJTE RADIO SUBOTICU PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU

Svakim radnim danom od 19-20 sati

*Zvonik je ušao u kuće.
Sa Zvonikom se računa.
Zvonik se čeka.
Prema Zvoniku se ravna -
mnogi govore: "Vidio sam u
Zvoniku."
Zvonik je zaživio i uspio.
Zahvalan sam svima koji
rade...
Mons. Bela Stantić*

*Zvonik se ne može platiti!
Iza Zvonika stoje velika vjera
i velika ljubav.
Mnogi ga čitaju od korica do
korica.
Preč. Stjepan Beretić*

Poštovano Uredništvo ZVONIKA!

**Dragi svi RADNICI I SURADNICI, NA ČELU S GLAVNIM
I ODGOVORNIM!**

Doživljaj Božićnog Otajstva pred Jaslicama Malog Isusa toliko nas puni radošću, te nam se čini da naše srce ne bi moglo primiti još neku novu mjeru radosti i sreće...

Međutim, ovih božićnih dana uzeh u ruke NAŠ novi broj ZVONIKA. Kad tamo, ugledah na vrhu korica vješto upleten veliki broj 50. I opet sam se veoma razveselila. Pomislila sam, pomalo i ponosno: O, pa to je već pravi, visoki JUBILEJ našeg Zvonika!...

Sad se opet pitam: Kako i kome najviše čestitati što nas je taj naš voljeni LIST već pedeset puta uspio obradovati i obogatiti svojim vrijednim i tako raznolikim sadržajima?! Zaključila sam: Najbolje SVIMA! I onima koji se žrtvuju i rade za njega - i preko svojih snaga. I koji ga čitaju i šire, koji strepe radi oskudice materijalnih sredstava i za njihovu prođu... Ima i skrivenih duša koje ga prate svojim žrtvama i molitvom za Božji blagoslov na sve plemenite napore aktivnih suradnika. Kao i na sve koji ga na bilo koji način s ljubavlju podržavaju...

Čestitam svima! Živjeli svi! Sretno dočekali stoti, pa i tisućiti broj našeg ZVONIKA...

Svima to želim uz molitve i topli pozdrav u Isusu!

S. Marija Anđelina Kujundžić

BOGU HVALA!

Na slici desno: Uredništvo "Zvonika"

